

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
AUGUST 27

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVII Nr. 32 (5777)

2016. gada 27. augusts – 2. septembris

Latvijā svin valsts neatkarības atjaunošanas *de facto* 25. gadadienu

Pirms 25 gadiem, 1991. gada 19. augusta agrā rītā, miljoniem cilvēku valsti, kuŗu jau pavisam drīz pārstās saukt par Padomju Savienību, uzzināja: pirmais un pēdējais PSRS prezidents Michails Gorbačovs vairāk neesot spējīgs pildīt savus pienākumus. Varu pārņēma GKCP jeb Ārkārtas komiteja, – divaina, par sevi

kavā: brīža, kuŗu joprojām daudzi uzskata par augstāko punktu demokrātiskai kustībai Krievijā. Gorbačovs atgriezās, bet PSRS vēsturei jau bija pielikts punkts: centrālās spēkus neviens vairs nespēja apturēt. 300 miljonu lielā valsts sabruka, un izveidojās 15 jaunas valstis. Visagrāk neatkarīgas kļuva Latvija, Igaunija un Lietuva.

Mūrniece (VL/TB/LNNK). Baltijas un Ziemeļvalstu parlamentu (NB8) spikeru vārdā Latviju sveica Islandes – pirmās valsts, kas oficiāli atzina Latvijas neatkarību – parlamenta priekšsēdis Einars K.Gudfinsons. NB8 valstu parlamentu priekšsēži, kuŗi 21. augusta svētnīgajos sarīkojumos Rīgā piedalījās pēc Saeimas priekšsēdes ielū-

sākās brīdī, kad zaudējam savu neatkarību. Ticība neatkarīgai Latvijai iedvesmoja gan pretošanās kustības Latvijā, gan arī mūsu tautiešus trimdā, kuŗu balsis nepārtraukti atgādināja par izdarītajiem noziegumiem pret mūsu valsti un tautu,” sacīja

valstu parlamentu priekšsēži kopā ar bijušajiem Augstākās padomes deputātiem, kuŗi pirms 25 gadiem pieņēma izšķirošo lēmumu par Latvijas Republikas valsts varas atjaunošanu, iestādīja ošus un cerīņus.

„Koks ir spēcīgs simbols –

LR Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Anatolijs Gorbunovs, Augstākās padomes priekšsēdētājs 1991. gadā

nepārlicināta VDK un armijas ģenerāļi, valsts un partijas funkcionāru grupa ar mērķi apturēt pilnīgu valsts sabrukumu.

Pučs beidzās trīs dienu laikā – pēc pretstāves pie Baltā nama Mas-

25. gadadienas svinību centrālās notikums bija ziedu nolikšanas ceremonija pie Brīvības pieminekļa, kur klātesošos uzrunāja Valsts prezidents Raimonds Vējonis, Saeimas priekšsēde Ināra

Knuts Skujenieks

Maza mana tēvuzeme

Divu roku platumā

Mīla mana tēvuzeme

Divu roku siltumā

Dziļa mana tēvuzeme

Visa mūža gaŗumā

guma, ceremonijas laikā parakstījās Brīvības pieminekļa viesu grāmatā.

Savā uzrunā Valsts prezidents norādīja, ka 21. augusts atgādina par brīvības un savas valsts vērtību. “Tieši šajā dienā piepildījās vairāk nekā pusgadsimtu ilgje mūsu tautas centieni atgūt savu valsti un brīvību. Šie centieni aiz-

Koku stādīšana Jēkaba laukumā // FOTO: LETA

Raimonds Vējonis.

Sarīkojums Brīvības pieminekļa pakājē notika divās valodās – latviešu un angļu valodā, nodrošinot tulkojumu viesiem no ārzemēm. Klātesošajiem bija iespēja vērot arī karavīru defilē.

Jēkaba laukumā pie Saeimas nama Baltijas valstu un Ziemeļ-

iestādīts tas pieņemas spēkā un salapo tikai pēc gadiem, un līdzīgi ir ar valstīm. Pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas mūsu valsts attīstās un pieņemas spēkā,” sacīja Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece. Viņa izteica gandarījumu, ka šajā notikumā esam kopā tieši ar mūsu vistuvākajiem kaimiņiem.

PBLA dalīborganizāciju paziņojums, pieminot Molotova-Ribentropa pakta parakstīšanas dienu

Šajā nedēļā, konkrēti – 23. augustā, pirms 77 gadiem divu lielvaru slepena vienošanās izšķīra Eiropas likteni un noveda pie Otrā pasaules kara, kas prasīja vairāk nekā 60 miljonu cilvēku dzīvību. 1939. gada 23. augustā tika parakstīts Molotova – Ribentropa pakts un tam pievienotie slepenie protokoli, tādējādi sadalot ietekmi Eiropā un nolēmējot trīs 1918. gadā neatkarību ieguvušās Baltijas valstis okupācijai 50 gadu gaŗumā.

Mēs – Pasaules Brīvo latviešu apvienība un tās dalīborganizācijas – lielā mērā esam liecība Latvijas okupācijas pretlikumībai. Mūsu priekšteči – šo organizāciju dibinātāji – bija tautieši, kuŗi, bēgot no padomju represijām, bija spiesti pamest savas mājas un dzimto zemi, bet, nezaudējot ticību, uzturēja neatkarīgās Latvijas ideju, nepieļaujot Latvijas okupācijas atzīšanu Rietumos. Sniedzot

visa veida atbalstu Latvijas brīvības centieniem, mēs kopīgi ar pārējo Latvijas tautu panācām, ka Latvija pirms 25 gadiem, 1991. gada 21. augustā, atguva savu neatkarību un atgriezās Eiropas demokrātisko valstu saimē. Ar to PBLA un tās dalīborganizāciju misija nebūt nav beigusies – mēs apliecinām savu gatavību arī turpmāk sniegt atbalstu Latvijas valdības un pilsoniskās sabiedrības centieniem stiprināt Latvijas valstiskumu un tiesiskumu un līdzdarboties Latvijas interešu starptautiskā aizstāvībā.

Šobrīd esam jaunu izaicinājumu priekšā. Pēdējos gados Krievija, raušoties uz Padomju Savienības krāsmatām, demonstrē arvien lielāku agresiju un grauj pēc Aukstā kara beigām iedibināto starptautiskās drošības kārtību, pārkāpjot citu valstu robežas un to suverēnās tiesības. Mēs kategoriski nosodām Krievijas militāru iejauk-

šanos Ukrainā un īstenoto Krimas aneksiju, un iestājamies pret tās atzīšanu starptautiskos forumos. Vienlaikus mēs aicinām tautiešus atgādināt par Padomju Krievijas noziegumiem pret Baltijas valstīm un brīdināt rietumvalstis par Krievijas centieniem pārrakstīt vēsturi un šķeltnieciskā un militārā veidā vairot savu ietekmi reģionā, radot tiešus draudus Eiropai un starptautiskajai drošībai.

Vērojot notikumu attīstību Eiropā un citviet pasaulē – pieaugošo populismu un autoritārisma tendences –, mēs stingri iestājamies par demokrātisku, tiesisku un uz starptautiskām normām balstītu kārtību. Mēs aicinām Latvijas valdību un citas Eiropas Savienības valstis uz izlēmīgu, vienotu un solidarū rīcību, kā atbildot Krievijas draudiem, tā risinot starptautisko migrācijas krīzi un terorisma uzliesmojumu dažādās Eiropas valstīs. Mēs stingri iestājamies

par transatlantisko saišu saglabāšanu un nostiprināšanu.

PBLA, kas savulaik ieguldījusi lielas pūles un enerģiju, lai panāktu Latvijas uzņemšanu Ziemeļatlantijas līguma organizācijā, pauž bažas par izteikumiem, kas apšaubā šīs organizācijas nozīmīgo lomu un kolektīvās aizsardzības principus. Mēs atkārtoti vērsāmies pie Latvijas valdības ar aicinājumu apliecināt savas rūpes par Latvijas drošību un izpildīt NATO saistības, nekavējoties atvēlot valsts aizsardzībai vismaz 2% no IKP. Vienlaikus mēs aicinām savu mītnes zemju valdības stingri iestāties par NATO kolektīvās aizsardzības principiem un Baltijas valstu aizsardzību apdraudējuma gadījumā.

Nemot vērā informācijas telpas lielo mūsdienu nozīmi, arī drošības izaicinājumu kontekstā, mēs aicinām tautiešus un Latvijas valstspiederīgos stāvēt Latvijas

drošības sardzē, aizstāvēt to privātās sarunās un publiskos forumos. Tas ir mūsu pienākums pret mūsu senčiem, kas izcīnīja Latvijas neatkarību, un pienākums pret latviešu tautu šodien un nākotnē.

PBLA dalīborganizāciju vārdā, Amerikas latviešu apvienības priekšsēdis **Pēteris Blumbergs** Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienības priekšsēde **Renāte Albrehta**

Eiropas latviešu apvienības priekšsēdis **Kristaps Grasis** Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē priekšsēde **Kristīne Saulīte**

Latviešu Nacionālās apvienības Kanadā priekšsēdis **Andris Ķesteris**

Atbalstu šim PBLA dalīborganizāciju paziņojumam visi iepriekš minētie latviešu mītnu zemju centrālo organizāciju vadītāji pauž duši elektroniskā saziņas formātā

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams

114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543

e-pasts: rasma@laiks.us

Kandas ziņas: Mārtiņš Štauers

104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adresei

50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- četrus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements četras avīzes

Gadā.....ASV \$20.00

Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

JĀNIS
KUKAINIS

Aizvadītajos mēnešos esmu sajutis pastiprinātu sabiedrības uzmanību, varētu pat teikt pret sevi vērstu spiedienu sakarā ar maniem šā gada martā paustajiem personīgajiem politiskajiem uzskatiem par priekšvēlēšanu situāciju ASV gan Latvijas medijos, gan ASV presē. Esmu dzirdējis gan tiešu, gan aizmugurisku kritiku, pat aicinājumu atkāpties no PBLA priekšsēža amata. Nekur neiešu!

Domāju, ka ar savu ilggadējo darbu latviešu sabiedrībā ASV un Latvijā visi mani pazīst pietiekami labi, lai man nebūtu jāskaidrojas, bet nu beidzot jūtu, ka man kaut kas jāsaka, lai noņemtu nepelnītu spiedienu uz manis vadīto organizāciju – PBLA, manis pārstāvēto organizāciju – ALA, kā arī lai mazinātu šķelšanos latviešu sabiedrībā.

Kā jau teicu savās intervijās – esmu republikānis, lojāls republikānis. Esmu ASV patriots – man rūp ASV attīstība un politiskā nostāja, jo šeit dzīvoju pats un šeit dzīvo mani bērni un aug mazbērni. Man rūp, kādā valstī viņiem jādzīvo un jāaug.

Bet domāju, ka nevienam no jums ne šeit, ASV, ne Latvijā

nevar būt šaubu, ka esmu arī Latvijas patriots. To apliecina mans sabiedriskais darbs vairāk nekā ceturtdaļgadsimta garumā, vadot latviešu un baltiešu organizācijas, cīnoties par Latvijas neatkarību, demokrātisko attīstību un atbalstot tās ārpolitikas mērķus. Latvijas valsts manu darbu ir novērtējusi gan ar augstākajiem apbalvojumiem, gan daudziem atzinības rakstiem.

Mana personīgā lojalitāte ASV republikāņu partijai mūsu sabiedrībā ir ļoti zināma – neesmu to nekad slēpis. Interesanti, ka neviens man šo lojalitāti nepārmeta, kad republikāņu prezidenta gādībā Latvija tika uzņemta NATO vai kad panācām bezvīzu ceļošanas režīmu starp Latviju un ASV. (Tad man sita uz pleca un teica: "Jāni, labs darbs padarīts!") Līdz šim mana partijas piederība netraucēja latviešu sabiedrībā sastrādāties ar cilvēkiem, kuriem ir citādi politiskie uzskati, – mēs strādājam kopā, palīdzot Latvijai un tās diplomātiem sasniegt valsts mērķus. Jo ASV taču, cik man zināms, vēl valda politisko uzskatu brīvība. Mēs strādājam kopā, ap-

gaismojot un izglītojot ASV demokrātu un republikāņu administrācijas un politiķus, un mēs vienmēr panācām savu, jo strādājām mērķtiecīgi un plecu pie pleca par labu Latvijas valstij.

Tie, kas domā, ka (pašreizējā politiskajā gaisotnē) mani neuztrauc manas partijas pārstāvju neatbildīgie izteikumi, nepārdomātie aizvainojumi veterāniem un kaņavīru ģimenēm un padomu pieņemšana no iespējami korumpētiem padomdevējiem, – jūs maldāties! Mana sirds saucas, kad dzirdu par iespēju, ka NATO varētu neaizstāvēt Baltijas valstis, vai, lasot par partijas kandidāta padomnieka miljoniem dolāru **ēnainajiem** darījumiem Ukrainā, jo vienmēr esam cīnījušies par Baltijas valstu drošību un iestājušies pret korupciju. Bet mana republikāņu sirds saņaudzās arī, kad redzu ķīmisko ieroču ievainotos vai ar napalma bumbām apdedzinātos cilvēkus Sirijā, kad redzu simtiem tūkstošu bēgļu pārplūdināto veco Eiropu – pašreizējās ASV administrācijas neizdarības sekas.

Un vai veselais latvieša saprāts nesaka arī, ka mūsu valstij ir steidzīgi jāatvēr divi procenti aizsardzībai, lai justos lepna un droša NATO dalībvalsts? Par to manis vadītās organizācijas – ALA un PBLA ir iestājušās jau no pirmās NATO dalības dienas un vēl tagad neesam panākuši to, ko personīgi solīju ASV senatoriem un kongresmeņiem pirms un pēc iestāšanās dienas. Mēs ticam, ka ASV mūs nepametīs krīzes situācijā – to mums apstiprina NATO lēmums izvietot armijas bataljonus Baltijas valstīs un Polijā, kā arī ASV ārlietu ministrijas atkārtotie paziņojumi, bet fakts ir, ka Latvijai savi rēķini ir jāmaksā!

ASV latviešu organizācijas sadarbībā ar Apvienoto baltiešu komiteju un Austrumeiropas valstu koalīciju strādās ar nākamo ASV prezidentu vai prezidentu. Punkts. Mūsu pienākums ir informēt, izglīt un pārliecināt visa kaluma ASV politiķus par Baltijas valstu interesēm. **Aicinu jūs visus jau tagad rakstīt abiem prezidentam amata kandidātiem, izsakot savas rūpes par Baltijas valstu nākotni!** Es pats esmu jau sagatavojis vēstuli savas partijas kandidātam.

Kā PBLA priekšsēdis un ALA pārstāvis PBLA valdē aicinu latviešus pasaulē nešķelties. Mums Dievs ir devis tikai vienu Latviju, un kopīgi strādājot, mums tā ir jānosargā. Vēlu Saules mūžu Latvijai, un lai Dievs palīdz ASV vēlētajiem izvēlēties labāko prezidenta kandidātu Amerikai!

*Jānis Kukainis*PBLA valdes priekšsēdis,
Kalamazū, Mičiganā,
2016. gada 21. augustā**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM
UZ LATVIJU UN CITĀM ZEMĒM
AIREX – AVE SOL TRAVEL
A. JANSONS**

820 Loraine Ave, Grosse Pointe, MI 48230

Bezmaksas telefons:

Mobilais telefons:

1 (866) 944-1273

1 (201) 944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**LATVIJA – 2016**

Zemākās cenas lidojumiem uz Rīgu

ar visām lidfirmām no visām ASV pilsētām

* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā

VYTIS TOURS40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161, 1-800-778-9847, Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com**Riga Ven Travel Inc.**Čiles vīni, Argentīnas tango ritmi, eksotiska daba un
silti vakari lielisku ceļabiedru – savējo pulkā...
Pievienojies mums braucienā uz Čīli un Argentīnu
nākamgad no 31. marta līdz 10. aprīlim.

Zvaniet – INESE ZAKIS

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Gaŗezera vasaras vidusskolas izlaiduma koncerts

ILZE GAIGALA,
GVV latviešu valodas un literatūras skolotāja

Mēs esam laimīga tauta, jo sens un vērtīgs ir mūsu senču atstātais kultūras mantojums. Šovasar Gaŗezera vasaras vidusskolas izlaiduma koncerta programma izskanēja emocionāli bagāti un krāšņi. Pirmo reizi vidusskolēni iepazinās ar latviešu tautas spēka dziesmām. Tās ir dziesmas, kas dod spēku nosargāt katram sevi, savu tautu, latviskumu un ceļu

koncertu ar “Vij, Dieviņi, zelta viju!” un “Ceļa dziesma”.

Stalts un raīts bija meitu un puīšu dejas solis gan nopietnās dejās “Es mācēju danci vest”, “Sauls meitas vedības”, gan jautrās un bezbēdīgās – kā “Gailis un vista”. Vislielāko skatītāju atbalstu ieguva dejas “Kam ir gaiss”, kurās mūzikas autors ir R. Pauls, un “Rotaļ-dancis”. Audzēkņi to dejojā ar

folkloras skolotājas Lauras Arājas vadītā ansambļa sniegums. Atraktīvi izskanēja “Bij” man vienas rozēs dēļ”. Koklētājas – skolotāja Rozīte Katrīna Spīča un Iveta Ieviņa priecēja gan kokles spēlētājos audzēkņus, gan skatītājus ar burvīgām tautasdziesmām kokles pavadībā. Koncertā valdīja liela sirsniņa un emocionāla tuvība. Trešā klase kā dāvanu ceturtaļai

Koncerta izskaņā “Lūgšana” (K. Skujenieks, I. Kalniņš), “Gaismas pils” (Auseklis, J. Vītols) skanēja sirsniņi un lepni diriģentu Paula Berkolda un Agijas Pizikas vadībā. Bet visus līdz asarām aizkustināja noslēguma dziesma “Labvakar, rudzu lauks”, kurā audzēkņi dziedāja ar mīlestību, pateicoties par svētību, kas iegūta Gaŗezērā, par to, ko katrs ieguvis sev, savai

Paldies skolas vadībai, īpaši Sandrai Kronitei Sīpolai, paldies GVV kora vadītājiem Paulam Berkoldam un Agijai Pizikai, deju skolotājai Leldei Krēslīnai un GVV koncertmeisterei Ilzei Cepurniecei par šīsvasaras pacietīgo darbu, kas šovasar vainagojies ar tik skanīgu izskaņu Gaŗezera vidusskolas izlaiduma koncertā!

GVV izlaiduma koncertā // FOTO: Kristīne Putnis

GVV izlaiduma koncertā // FOTO: Kristīne Putnis

apkārt mūsu Tēvu zemei – Latvijai. Ceļu, kas katru no mums ved uz Gaŗezeru, lai smeltos spēku būt latvietim.

Kora dziedātāji skanīgi iesāka

tādu prieku un mirdzumu acīs, ka skatītāji lūdza priekšnesumus atkārtot, paši dziedāja līdzī un skaļi aplaudēja.

Publikas atzinību ieguva arī

klasei nodziedāja tautasdziesmu “Pie Dieviņa garī galdi” koklētāju pavadībā. Tas bija ļoti aizkustinošs brīdis ne tikai skolēniem, bet arī visiem klātesošajiem.

ģimenei, latvietībai, Latvijai. Skatoties un klausoties, baudot bagāto koncertprogrammu, es lepojies ar Gaŗezera jauniešiem, ar viņu vecākiem un vecvecākiem.

Mēs esam bagāta tauta, mēs kopjam to ceļu, kas mūs katru ved uz latvietību, uz Gaŗezeru, uz Latviju.

„Iededz gaismu sevī un pasaulē!”

DACE JANSONE, Teol. mag.

Uzaugu Saldū un absolvēju Brocēnu vidusskolu. Padomju laikā, pēc manas piedzimšanas, mana vecmāmiņa mani slepenībā nokristīja Saldus luterāņu baznīcā, kaut gan tas bija pretēji padomju laika ideoloģijai un manu mammu varēja atlaist no

laikā LU Teoloģijas fakultātē, man bija iespēja papildināt savas zināšanas pastorālajā padomdošanā un bioētikā Arhusas (Aarhus) universitātē. Pēc Teoloģijas fakultātes absolvēšanas, sekojot Dieva aicinājumam un divu Latvijas Eванģēlisko baznīcu draudžu uz- aicinājumiem, kļuva par ordinētu luterāņu mācītāju šajās latviešu draudzēs Konektikutas štātā ASV. Apgūstot jaunas praktiskas un teorētiskas zināšanas pastorālajā darbā dažādā kontekstā, strādāju par kapelāni Veco ļaužu aprūpes namā un Svētā Franciska slimnīca Hartfordā, kur pabeidzu Kliniskās Pastorālās izglītības rezidentūras programmu.

Mans dzīves aicinājums ir vienmēr bijis saistīts ar palīdzību cilvēkiem. Savas darba dzīves iesākumā pasniedzu angļu valodu dažāda vecuma un profesiju studentiem, sniedzu garīgu palīdzību bērniem, ģimenes locekļiem un slimnīcas personālam, strādājot par kapelāni Bērnu slimnīcā „Gaiļezers”. Kopš 2006. gada dzīvoju Amerikā un strādāju garīgu darbu latviešu un amerikāņu vidē. Piedzīvojot personīgu emocionālu un fizisku dziedināšanu un pabeidzot četru līmeņu kristīgas dziedināšanas skolu Floridā, ticu, ka Jēzus joprojām dziedina mūsu sāpes un dziedē visas rētas. Pēdējā laikā mana personīgā un garīgā izaugsme ir cieši saistīta ar aktīvu kalpošanas darbu Trīsvienības Derības amerikāņu draudzē

(luterāņu baznīcas atzars dibināts Zviedrijā), kur esmu Stīvena ministijas kalpošanā un palīdzību cilvēkiem individuāli viņu dzīves grūtībās, kā arī vadu pieaugušo cilvēku grupas. Par visām savas dzīves iespējām un izaicinājumiem

kopā ar domubiedriem – Kalna svētības kopienu un priesteri Andreju Mediņu – radās iecere sarīkot rekolekcijas „Iededz gaismu sevī un pasaulē”. Uz tām aicinām cilvēkus, kas vēlas piedzīvot emocionālu un garīgu dzie-

Programmā iekļauti semināri, darbs grupās, lūgšanas un aizlūgšanas, laiks ar Dievu klusumā, filmas un Svētā Vakarēdiena saņemšana tiem, kas to vēlēšies. Dalības maksa par 3 dienām 55 eiro (Vienas dienas maksa 18 eiro).

Dace Jansone

skolotājas amata. Ejot cauri dzīves notikumu virknei un dažādiem izaicinājumiem, kas vienmēr man ir pavēruši jaunas iespējas, nozīmīgākie brīži un spēja pastāvēt arī dzīves vētrās saistās ar bērniībā izjusto mīlestību ģimenē un ieaudzināto patstāvību un spēju uzdrīkstēties. Pēc vidusskolas beigšanas studēju LVU Svešvalodu fakultātē, pēc tam studēju psiholoģiju un teoloģiju Latvijas Universitātē. 2004. gadā ieguvi Teoloģijas maģistra gradu. Iegūstot Dānijas stipendiju studiju

Brunkas muiža

esmu pateicīga Dieva vadībai, savai vecmāmiņai, mammai, meitai ar viņas ģimeni un saviem draugiem Latvijā un Amerikā.

Šajā vasarā izjutu aicinājumu kalpot savā dzimtenē, un man

dināšanu, satikt jaunus domubiedrus. Tiek aicināti visi neatkarīgi no konfesijas piederības. **Rekolekcijas notiek no 26. līdz 28. augustam Brunkas muižā.**

Cenā iekļautas naktsmājas Brunkas muižā un ēdināšana. Rekolekcijās piedalā grupa „Ex Animo”. Vairāk informācijas mājaslapā:

Bruknas.kopiena.lv

MĀRIS
BRANCIS

Tēlniece Ēvī Upeniece 22. augustā nosvinēja 91. dzimšanas dienu. Par viņu vecāks ir vienīgi cits tēlnieks – Oļegs Skarainis, kam augusta sākumā apritēja 93. šūpla svētki, tiesa gan, bez urravām un izstādes, bet sākot atkopties pēc slimības. Turpretim Ēvī Upeniecei pirms dienām desmit, kad mainās viņas gadu skaitļi, Rīgas Sv. Pēterā baznīcā atklāja iespaidīgu personālizstādi ar nosaukumu „Atskaite”, sagādājot visus darbus, kas ir pieejami Latvijas muzejos un kolekcijās. Tā, kā šķiet, ir lielākā no līdz šim redzētām tēlnieces personālizstādēm.

1946. gadā pabeigusi Rīgas Daiļamatniecības skolu, māksliniece iestājās Latvijas Mākslas akadēmijā. Tur viņas skolotāji bija Emīls Melderis, kurš, kā pati stāsta, „gluži kā arhitekts mācīja būvēt un nostādīt formu”, un Teodors Zaļkalns, kurš savukārt deva izpratni par plastiku tēlnie-

cībā. Viņiem klāt piektajā kursā nāca vēl Kārlis Zemdega, kurš prasīja pacelt tēlus virs ikdienības

Neziņa. 2016. Bronza
// FOTO: Māris Brancis

un piešķirt tiem apgarotību. Tektonika, plastika un apgarotība ir tie trīs vaļi, uz kuriem balstās klasiskā skulptūra. Ēvī Upeniece ir izteikta emocionālas, saturā izteiksmīgas un formā vienkāršas tēlniecības meistare.

Jubilāres daiļrades centrālā tema ir sievietē: gan tad, kad viņa darina portretus, gan arīdžan kad veido simboliskus tēlus. Elzas Radziņas cēlums, Maijas Tabakas spontānitate, Astrīdas Kairišas iekšējā sakoncentrēšanās – lūk, viņas pazīstamākie krūšutēli un to raksturojumi, kas autorei pašai liekas ļoti būtiski sievietē. Tēlniece nereti ar sievietes vispārinošiem tēliem runā par kādām šodienas problēmām. Piemēram, trausla un neaizsargāta ir viņas austrumu sievietē darbā „Austrumi”. Tas, ko Ēvī Upeniece domā par mūsdienu Latviju, parādās šīgada bronzas skulptūrā „Neziņa”.

Vairākkārt Ēvī Upeniece veidojusi upes tēlus, tad tēla simbolam viņa izvēlējusies jaunas

Dzejniece Olga Lisovska. 1979. Bronza // FOTO: Māris Brancis

meitenes figūru, kurās augumam, tērpam, matiem un žestiem jāpalīdz atklāt upes raksturu. Kaut arī māksliniece strādājusi visos tēlnieciskos materiālos, taču vistuvākie viņai ir bronza un marmors, īpaši baltais.

Neraugoties uz solīdo gadu nastu, māksliniece vēl strādā. Šogad vien tapuši divi jauni darbi. Parasti šajā vecumā cilvēks liekas nevarīgs, vārgs, kur nu vēl kalt un veidot. Taču Ēvī Upenieces gadījumā kārtējo reizi atklājas cilvēkā slēptās rezerves, tas, ka mēs neizmantojam visu, kas mums purā dots. Cik daudzi pēc vīra un dēla nāves, un vēl mājas nodeģšanas būtu sabrukuši, taču tēlniece, pārkāpusi sāpju un zaudējumu sliekšni, atradusi spēkus ne tikai dzīvot, bet arī radīt, skatīties pasaulē un cilvēkos ar gaišu smaidu, labestību, sirds atvērtību un sievišķīgu siltumu.

VILNIS
BAUMANIS

Viens no svētīgajiem pasākumiem Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes lauku īpašumā Katskiļu kalnos ir tā dēvētā “Senču nometne”, kurā vecāko paaudžu tautieši pavada nedēļu svaigā gaisā un tikamā sabiedrībā. Tā arī šovasar, no 7. līdz 13. augustam lauku īpašuma “Atpūtas namā” rosījās un atpūtās 20 “senči” – jāsaka gan galvenokārt “sences” –, jo kungu bija tikai trīs. Par nometnotājiem, tāpat kā citus gadus, rūpējās lietpratīga un iejutīga darbinieču vienība, ko vadīja daudzu nometņu iedvesmotāja Ingrida Mieme. Viņai talkā nāca Māra Buka, Maija Baumanis, Krista Liepiņa, Maija Braunfelde un Laila Ganserte. Viņas pensionārus lutināja ar latviskā gaumē gatavotām maltītēm, kā arī uzmanīja un uzmundrināja, kur un kad tas bija vajadzīgs. Tā kā vairākums saimnieču jau pašas ir seniorpilsoņu gados un varētu būt aptecēto nometnotāju skaitā, tad viņu dienīškā kalpošana sakarsušajā virtuvē uzskatāma par mīlestības pilnu uzpurēšanos savu līdzcilvēku labā.

Atpūtniekus uz pārdomām vedināja mācītājs Laris Saliņš, kas gaišos ritos uz lieveņa zem ābeles zariem apcerēja Jēzus līdzības, bieži domās aizklīdams pa spontāni ieraudzītām blakus taciņām. Vaļas brīžos, starp pieņēmumiem “senčos” un bērnu nometnē, mācītājs Laris ietērpās velosipēdistu drānās un ar savu sporta ritēni izmeta prāvu likumu pa Katskiļu kalnainiem ceļiem.

Par “kultūras ministri” dēvētā Māra Buka bija sarūpējusi bagātīgu latviešu filmu klāstu, ko nometnotāji skatījās uz plata ekrāna “Atpūtas nama” lejas zālē. Tur pazibēja vēsturiski temati: “dipiši”, Baltiešu universitāte Vācijā, meža brāļi, leģionāri Zēdelgemā. Par trimdas laika teātra mākslu liecināja režisora Osvalda Uršteina

iestudētā, videoierakstā saglabātā komēdija “Divu kungu kalps”. Saistīja arī padomju laikā darinātā mākslas filma “Ezera sonāte”. Bet gluži savaldzināja Ināras Kolmanes pērn veidotā dokumentālā filma “Ručs un Norie” – par kādas japāņu meitenes, antropo-

slas zinātniece Eleonora Šturma saistoši stāstīja par 2007. gadā mūžībā aizgājušo gleznotāju Laimonu Egliti, parādot uz ekrāna viņa peldošos sīpolus un statujām līdzīgos plikņus. Dzejnieki Rita Gāle un Voldemārs Avens lasīja vārsmas par mīlestību. Rita to

ietēlpina arī Vecrīgu, dodams tai buču. Dzeju par mīlestību – Aspazijas, Raiņa, Klāras Zāles, Māras Zālītes un Raimondas Vazdikas – lasīja arī Vallija Skrodele, Vitauts Hāzners un Dace Zālmane.

Vienu ritu pensionārus ar

Dziedāja korālus rīta apcerēs, dziedāja tautasdziesmas un ziņģes pēcpusdienā, kad viņus ar spēcīgu klavieru pavadījumu rosīnāja no bērnu nometnes atnākusī skolotāja Irēne Upeniece. Dziedāja nometnes noslēguma ballītē, kad arī man bija „jāpakutina” klavieres, – dziedāja jūsmīgi un bez apstājas vairākas stundas. Tobrīd viņi vairs nedomāja par manis piedāvāto “prāta rotaļu” dažas dienas agrāk, kurā viņi, darbodamies grupās, centās atcerēties skolā mācītos faktus par Latvijas vēsturi, kā arī to, kas ir Kristaps Porziņģis un Iveta Vējone. Katskiļos pavadītās dienās pensionāri dziedāja, bet vēl vairāk runājās – tērzēja, čaloja – dažkārt visi reizē. Viņi smaidīja, jokojās, atcerējās. Spēlēja Bingo. Izpalīdzēja cits citam. Baudīja dabas mierinošo tuvumu – karstā laika dēļ visvairāk gan rīta stundās.

Senču nometne ir Ingridas Miemes auklējums, ko viņa aizsāka 1992. gadā. Viņa arī pensionārus nokristīja šai mazliet neparastajā vārdā, pret kurš sākotnēji esot atskanējuši daži iebildumi, bet kurš tagad iesakņojies uz palikšanu. Pat angļiski runājošiem *Latvian Heritage* nometnes bērniem ir skaidrs, ka vecie ļaudis, kas dzīvo “Atpūtas namā” saucas “senči”. Daži senču nometnes dalībnieki bijuši Katskiļu īpašuma līdzveidotāji jau no pašiem sākumiem pagājušā gadsimta piecdesmitajos gados. Visi ir pirmās Latvijas brīvvalsts bērni. Puse atceras, ka Latvijā gājuši ganos, un katram ir savs raibs stāsts par kara laiku. Deviņi šīs vasaras nometnotāji jau pārkāpuši 90 gadu sliekšni – tas liek secināt, ka senču nometne Katskiļos uz viņiem iedarbojas kā vitamīns un palīdz tos uzturēt spīgtus. Tāds vitamīns varētu nākt par labu ikvienam.

VITAMĪNS LATVIEŠU PENSIONĀRIEM

“Senču” nometne Katskiļos

Jauneklīgie deviņdesmitgadnieki. No kreisās: Rasma Arsona, Solveiga Ērmāne, Vallija Skrodele, Voldemārs Avens, Ausma Grīviņa, Vallija Upute. Stāv Rita Gāle un Nanija Pētersone // FOTO: Ausma Briede

loģijas studentes, ciemošanos Latvijā pie pavecas, dūšīgas laucinieces suitu novadā. Japāņu meitene tik sirsniņi cenšas iedzīvoties latviskā kultūrā, un suitu māmiņa tik ļoti viņu iemīlo, ka rodas ticība pasaules labākai nākotnei.

Tā kā nometnotāju saimē bija arī literāti un mākslas lietpratēji, tad “senčiem” bija iespēja baudīt gan vārda, gan vizuālo mākslu. Māk-

vienubrid atainoja rotaļīgi, parādīdamās mīļotajam kā spēre, glāstīdama ar spārnu galiem; taču mīlestība viņai nes līdzī arī zaudējuma sajūtu. Voldemārs Avens par mīlestību runā ikdienīšāk: “Lai, pagaidām, paliek astes luncināšana. / Nesteigšos aprakstīt acu krāsu,” viņš par savu tikko kā iemīlēto būtni saka kādā jaunības dzejoli. Milamajos objektos viņš

spriganu koncertu iepriecināja folkloras stila mūziķes no Latvijas “Imanta un Dimanta”, kas tobrīd viesojās un strādāja bērnu nometnē. Imantas Nīgales ritmiskā mandolīna un Katrīnas Dimantas spriganā vijole, kā arī abu simpātiskās balsis lika klausītājiem plaukšķināt un ar pēdu sist līdzī priecīgajiem ritmiem.

Kā allaž, “senči” daudzdziedāja.

INDRA EKMANE,
Rietumkrasta latviešu vasaras
vidusskolas „Kursa” direktore

Rietumkrasta latviešu vasaras vidusskola „Kursa” ir piedzīvojuši brīnumgadu. Šogad mēs atsākām „Kursas” darbību ar prieku un dziļām pārdomām par latviešu izglītības nākotni ASV. Ceļš uz „Kursu” 2016. gadā ir bijis garš un grumbulains. Vai „Kursa” ir nepieciešama, un kādēļ tai ir jābūt? Vai tā ir nozīmīga mūsu Amerikas latviešu sabiedrībai, un vai tā vēl vienmēr saista jauniešus? Pēc sekmīgas un veiksmīgi īstenotas vasaras programmas varam skaidri un gaiši redzēt, kāpēc Kursai jābūt.

Šogad 12 audzēkņi izjuta, ko nozīmē būt „kursietim” un latvietim. Četri mīļi absolventi (Ella Lutere, Krišjānis Lūsis, Marga Galiņa, Aleksandrs Brainerds) un astoņas jaunas sejas – mūsu absolventi nākotnē. „Kursai” ir jābūt, lai viņi varētu mācīties, strādāt, dejot, dziedāt, priecāties un saprast, kāpēc „Kursa” ir nozīmīga vieta.

Audzēkņi „Kursa” 2016. gadā pārsvarā bija no ASV rietumkrasta – Vašingtona štata, Kalifornijas un Oregonas, un divi audzēkņi un viena audzinātāja tieši no Latvijas. Skolēnu latviešu valodas līmenis bija dažāds. Vairākumam bija minimālas latviešu valodas zināšanas. Bet viņi citīgi strādāja, lai paceltu ne tikai valodas zināšanas, bet arī izpratni par Latvijas kultūru, vēsturi, literatūru un tautas tradīcijām. „Kursai” ir svarīgi, lai visi jaunieši iepazītos ar latviešu kultūru, gan tie, kuri

ir dzīvojuši latviskā vidē, gan arī tie, kuri pirmo reizi ir sastapuši citus latviešus savā vecumā. Kursieši jau pirmās nedēļās sāka izjust piederību vasaras vidusskolai un arī Latvijai – kā viena meitene

YouTube, meklējot „Vasaras vidusskola Kursa”). Visu mācību laiku visās „Kursas” malās skanēja dziesmas. Jaunieši ķērās pie sava tautas mantojuma caur mūziku. „Kursa” nesastāv tikai no ekām

„Kursai” ir jābūt.

Es katru dienu apbrīnoju šos fantastikos jauniešus, un man atmiņā vienmēr paliks viņu kopīgi izveidotā skaistā vasara. Man kā direktorei patiešām bija gods

šķīra 15 000 eiro pavadītās vasaras atbalstam. Atbalstu mums ir devušas arī vairākas organizācijas – Latviešu biedrība Vašingtona štata, Sietlas ev. lut. latv. draudze, Oregonas Latviešu bied-

Absolventi „Kursas” izlaidumā. No kreisās: Krišjānis Lūsis, Ella Lutere, Marga Galiņa, Aleksandrs Brainerds

teica: „Tagad es tiešām saprotu, ko nozīmē būt latvietei.”

Šogad mācības notika latviešu tautasdziesmu zīmē. Tām pievēršamies no vairākiem aspektiem – no folkloras un ticējumiem līdz vēsturei un praktiskiem jautājumiem. Kā dāvanu Latvijas stimtgadei un kā daļu no PBLA akcijas „Man dziesmiņu nepietrūka” paši izveidojām video (kas redzama

un izglītības programmas. „Kursa” ir saime, tā ir ģimene. Veidojot Kursas garu, ikviens dalījās ar savu talantu un personību. Ikvienam bija laba iespēja uzplaukt un atrast sevi. „Kursas” saimē bija skaistas dejojotājas, talantīgi mūziķi, izcili sportisti, savi joku pēterī. Viņu entuziasms, viņu centība, viņu prieks un viņu draudzība ir laba liecība tam, ka

Šīs vasaras kursieši

prieks pavadīt laiku ar „Kursas” jauniešiem. Atstājot „Kursu”, jau sākām domāt par „Kursas” nākotni, par jauniem skolēniem, jaunām draudzībām, jaunām pieredzēm.

Par to, ka „Kursas” vidusskola šogad spēja kļūt par īstenību, izsaku milzīgu paldies mūsu iemīļotajiem skolotājiem, kuri rūpējās par jauniešu latviešu izglītību, saimniecēm, kuņas rūpējās par mūsu vēderiem, un darbiniekiem, kuri rūpējās par visu pārējo! Šogad mēs arī esam pateicīgi LR Sabiedrības integrācijas fondam, kas „Kursai” pie-

riba, Daugavas Vanagi, Amerikas Latviešu apvienība, Amerikas Latviešu jaunatnes apvienība, Latvijas Valodas aģentūra, Pasauls brīvo latviešu apvienība, kā arī atsevišķi indivīdi. Pateicoties organizācijām un dāsniem cilvēkiem, „Kursa” bija!

Liels paldies ģimenēm, sabiedrībai un pašiem jauniešiem par „Kursas” atdzīvināšanu. Jau ar prieku un optimismu gatavojamies nākamajam 2017. gadam – no 8. jūlija līdz 5. augustam. „Kursa” ir un būs!

Rietumkrasta latviešu izglītības centra „Mežotnes” nometnē 123 dalībnieki

VIJA RAUDA

Nometnotāji šogad „Mežotnē” bija atbraukuši no Albertas un Britu Kolumbijas Kanādā, no Arizonas, Kalifornijas, Montānas, Merilandes, Nebraskas, Oregonas, Virdžīnijas un Vašingtona štatiem. Vairums bērnu vecāku bija jau baudījuši nometnes priekus, draudzību un dabu Rietumkrasta Izglītības centrā un tagad vēlējas dot iespēju arī saviem bērniem būt šai skaistajā Vašingtona pavalsts stūrī pie Šeltonas. Nometnes ēkas ielenc egles, lapu koki, arī melleņu krūmi, paparades, plavas ar margrietīnām, suņaburkšķiem, un pie ezera, kuŗa malā aug vilkuvāles, agrā rīta stundā bērni var redzēt stirniņu ar savu saimi, ejot gar ezermalu. Meža takas dod iespēju bērniem mācīties par dažādiem ēdamiem augiem un ogām. No 68 bērniem lielākā nometnotāju grupa bija 12 „Mazputniņi” vecumā no 3 līdz 5 gadiem, kuŗiem katram līdz bija viens no vecākiem.

Nometni atklāja 31. jūlijā ar Latvijas karoga uzvilkšanu un dziesmu „Dievs, svētī Latviju”. „Mežotnes” vadītāja Inese Graudiņa apsveica visus klātesošos, iepazīstināja ar vadību un audzinātājiem/skolotājiem. Brīvdabas baznīcīņa varēja uzņemt visus 123 dalībniekus un viesus, lai klausītos prāvestes Dairas Cilnes uzrunu bērniem, kuŗu viņa iesāka ar prof. Kārļa Kundziņa

dziesmu, kas rakstīta bērnu vasaras nometnei pagājušā gadsimta piecdesmitajos gados: „*Šurp, draugi, mūs saule un vasara sauc!... Cik pasaule skaista! Sveic mežs mūs un lauks. Ik puķe mums māsa, ik koks mūsu draugs! Šalc*

vada Inese Graudiņa, un šogad viņai palīgos bija māsa *Jenny Hougardy Roberts* un *Marisa Hougardy* Graudiņa. Daudz priekšdarbu bija jāveic vadībai un palīgiem, pirms nometne sākas, sagatavojot rokdarbu

stas lieluma piparkūku miklas bumbiņu, ko bērni varēja rullēt, veidot, apziest ar olu, uzlikt virsū krāsainus cukura graudiņus. Izceptās piparkūkas garšoja visiem. Starp skolotājiem, palīgiem un grupu audzinātājiem divdesmit

lotāja Ingrida Birzniece, fotografe-video māksliniece Emilija Steinbluma, zēnu audzinātājs Pēteris Apsītis un absolventi Marga Galiņa, Ella Lutere un Krišjānis Lūsis. Virtuvē bija četrpadsmit brīvprātīgo „Mežotnes” vecāku komanda Kristīnas Švarcs-Vergas un Viļa Zaķa vadībā, un nometnes apkopšanas darbus ar vairākiem palīgiem veica *Joel Freet*, kuŗš tika godāts par „*Super Džo*”, jo darbu bija daudz.

Šovasar nometnes tema bija Olimpiskās spēles. Bērni izvēlējās atjautīgus grupu nosaukumus: Resnie peldētāji, Trakie maratonisti, Karaliskās peldētājas, Divainie šķēpmetēji, Enerģiskie bokseri utt. Olimpiskās spēles izdevās lieliski! Organizētāja Lija *Huston-McBride* bija ļoti labi izplānojusi katras sacensības vietu, starta līniju atzīmējot ar baltu krāsu. Bija nosprausti mieti, izvilktas auklas, sarunāti palīgi-tiesneši, kuŗi pierakstīja sacensību rezultātus utt. Bērni pa vecumu grupām kopā ar audzinātājiem devās no vienas sporta sacensību vietas uz nākamo, un bērnu vecāki varēja tiem sekot, skatīties un uzmundrināt sportistus. Sacensības noritēja ļoti raiti. Bez parastām sporta disciplinām šogad bērniem bija jāmacās šķēpa mešana ar „Mežotnē” darinātu koka šķēpu. (Turpināts 8. lpp.)

Kuplā „Mežotnes” saime

vēji, šalc strauti, tik brīnišķs to stāsts, Skaŗ dvēseli vasaras burvīgais glāsts!”

Jau vienpadsmit gadu nometni

materiālus, gādājot pietiekami daudz papīra, zīmuļu, krāsu, otu, diegu. „Mazputniņa” vectēvs Māris Graube bija sagatavojis 70 plauk-

divi bija dažāda vecuma bijušie kursieši, arī šī gada „Kursas” direktore un Fulbraita stipendiāte Indra Ekmane, tautasdeju sko-

ASTRĪDA
JANSONE

Šoreiz man sarunāta tikšanās ar Andri Gobiņu. Viņš ir mana klasesbiedra Gunta Gobiņa brāļa Ojāra Gobiņa dēls. Viņa tēvs ir dzimis 1935. gadā, māmiņa Maija Gobiņa-Sinka – tikai 1939. gadā. Tas nozīmē, ka trimdas gadu sākumā Andra vecāki bija mazi bērni.

Andris atnāk pie manis ar dāliju pušķīti, ielieku to vāzītē un tūlīt ķeramies pie darba.

„Es esmu Andris Gobiņš, dzimis un audzis toreizējā trimdas latviešu kultūras centrā Minsterē. Var jau teikt, ka tas bija visas pasaules latviešu kultūras centrs, ne par velti maniem vecākiem Maijai un Ojāram Gobiņiem bija svarīgi, ka mēs, četri bērni, uzaugām latviskā garā. Maniem vecākiem bija svarīgi, ka bērniem ir iespēja uzaugt latviskā vidē, iegūt latviskumu, izglītību latviešu valodā un latvisko izglītību. Pirmo skolu gan izgāju pie vāciešiem, jo latviešu skola bija tikai ģimnazija. Savā ziņā mums bija iespēja piedzīvot Latvijas neatkarības cīņas, nedaudz piedalīties tajās arī kā skolniekam, rīkojot demonstrācijas, piketus, sadarbību ar lietuviešu un mazliet arī ar igauņu ģimnaziju, jo biju skolēnu pašpārvaldē. Man ļoti gribējās tūlīt pēc skolas pārcelties uz Latviju, bet vecāki ieteica vēl pabeigt studijas Vācijā, ko es arī darīju. Taču no 2000. gada esmu Latvijā. Esmu precējies, man ir burvīga sieva Astrīda un dēls Indriķis, kuŗam tagad ir piecarpus gadīni. Es Latvijā vadu biedrību „Eiropas kustība Latvijā”, kas nodarbojas ar Eiropas tematiku. Cenšamies veicināt sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā, kas nozīmē to, ka nevis politiķis pats vai kāds ierēdnis izdomā, kas sabiedrībai būtu vajadzīgs, bet pēc dažādu viedokļu uzklaušīšanas pieņem lēmumus, kas vistiešāk atbilst Latvijas sabiedrības interesēm. Mēs lielā mērā skatāmies tieši uz Eiropas jautājumiem, jo ir skaidrs, ka

ļoti daudz jautājumu netiek skatīti tikai nacionālā līmenī, bet sadarbībā ar igauņiem, lietuviešiem un citām Eiropas valstīm. No Biedrības puses cenšamies atbalstīt sabiedrības interesēm atbilstošu lēmumu pieņemšanu. Beidzamos gados un vēl nākamos trīs gadus īpaši aktīvi uzmanību pievērsīsim izglītības jautājumiem. Esam ļoti daudz braukājuši pa skolām, runājuši ar jauniešiem par to, kā viņi redz Latviju Eiropā un kādu viņi to vēlētos redzēt.

dzīvot pašā Rīgas centrā un tomēr sirdī un domās Latvija tev ir vienaldzīga, bet tu vari dzīvot un strādāt nezin kādā pasaules malā un ar savām domām un darbiem darīt ļoti svētīgu darbu savai valstij. Šie jautājumi vēl tagad bieži tiek risināti stereotipiski. Problēma ir arī tā, ka cilvēki daudz skatās Krievijas televīziju, kur informācija ir melīga, nepareiza un tendencioza, tomēr tā ieperinās cilvēku prātos. Mēs savā biedrībā nākamajos trīs gados vēlamies pastiprinātu uzmanību

jamākajiem latviešiem un daudzu ievērojamu baltvāciešu ģimenēm. Viena no tām ir Vērmaņu ģimene, kas Rīgai ziedoja Vērmaņa dārzu. No sākuma mani uztrauca tas, cik nekopta ir vieta, kur godājama mūsu dižo garu piemiņa. Ieraudzīju, ka uz Krišjāņa Barona kapa zēla, auga un ziedēja pienenes. Es sapratu, ka šim cilvēkam es personīgi esmu ļoti pateicīgs par tautasdziesmu vākšanu. Es ar viņu lepojos, un viņš nav pelnījis, ka uz viņa kapa aug pienenes, tāpēc es sāku tās ravēt. Nākamā nedēļā tur sastādīju puķītes, un vēl nākamā nedēļā redzēju, ka vēl kāds ir blakus manējam iestādījis savējās. Bija sākusies rosība. Man radās izdevība iepazīties ar cilvēku, kas ir kolosāls skolotājs. Sigita Mālmāne arī ar saviem mazbērniem bija staigājusi pa Lielajiem kapiem un tāpat kā es sāku kopt Barona kapu. Vēlāk mēs atradām valodnieka Kārļa Milenbacha kapa vietu un sākām kopt arī to. Ar laiku šī lieta gājusi plašumā, viens tāds kā lūzuma punkts bija pagājušā gada Hospitāļu ielas svētku dienā, kad gīds vadīja ekskursiju pa Lielajiem kapiem. Uz to ieradās ap 50 kaimiņus, interesentu un draugu, un pēc šīs tūres es jautāju, vai kādam no viņiem arī rūp šo kapu sakoptība. Atsaucība bija pilnīgi fantastiska, un mēs jau bijām pāri par desmit cilvēku, kas bija ar mieru mazliet vairāk nekā tikai gudri runāt. Tagad jau otro gadu mēs esam sākuši rēgulāri tīkties un veidot talkas.

Pagājušā gada rudenī Krišjānim Baronam apritēja 180. jubileja. Viņa pieminēklim bija apdrupuši stūriši, bet laimīgā kārtā viens no mūsu biedriem ir bruģētājs, mūrētājs un profesionāls restaurators. Kopā ar viņu mēs salabojām visus Barona pieminēkļa izlauztos stūrus un sakopām viņa kapu. Mēs sarīkojām sabiedrisku akciju un priecājāmies, ka ir tik liela atsaucība. Beigu beigās jubilejas vakarā tur bija iedegtas vairāk nekā tūkstoš svečītes. Ar skaistu dziedāšanu un ar krāsainām svečītēm mums izdevās radīt mūsu cienījamam Barona tēvam brīnišķīgu piemiņas brīdi.

Sogad bija izziņotas divas lielās talkas, vienu tradicionāli rīko tikai vietējā draudze sadarbībā ar korporācijām un ar vietējo policijas iecirkni. Mēs sasaucām vēl otru, lai varētu savākt vairāk konteineru un vairāk maisu, ko Anta Lapsiņa no mūsu komandas pieteica abās Lielo kapu talkās. Sanāca vairāk nekā 100 cilvēku, kas atkal veselu dienu ar saviem grābekļiem un lāpstām kā rūķīši nēmas pa Lielajiem kapiem. Starplaikā ar sociālā tīkla facebook palīdzību esam apzinājuši un iesaistījuši šajā darbā vairāk nekā 300 cilvēku, kas katrs savā veidā dara vairāk vai mazāk Lielo kapu sakopšanā. Daudzi ir uzņēmušies tādu kā krustmātes vai krusttēva lomu par vienu no kapiem. Piemēram, viena Radio koŗa dziedātāja ir uzņēmusies gādību par komponista Alunāna kapu, kas ir lielās Alunānu ģimenes pārstāvis. Viens cits ir uzņēmis gādību par ēģiptologa Šveinfurta kapiem. Tur ir apglabāti arī Rīgas diže

architekti Felsko, Bokslāvs un Hāberlands, un arī par šiem Rīgas jūgendstila meistariem kāds jau ir uzņēmis rūpi. Par Vērmaņu ģimenes kapiem gādību ir uzņēmusies viena jauna meitene no Hospitāļu ielas. Darba ir vēl ļoti daudz, bet ir prieks redzēt, ka darbs ir aizsācies un iet uz priekšu. Šogad mums talkas ir katru ceturtdienas vakaru. Kādreiz jau var arī neaiziet, bet parasti ir diezgan daudz talcinieku. Kādi piecpadsmit ir ikreiz. Tikai neskaidriība ir par to, kuŗš tad īsti Lielajos kapos atbild un par kādiem jautājumiem. Anta Lapsiņa ik pa laikam „uzmin uz kājas” Nilam Ušakovam, ka ir kādi četri galīgi nesakopty kapi un pieminēkļi, par kuŗiem atbildīga ir tieši Rīgas dome, un ka Rīgai par tiem arī būtu jāuzņemas atbildība. Pati kapsēta pieder evaņģēliski luteriskai baznīcai, kas šogad pavasarī ar lielu smagu traktoru sāka braukt pāri kapiem un šķaidīt kapu pieminēkļus – nu, prātam pilnīgi neapvērjami. Viņiem ir pienākums savā īpašumā nopļaut zāli, un viņi to izdarīja tā kā padomju laikos, kad mērķtiecīgi centās iznīcināt šos kapus. Arī šoruden bija plānots atsākt pļaušanu ar traktoru. To par laimi izdevās novērst.

Krišjāņa Baroka kapa kopšana varētu būt Valsts vai Kultūras ministrijas atbildība. Viens no mūsējiem atrada vēsturisku avizes izdruku, kur Rīgas galva savulaik pie Krišjāņa Barona kapa bija svēti solījis, kamēr vien Rīga pastāvēs, Rīgas dome gādās par viņa kapa kopšanu. Mēs Ušakovam aizsūtījām šo izrakstu, diemžēl atbildi vēl neesam saņēmuši, bet mēs darīsim to atkal un atkal. Mēs viņu vēl pabakstīsim.

Tā ir viena mana nesena aizrašanās, kuŗā pāiet vakari un nedēļas nogales, bet tas ir tāds sirds darbs, ko mēs uzskatām par pateicību vai dāvanu tiem cilvēkiem par kolosālo darbu, ko viņi savā laikā ir veikuši latviešu tautas labā. Lielo kapu draugu kopā citam patīk attīrīt senos pieminēkļus no sūnas, cits var skaisti nofotografēt un parādīt sabiedrībai, kas notiek. Mums ir puisis no Kuģniecības mūzeja, kas visu pieraksta un tad pēta ģimeņu ciltsrakstus, mums ir publiciste, kas raksta par šīm ievērojamām personībām. Aicinām jebkuŗu, kam ir interese, mūsu kopai pievienoties.

Piecus gadus es biju arī Latvijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvis Briselē, precīzāk Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejas loceklis. Šī komiteja apvieno pilsonisko sabiedrību – dažādu biedrību un organizāciju vadītājus no visām Eiropas valstīm, kuŗu uzdevums bija iziet cauri Eiropas dokumentiem un pārbaudīt šo dokumentu atbilstību sabiedrības interesēm. Tas bija piecu gadu ārkārtīgi interesants, vērtīgs darbs; to darot, izdevās novērst daudzus absurdus, cīnīties un izcīnīt dažādas izmaiņas Eiropas dokumentos, par ko ierēdņi vai politiķi nebija padomājuši iepriekš. Tā man pagāja diena vai divas nedēļas, kuŗas bija jāpavada sanāksmēs Briselē, pārējo laiku es biju Rīgā.”

Trimdas bērnu bērni – Andris Gobiņš

Andris Gobiņš

Rezultātā mēs esam sapratuši, ka ir liela nepieciešamība uzklaut jauniešus un diskutēt ar viņiem par Eiropas jautājumiem. Daudzi no viņiem zina, ka var braukt uz Īriju sēnes griezt vai zemenes lasīt, strādāt kādu mazkvalificētu darbu, bet daudzi nezina neko par to, ka var ar gudru ziņu arī Latvijā piesaistīt Eiropas līdzekļus un sākt savu uzņēmējdarbību vai arī dažus mēnešus pamācīties kādā labā Eiropas augstskolā un tad ar šīm zināšanām strādāt Latvijā. Diezgan bieži jauniešos un sabiedrībā ir pārliecība, ka tie latvieši, kas vairākus gadus pavadījuši kādā citā valstī, Latvijai ir zuduši, tomēr tas tā nav, jo nav svarīgi, kur tu dzīvo, bet svarīgi ir tas, ko tu domā un kā tu jūties. Tu vari

pievērst identitātes problēmai un sadarbībā ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem veicināt pilsonisku aktīvu sabiedrības stāju, lai cilvēki jūt, ka šī pilsēta, valsts un arī Eiropa un tās nākotne ir mūsu katra rokās.

Vēl gribu pastāstīt par kādu savu nesenu aizraušanos, kas man ir pēdējos trīs gadus. Esmu papildus šim Eiropas līmenim sācis darboties pavisam vietējā līmenī. Situācija saistīta ar mana dēla Indriķa piedzimšanu un to, ka bērnam vajag daudz gulēt un gulēt ārā, svaigā gaisā. Braukājot ar ratiņiem, mēs staigājam pa Lielajiem kapiem. Tie ir kapi pašā Rīgas centrā, tur ir apglabāti Krišjānis Barons, Krišjānis Valdemārs, Andrejs Pumpurs, Jāzeps Grosvalds, ārkārtīgi liela daļa no visievēro-

Iesvētības Apvienotā Linkolnas latviešu ev. lut. draudzē

Draudzes priekšnieks Kārlis Indriķsons, Marga Galiņa un mācītāja Gija Galiņa // FOTO: Egīls Augstums

5. jūnijā tika iesvētīta draudzes mācītājas Gijas Galiņas meita Marga Galiņa. Mācītāja Galiņa ar Margu ieradās Linkolnā 2015. gada februārī no Takomas, Vašingtona pavalsts. Marga apmeklējusi latviešu bērnu nometni "Mežotne", kur viņa piedalās arī kā aktīva palīdzē. Marga šogad absolvēs Kursas vidusskolu.

PAUL GOBLE

Moscow Again Tries to Put the Issue of Non-Citizens in Latvia in Play

Staunton, August 16 – Russians, both citizens and non-citizens in Latvia and Estonia, have had the unique right to travel both to other European Union countries and to the Russian Federation without a visa, something that has attracted some Russians to move there in order to have that advantage.

But now Moscow appears to have changed the rules: On August 10, it blocked a young Russian without Latvian citizenship who was born after 1992 from entering the Russian Federation, with border guards declaring that such people could do so only if they had a Russian visa, something not hitherto required.

The Latvian foreign ministry has issued an advisory to such people who may be planning to visit the Russian Federation to check with updated information on the site of the Russian embassy in Riga. To date, however,

neither the embassy nor the Russian Foreign ministry has confirmed this as Moscow's new policy.

As will be recalled, the three Baltic countries were occupied by the Soviet Union and thus under no legal obligation to offer citizenship to those moved onto their territories by the occupiers. That meant that in the early 1990s, the share of non-citizens was far higher than it is today: most Russians living there have chosen to take citizenship in their country of residence.

According to the most recent statistics, 84.13 percent of Latvia's population are now citizens, with only 11.75 percent (252,017) being non-citizens and 2.61 percent citizens of Russia. The situation in Estonia is similar.

There, 84.2 percent of the residents of Estonia are citizens of that country, with non-citizens forming only six percent (80,754) and citizens of the Russian

Federation seven percent (90,657). If these trends continue, this issue will disappear within a decade.

Why then might the Russian government be taking this step now and is it an indicator of Moscow's more general policies toward the Baltic countries? There appear to be at least three reasons for this action if it does in fact prove to be a new policy rather than a simple glitch and one additional reason for thinking it will backfire on its Russian authors.

First of all, Moscow may be trying to call attention to the issue of non-citizenship both among younger ethnic Russians in Latvia and Estonia in the hopes for causing them to become more pro-Moscow than they have become in recent years and in the West where some commentators and politicians have sought to play up this issue against the Baltic states.

Second, Moscow may have decided that it would prefer an "Estonian" rather than a "Latvian" outcome, one in which non-citizens increasingly choose to become citizens of the Russian Federation rather than citizens of their state of residence and thus give the Russian government additional leverage inside these countries.

And third, Moscow may be uncomfortable with the ability of such people to move back and forth between Russia and the EU. While that is something many non-citizens and Russian citizens in the Baltic countries value, it is inconsistent with "the besieged fortress" that Vladimir Putin has portrayed Russia as now being.

Those are all likely to be compelling reasons for some in the Russian capital, but ultimately Moscow may decide to back down because this policy is likely to backfire. On the one hand,

more non-citizens in Latvia and Estonia are now likely to choose Latvian or Estonian citizenship rather than Russian citizenship given that the EU is far more attractive than the RF.

And on the other, the introduction of such visa requirements will have the effect of reducing the ties between Russians living in Latvia and Estonia regardless of citizenship status and Russians in the Russian Federation, effectively cutting them off from Putin's much-ballyhooed "Russian world."

Indeed, the Russian government may recognize that this step, which may seem desirable to them for some reasons, will end by helping both Riga and Tallinn to integrate ethnic Russians there, making them more Latvian or Estonian -- even if some of them retain many aspects of their Russian culture.

VIEDOKLIS

DAINIS SĪKA

Jaunākajos *Laika* numuros ir parādījušies vairāki raksti, kuŗu autori ir izteikušies pret Trampu, jo viņi ir aizvainoti par to, ko Tramps teica par NATO savā *New York Times* intervijā 2016. gada 20. jūlijā:

"Asked about Russia's threatening activities, which have unnerved the small Baltic States that are among the more recent entrants into NATO, Mr. Trump said that if Russia attacked them, he would decide whether to come to their aid only after reviewing if those nations have "fulfilled their obligations to us."

"If they fulfill their obligations to us," he added, "the answer is yes."

Katrai NATO valstij ir pienākums izdot vismaz 2% no iekšzemes kopprodukta savai aizsardzībai. Tikai piecas NATO valstis to dara: ASV, Lielbritānija, Grieķija, Polija un Igaunija. Pārējās 23 NATO valstis, ieskaitot Latviju, to nedara. Latvijas valdība attaisnojas, ka nevar savu pienākumu izpildīt ekonomiskās krīzes dēļ. Vai tad augšminētām piecām valstīm ekonomiskās krīzes nebija? Grieķija var segt savus 2%, bet Latvija savus 2% nevar? Varbūt Latvijai arī vajadzētu aizņemties naudu no vāciešiem, lai nokārtotu savus pienākumus pret NATO. Bet vēl labāk būtu, ja valsts budžētā apcirtu Saeimas deputātu vai ministru algas un izdevumus un atlaistu viņu personālu – šoferus, draugus un radniekus – tad varbūt valsts varētu atrast nepieciešamās „kapeikas” aizsardzībai un NATO pienākumiem. Sadarbība ir divvirzienu ceļš – ja Latvija izpildīs savu pie-

nākumu, Tramps izpildīs savējo.

Savukārt Klintonēi nevar uzticēties, jo viņa vienmēr ir mēģinājusi slēpt pat visniecīgākās lietas, pat tādas, kuŗas nēzājam nav jāslēpj. Trampam nav noslēpumu. Viņa dzīves stāsts ir kā populārākā grāmata bibliotēkā, kuŗas lapas daudzi ir izšķīrtījuši un izpētījuši. Klintonē ir kā reta grāmata bibliotēkā, kuŗa atvērtas tikai divas lappuses, speciāli (t.i. preses) apsargāta, zem stikla un spe-

ses Krievijas urāna firmai un citiem "ziedotājiem", lai pildītu savas ģimenes kasi par vairāk nekā diviem miljardiem dolaru (*Clinton Foundation*), un man nav šaubu – ja vien labi samaksātu, viņa Latviju arī pārdotu "ziedotājiem" par sudraba grašiem.

Vēl sliktāk, Klintonē ir paziņojusi, ka viņa turpinās Obamas politiku. Pirms astoņiem gadiem ASV ievēlēja pasaules glābēju Obamu, cerot uz pozitīvām pārmaiņām. Viņš ap-

ASV ekonomika atkal būs varena. Arī tas nenotika, un savos astoņos valdīšanas gados Obama būs dubultojis ASV parādus, līdz ar to ASV ekonomika knapi aug. Vai *Laika* lasītāji tiešām domā, ja ASV bankrotē un Amerikai ir grūtības nomaksāt savus rēķinus un sevi nosargāt, ka tad ASV varēs Latviju vai Eiropu pasargāt?

Ārpolitikā Obama un Klintonē apsoliņa – ja atstājam Irāku, viss izdosies labi. Tā nenotika,

dzību sistēmu Polijā un Čehijā, jo viņiem bija svarīgi tuvināties Putinam. Gala rezultāts ir tāds, ka Obamas un Klintonē neveiksmīgā ārpolitika nav nesusi mieru, bet gan ir destabilizējusi pasauli.

Pietiek! Nav vērts turpināt šo demokrātu ekonomisko sociālismu un neveiksmīgo ārpolitiku. Sociālisms nekad nav darbojies, un "progresīvo" demokrātu pieeju vajag atkal ieslaucīt vēstures mēslainē. Tramps toties meklēs citus ceļus un neturpinās iet pa šo socialisma posta ceļu.

Novembra vēlēšanās nav labas izvēles starp diviem kandidātiem. Klintonē ir apsolijsi turpināt Obamas katastrofālo politiku, un to nevar atbalsēt. Klintonē korupcija, negodīgums un melošana ir bistamāka nekā Trampa neapdomātā mutes palaišana. Vēlētājiem vajadzētu apdomāt, ko Klintonē ir pozitīvu paveikusi savā vairāk nekā 30 gadu politiskajā karjerā un atrast vismaz vienu lietu, ko viņa ir labu izdarījusi. Tādus pašus „panākumus” varam sagaidīt no Klintonē, ja viņu ievēlētu novembrī.

Diemžēl šais vēlēšanās nav, par ko balsot, bet ir pret ko. Tomēr ceru, ka pirms vēlēšanās tiem *Laika* lasītājiem, kuŗi atbalsta Klintonē, nokritis zvīņas no acīm un viņi varēs objektīvi izlemt, kuŗš kandidāts tiešām ir drauds Amerikas un Latvijas interesēm. Tramps nav ideāls kandidāts un nebija mana pirmā izvēle starp republikāņiem, bet piekrītu tiem *Laika* lasītājiem, kuŗi ir teikuši, ka šajās vēlēšanās ir jāizvēlas mazākais ļaunums.

cialās gaismās. Pārējās Klintonē lappuses ir apslēptas, un tās nav ļauts apskatīt, par tām nedrīkst runāt, nedz vaicāt. Ir tikai jāapbrīno „Klintonē grāmatas” vērtība, ne saturs. Ko tad Klintonē slēpa savos izdzēstajos e-pastos? Izrādās, ka viņa ir iztirgojusi ASV intere-

solija – katra amerikāņu ģimene ietaupis divarpus tūkstošus dolaru veselības izdevumus, ja pieņems viņa "Obamacare". Viņš meloja, nekas nenotika, un šis maiņas ir izpostījušas veselības aprūpes sistēmu. Obama apsoliņa tautai – ja izdosim gandrīz triljonu dolaru,

un tagad Tuvajos Austrumos, Eiropā un pasaulē ir bēgļu krīze. Obama lepojās, ka ASV ir militāri spēcīga valsts, ASV aizsardzības departamenti ir ievērojami samazināti. Vēl sliktāk Latvijai un Eiropai – Obama un Klintonē atkāpās no solitā un neielika apsollito rāķešu aizsar-

Rietumkrasta latviešu izglītības centra „Mežotnes” nometnē 123 dalībnieki

VIJA RAUDA

(Turpināts no 5. lpp.)

Kā arī šaut mērķi ar kaķeni (*sling shot*) krāsu bumbiņas, kas izšķīst ūdenī, un skriet maratonu ap Kursas ezeru (apmēram 3 jūdzes).

Kā jau citus gadus, liela piekrišana ir kalnā kāpēja un instruktora Borisa Trnavska vadītās veiklību un iedrošināšanās /uzņēmī-

gabaliem. Katru gadu vecākās mežotnieku grupas var izvēlēties iet nakts sirojumā, lietojot kompasu, spuldzi, svilpi un Izglītības centra satelīta fotogrāfiju. Boris saka, ka viņa dzīves filozofija un prieks ir mācīt bērnus, dot viņiem iespēju brīvību, izvēli uzdrošināties darīt kaut ko, kas viņiem izliekas bīstams. Viņš saka, ka bēr-

ar dueta dziedājumu par „Mežotnes” tematu. Bērnu grupu priekšnesumos bija teātra skices, tēlošana un vingrošana, klavieru spēle, astoņgadīgo zēnu dziedājums „Mums nav bailes, mēs ejam mežā” un daudzas kopējas dziesmas. Iedvesmu Mežotnes nometņotājiem deva bijušie kursieši, kad, publikas aicināti, tie sešpad-

malas”. Simbolisko Olimpiādes lāpu un „Mežotnes” vadību Inese Graudiņa nodeva tālāk nākamajām „Mežotnes” nometnes vadītājām – *Jenny Hougardy Roberts* un *Marisai Hougardy* Graudiņai. Mežotnieki sumināja Ineses Graudiņas darbu šos vienpadsmit gadus un *Andrea Drougas* Kūlītis pasniedza Inesei fotoal-

„Mežotne, Mežotne O-jā! Mums te patīk ai-jai-jai. Mums te tik labi iet, ka negribam nemaz mājas braukt! Mežotne, Mežotne O-jā!”

Par prieku visai Rietumkrasta latviešu sabiedrībai, „Mežotne” un „Kursas” ir izaudzinājuši nākamo paaudzi nometņu audzinātāju, vadītāju un skolotāju. Atbalstīsim Rietumkrasta Latviešu izglītības

Olimpisko spēļu komanda, vadītājs *Andris Abermanis*, palīgvadītājs *Krišjānis Lūsis* // FOTO: *Vija Rauda*

bas nodarbībām. Borisa jaunākais dēls šogad arī bija „Mežotnē”. Uz jautājumu, ko viņš „Mežotnē” dara, Boris atbild: Visu, kas bērniem patīk, bet mātēm dod sirmus matu: *zip-line*, šaušanu mērķi ar kaķeni (vienā dienā tika izšautas 2700 bumbiņas!), iešanu, balansējot uz brezenta lentes, kas nostiepta starp diviem kokiem. Citus gadus bijusi kāpšana pa virves tīklu, kas iesiets 30–40 pēdu augstumā starp eglēm, striķu sienas māka un būvēšana no koka

niem vajag abus – drošības sajūtu un iespēju uzdrošināties. Boris Trnavskis 2015. gadā sarakstīja šo nodarbību rokasgrāmatu ar zīmējumiem, „Mežotnes” krāsu fotogrāfijām, drošības instrukcijām un to nodeva „Mežotnes” vadībai.

„Mežotnes” ugunsкура vakarus pēc kārtas vadīja visi grupu audzinātāji, iepriecinot dalībniekus ar dziesmām un savām labajām balsīm. Atklājot „talantu” vakaru, *Imants Holmquist* ar *Aleksi Mohseni* uzjautrināja visus

Boris Trnavskis māca bērniem, kā lasīt kompasu

smit zēnu/vīru un meiteņu grupā parādīja „Sprigūļu sišanas” deju, divi zēni „Maisu deju” un arī meiteņu audzinātājas ar lielu prieku dejoja un skanīgi dziedāja.

„Mežotnes” nometnes noslēgumā, nolaižot karogu, mežotnieki un viesi dziedāja „Daugav’s abas

bumu un bijušā mežotnieka/kursieša *Gunāra Raudas* gatavoto latvisko „pūces” saktiņu. Visi Inesei nodziedāja „Daudz baltu dieniņu”, un viņa nogriezta pirmo šķēli *Maijas Riekstiņas* ceptā lielā kļiņģe, kas veidoja I un G burtus, un no *Zintas Kūlītes* tortes.

centru, kuŗa paspārnē atrodas „Mežotnes” bērnu nometne un „Kursas” vasaras vidusskola jau 33 gadus. Vēlēsim daudz drosmes un ideju jaunajai „Mežotnes” vadībai, plānojot nākamā gada nometni, un piedāvāsim arī savu roku, lai nometne labi izdotos!

Direktore Inese Graudiņa aizdedz olimpiādes lāpu // FOTO: *Andrea Drougas*

LATVIEŠI KANADĀ

Pensionāru vasaras saiets Toronto

Atklājot Toronto pensionāru vasaras saietu 18. augustā, valdes priekšsēdis *Gunārs Reinfelds* nolāsija Ontario provinces veclaužu aprūpes ministrijas vēstuli, kuŗa ziņo, ka veclaužu aprūpei budžetā paredzēti 11,5 miljoni dolāru. No tiem mūsu apvienībai ir apstiprināti \$25 000. Paredzams, ka no Toronto pilsētas valdes piešķirums būs ap \$11 000, plus 2% dzīves dārdzības pielikums. Tātad kopējais pielikums mūsu kasei būtu ap \$36 000.

Liene Martinsone ziņoja par *Sidrabenes* gadskārtējo sarikojumu „Vasarai aizejot” 27. augustā. Pēc tam pensionāru saiets būs 8. septembrī, ar to atsākot regulāros ceturtdienu saietus.

Dzidra Avena nolāsija Čikāgas sabiedriskā darbinieka *Armanda Birkena* sadzīves uzskatus, sākot ar viņa pašapzinīgo deklarāciju, ka viņam vienmēr un visur ir taisnība, un beidzot ar pipētāja izraidišanu no sabiedrības.

Irisa Purene bieži atrod mūzikas brīnumbērnus un pensionārus iepazīstina ar viņu sasniegumiem.

Šoreiz tā bija *Tifanija (Tiffany) Tsai*, kuŗa pie mums bija jau otro reizi. Pirms vairākiem gadiem varējām apbrīnot viņas sīko pirkstiņu veiklību, tiem lēkājot pa vijoles stīgām. Tagad viņa ir sasniegusi mūzikālu gatavību, 15 gadu vecumā jau pabeidzot konservatoriju. Uz dzīves mērķi būt profesionālai vijolniecei tomēr vēl būs jāgaida, jo viņa tagad tikai sāks 10. klasi skolā.

Daļa no konservatorijas beigu pārbaudījuma *Tifanijai* bija *Mendelsona* *Vijolkoncerts*, kuŗu viņa spēlēja bez notīm, *Irisas* klavierpavadījumā. Tam sekoja *Brāmsa* *Sonātes* 1. daļa, kuŗa rakstīta nevis, kā parasti, vijolei ar klavierpavadījumu, bet šoreiz otrādi: klavierēm ar vijolpavadījumu. Koncertu beidza ar spāņu komponista *Pablo de Sarasates* Čigānu melodijām, gan īsti čigāniskā, gan arī sapņainā tempā. Šī kompozīcija gan bija rakstīta vijolei un orķestrim, bet *Irisa*, pie tam ne jau pirmo reizi, meistarīgi atvietoja orķestri.

Paldies abām māksliniecēm! Lai *Tifanijai* labas sekmes nākotnē!

MĀRTIŅŠ ŠTAUVERS

Montrealas Latviešu teātri tūlīt pēc tā dibināšanas 1949. gada sākumā arhitekta *Aleksandra Klinklāva* un dzīvesbiedres *Irmas Graudiņas* ierosmē un toreizējās *Montrealas* Latviešu palīdzības biedrības paspārnē sākās aktieŗu piesaistīšana un pirmās teātra izrādes iestudēšana latviešu valodā *Ziemeļamerikā* pēc II pasaules kara *Mārtiņa Ziverta* viencēliens „*Divkauja*”. Izrāde notiek 1949. gada 12. maijā, un tajā piedalās 9 dalībnieki. Tas nu ir vēsturisks fakts. To it īpaši var atcerēties aktieris *Ojārs Rozentāls*.

Pēc veiksmīgā sākuma teātris ķeras pie trīscēlnieka – arī *Mārtiņa Ziverta* lugas „*Kīnas vāze*” iestudējuma. Pirmizrāde notiek 22. oktobrī. Tās režisore ir *Irma Graudiņa*. Aktieŗos – bez viņas pašas arī *Lina Karlsonē*, *Ilga Niedre*, *Marija Tere*, *Edvīns Skapsts*, *Arvīds Grants* un *Emīls Mazutis*. Ansambļa vadītājs – *Aleksandrs Klinklāvs*, dekorators – *Viktors*

Brīnuma ziņa nonākusi savās mājās

Laiviņš, inspicents – *Laimonis Bisenieks*, sufliere – *Nora Goba*. Pavisam kopā tika iestudētas 15 izrādes, kuŗās izrādītas 17 lugas. Divas no tām ir tulkojumi no angļu valodas: *Arnolda Ridleja* „*Spoku vilciens*” un *Brandona Tomasa* „*Čārlija kustmāte*”. Teātris sniedz arī viesizrādes – četras Toronto, divas Bostonā, ASV, pa vienai Otavā un Ņujorkā, ASV. Pēdējās („*Čārlija krustmāte*”) 1963. gada 6. aprīlī, *Montrealā*, 14. septembrī Ņujorkā, 26. oktobrī Bostonā. *Montrealas* Latviešu teātra darbošanās laiks bija īss, bet nozīmīgs. Iemesls slegšanai – kādreizējo *Latvijas* aktieŗu *Irmas Graudiņas*, *Almas Mačas* un *Zaigas Lepnes* aizceļošana uz citām dzīvesvietām. Ieguvums *montrealiešiem* bija savs teātris – pirmais *Ziemeļamerikā* un franču zemē – *Kvebekā*. Tā ir iezīme, ko bija saskatījis *Montrealas* Latviešu palīdzības biedrības priekšnieks *Kārlis*

Lazdiņš, pasniedzams īpašu kausu pēc „*Kīnas vāzes*” pirmizrādes ar vēlējumu to nogādāt Latvijā, kad nu šāda izdevība rastos.

Tā radās 2016. gada sākumā, kad *Edvīns Skapsts* savos arhīvos uzgāja kasti ar uzrakstu „*kauss*”, kuŗa viņa rokās bija nonākusi, strādājot par teātra administratoru. To atveŗot, viņš ieraudzīja sidraba kausu, nosūbējušu līdz nepazīšana *I. Kausa* bija jāatjauno. Kad darbs bija paveikts, atklājās tajā iegrebtie noslēpumi – aktieŗu paraksti, novēlējums. Labestīgais teātra darbinieks un aktieris uzsāka sarunas ar *Eduarda Smiļģa* Teātra mūzeja vadītāju *prof. Jāni Siliņu*. Sarunu rezultātā – ceļojums uz Latviju, kur 14. jūlijā vakarā viņš kausa dāvinājumu nodeva pēc piederības. *Eduarda Smiļģa* Teātra mūzejā, kas atrodas viņa mājā *Āgenskalnā*, kauss norādīs uz latviešu teātra brīnumu *Ziemeļamerikā*.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Vizītē Latvijā ieradies ASV viceprezidents Džo Baidens

23. augusta rītā lidostā Rīgā ar divām lidmašīnām ieradās ASV viceprezidenta Džo Baidena delegācija. Pirmā lidmašīna ar uzrakstu *United States of America* lidostā "Rīga" nolaidās aptuveni plkst. 8, otrā – ap plkst. 8.15.

ASV viceprezidents Džo Baidens Rīgā // Foto: LETA

Baidena delegāciju sagaidīt klātienē bija ieradies Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Vienotība*) un ASV vēstniece Latvijā Nensija Petita, kā arī citas ministrijas un vēstniecības amatpersonas. Savukārt pirms lidmašīnu nolaišanās lidostas teritorijā iebrauca autokolonna ar 29 pārsvarā melniem spēkratiem, no kuriem daži bija ar bākungunim, daži – ar ASV karodziņiem.

Ap plkst. 8.30 no lidmašīnas izkāpa Džo Baidens, kurš pārmija dažus vārdus ar Rinkēviču. Saistībā ar augstās ASV amatpersonas vizīti Latvijā Rīgā bija pastiprināti drošības pasākumi, kā arī noteikti satiksmes ierobežojumi. Vīrs galvaspilsētas centra līdīnājās hēliķopters. Rīta pusē gan pilsētas centrā un tuvajā Pārdaugavā neierasti lieli sastrēgumi nebija izveidojušies.

Džo Baidenam Rīgā bija paredzētas tikšanās ar visu triju Baltijas valstu prezidentiem. Tāpat ASV viceprezidentam paredzētas arī divpusējās tikšanās ar Raimondu Vējoni un Ministru prezidentu Māri Kučinski (ZZS).

ASV viceprezidents Džo Baidens Rīgā ieradās ar vārdiem "Esam sabiedrotie!", tā savā mikroblogošanas vietnē *Twitter* paziņojis Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Pēc ministra teiktā, Baidens jau pirmajā tikšanās brīdī apgalvojis, ka ASV atbalsts Latvijai ir nelokāms. Pēc Rinkēviča domām, šāds ASV viceprezidenta apgalvojums ir "liels dienas sākums".

Valsts prezidents atgriezās Rīgas pilī

Rīgas pilī atgriezās dzīvība – pēc četrus gadus pārtraukuma uz vēsturiskajām telpām pirmdien, 22. augustā, pārcēlās Valsts prezidents ar komandu. Svinīgā ceremonijā tika nolaiests Valsts prezidenta standarts pagaidu mītne Melngalvju namā un pacelts Rīgas pils Svētā Gara tornī. Pie Rīgas pils – postenī numur divi – atgriezies arī godasardze.

Pils laukumā pirmdienas rītā varēja vērot četrus gadus neredzētu skatu – pie atjaunotās Rīgas pils

atkal spēlēja Nacionālo bruņoto spēku orķestris, bet posteņos pie pils vārtiem ar armijas virspavēlnieka – Valsts prezidenta – svētību atgriezās godasardze.

Pēc Latvijas himnas Valsts prezidents Raimonds Vējonis ar komandu un bijušajiem atjaunotās Latvijas prezidentiem devās uz pils pagalmu, kur Svētā Gara tornī līdzās Latvijas karogam atkal tika uzvilkti arī Valsts prezidenta standarts, kas apliecina – šajās telpās strādā Valsts prezidents.

Vēlāk prezidents Vējonis kopā ar bijušajiem prezidentiem devās uz atjaunoto prezidenta kabinetu un nofotografējās pie prezidenta darba galda.

Raimonds Vējonis Valsts prezidenta godā vēsturiskajā Rīgas pils prezidenta kabinetā ienāca pirmoreiz – kopš ievēšanas pērn jūnijā viņa darba telpas bijušas tikai Melngalvju namā.

Valsts prezidents aicina Amerikas latviešu jauniešus uzturēt saikni ar Latviju

Valsts prezidents Raimonds Vējonis, tiekoties ar Amerikas Latviešu apvienības projekta "Sveika, Latvija!" dalībniekiem, aicināja jauniešus arī turpmāk kopt un uzturēt dzīvu savu saikni ar Latviju un, iespējams, kādreiz atgriezties šeit uz dzīvi.

"Lai arī dzīvojat tālu no Latvijas, dalība šajā projektā apliecina, ka dziļi sirdī latvietības saglabāšana, cieša saiknes uzturēšana ar savu senču dzimto zemi jums ir svarīga un veido daļu no jūsu dzīves. Ceru, ka šajā ceļojumā gūtie iespaidi un atziņas kalpos par labu pamudinājumu arī turpmāk izzināt Latviju un tās bagātības," sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējonis. Tuvojoties Latvijas simtgades svētkiem, Valsts prezidents aicināja jauniešus gan ikdienā, gan arī svētkos ar darbiem un domām atbalstīt un celt savu senču dzimteni.

Amerikas latviešu izcelsmes bērni projekta laikā apceļoja Latviju un iepazinās ar nozīmīgām kultūrvēsturiskām vietām. Jaunieši tikās arī ar vienaudžiem no Balvu novada Māteru Jura Kazdangas pamatskolas un Aizputes Tilžas vidusskolas audzēkņiem

Svin Zemessardzes 25. gadadienu

23. augustā ar vairākiem sarīkojumiem Zemessardze svinēja 25. dibināšanas gadadienu. Pārliecība par tautas pašsardzības organizācijas nepieciešamību radās 1991. gada barikāžu dienās. Šo gadu laikā Zemessardze ir kļuvusi par skaitliski lielāko Nacionālo bruņoto spēku struktūru un valsts aizsardzības pamatu. Zemessardze dod iespēju Latvijas pilsoņiem brīvprātīgi kalpot savai

valstij, rūpējoties par tās drošību.

Svētku programma sākās ar gadadienu veltītu dievkalpojumu Doma baznīcā. Brīvības piemiņeklā laukumā noritēja militārā parāde, kurā bija pārstāvēti 18 Zemessardzes bataljoni, kā arī piedalījās vienības no Igaunijas un Lietuvas bruņotajiem spēkiem.

Raimonds Graube

Savā uzrunā Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube sacīja, ka Valsts var pastāvēt tikai tad, ja tai ir savi bruņotie spēki. Viņš uzsvēra, ka Zemessardzes dibināšana bija viens no pašiem pirmajiem lēmumiem pēc Latvijas neatkarības *de facto* atjaunošanas. "Atcerēsimies barikāžu laiku – tur radās Zemessardzes ideja, tur radās mūsu tautas pārliecība un ticība sev, saviem spēkiem un varēšanai. Valsts esam mēs visi, mēs visi esam atbildīgi par to," sacīja NBS komandieris. Viņš pateicās zemessargiem par paveikto.

Pēc svinīgā sarīkojuma vienības devās parādes gājienā uz 11. novembra krastmalu, kur notika Nacionālo bruņoto spēku paraugdemonstrējumi un svētku koncerts.

Paraugdemonstrējumus lielu interesi izraisīja ASV tanks un šaušana ar mācību municiju

Koncertā piedalījās Zemessardzes orķestris, Zemessardzes koris, arī igauņi un lietuvieši. Bija dzirdami populāri un cilvēkiem mīļi skaņdarbi no Atmosdas perioda.

Par Latvijas un ASV ciešāku sadarbību

16. augustā Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs tikās ar ASV kongresmeņu delegāciju, kas Latviju apmeklēja ASV Kongresa Budžeta komitejas locekles Valsts un ārvalstu operāciju un saistīto programmu apakškomitejas priekšsēdes Kejas Greindžeres vadībā.

Delegācijā bija arī kongresmenis Stīvs Vomaks, kurš darbojas

SPIĻGTI CITĀTI

• "Krieviju no tāluma viegli milēt. Aizbrauc un padzīvo!"
(Krievu vēsturnieks Ņikita Petrovs intervijā žurnālam *Ir*)

• 1991. gada 3. martā Latvijā un Igaunijā notika tautas aptauja, kurā tika uzdots jautājums: "Vai jūs esat par demokrātisku un neatkarīgu Latviju?" Latvijā pozitīvi nobalsoja 73,68 procenti (tātad tuvu pie 400 tūkstošiem balsotāju bija pret neatkarīgu Latviju, tas atspēko mītu, ka arī visi okupācijas laikā iebrukusī stāvējuši barikādēs.)

(No Egīla Zirņa raksta nedēļrakstā *Sestdiena*)

• "Varbūt mēs to varam iemānīt budžetā nākamajā pilsētas kopsapulcē – jaunu mašīnu Veidam Vaithausam. Dabūt tev lielo olšmobili vai ko tādu, vai Bronco, ne jau kaut kādu sīku kompaktu, ko taisa tas mērglis Lī Jakoka*. Tas tips, saproties, man krīt uz nerviem... – viņš turpināja, pagrieždamies krēslā un uzsviedams kājas uz galda. – Vispirms viņš put laukā, pēc tam panāk, ka nodokļu maksātāji viņu izvelk no bedres, un vēl pēc tam uzdodas par Kapitālisma kuģa kapteini, gluži kā kandidēdams par prezidentu. Viņš un vēl tas Donalds Tramps. Šitie brāļi barojas no valsts siles un, kad viņi tādā veidā kļūst bagāti, viņi pārvēršas par republikāņiem. Man vienmēr ir patīcis, ka tu esi demokrats, Veid. Es arī, – viņš piebilda, plati smaidīdams un Veida acīs visnotaļ atgādinādams to pašu Lī Jakoku. – Šad un tad der papļāpāt par politiku. Nu, ko tu saki: gribi jaunu auto vai negribi?"

* Lī Jakoka (1924, *Lee Iacocca*) – sākotnēji *Ford* darbinieks, vēlāk *Chrysler* autokompanijas vadītājs. Viņa laikā *Chrysler* izkļuva no grūtībām, saņemot valdības garantētu aizdevumu.

(No Rasela Benksa romāna „*Sodība*” (*Russell Banks. Affliction*) 1989. g., 258. lpp.)

Budžeta komitejas Finanču pakalpojumu un valdības apakškomitejā, kā arī Transporta, mājokļu un pilsētvides attīstības apakškomitejā. Sarunas laikā tika pārrunāti starptautiskās un reģionālās drošības jautājumi. Ārlietu ministrijas valsts sekretārs uzsvēra Latvijas un ASV stratēģisko partnerību gan divpusējā līmenī, gan NATO ietvaros. A. Pildegovičs izteica pateicību par ASV militāro spēku klātbūtni Baltijas valstīs un augstu novērtēja sabiedroto solidaritāti vēsturiski nozīmīgu lēmumu pieņemšanā NATO Varšavas galotņu apspriedē, paplašinot Alianses klātbūtni Baltijas valstīs un Polijā.

ASV pārrunā drošības un sadarbības aktuālītātes

Nacionālo bruņoto spēku komandieris Raimonds Graube vairākas dienas bija darba vizītē ASV, lai pārrunātu ASV un Latvijas bruņoto spēku turpmāko sadarbību aizsardzības jomā, kā arī NATO Varšavas galotņu apspriedē pieņemto lēmumu īstenošanu. Tikšanās laikā ar ASV amatpersonām Latvijas bruņoto spēku komandieris pateicās par ASV ilggadējo ieguldījumu drošības un aizsardzības nodrošināšanā Baltijas valstu reģionā, kā arī pārrunāja Mičiganas Nacionālās gvardes un Nacionālo bruņoto spēku ilgstošo sadarbību spēju attīstības un apmācības, kā arī militāro mācību jomā. ASV ir viena no četrām ietvarvalstīm, kas NATO samitā Varšavā apliecināja apņemšanos turpināt nepārtrauktu klātbūtni Baltijas jūras reģionā, stiprinot un nodrošinot atturēšanu un reģiona aizsardzības spēju celšanu.

Vizītes laikā Nacionālo bruņoto spēku komandieris tikās ar Latvijas bruņoto spēku gaisa atbalsta kontrolieriem un apvienotā uguns atbalsta priekšējiem novērotājiem, kuri no 8. līdz 20. augustam piedalījās Mičiganas Nacio-

nālās gvardes organizētās apvienotajās sauszemes un gaisa spēku mācībās ASV. Tikšanās laikā ar ASV amatpersonām Latvijas bruņoto spēku komandieris pateicās par ASV ilggadējo ieguldījumu drošības un aizsardzības nodrošināšanā Baltijas valstu reģionā, kā arī pārrunāja Mičiganas Nacionālās gvardes un Nacionālo bruņoto spēku ilgstošo sadarbību spēju attīstības un apmācības, kā arī militāro mācību jomā. ASV ir viena no četrām ietvarvalstīm, kas NATO samitā Varšavā apliecināja apņemšanos turpināt nepārtrauktu klātbūtni Baltijas jūras reģionā.

Aprit Molotova-Ribentropa pakta parakstīšanas 75. gadadienu

23. augustā apritēja 75 gadi, kopš Maskavā tika parakstīts Molotova-Ribentropa pakts, kas ietvēra trīs slepenus papildprotokolus un toreizējām lielvarām PSRS un Vācijai ļāva sadalīt vairākas Eiropas valstis, tostarp Latviju, Lietuvu un Igauniju.

Molotova-Ribentropa pakts ir pazīstams arī kā Hitlera-Staļina pakts vai Nacistu-Padomju pakts, kurā oficiālais nosaukums bija Neuzbrukšanas līgums starp Vāciju un PSRS. Oficiāli tas bija neuzbrukšanas līgums starp Vāciju un PSRS. To 1939. gada 23. augustā parakstīja PSRS ārlietu tautas komisārs Vjačeslavs Molotovs un Vācijas ārlietu ministrs Joahims fon Ribentrops. Neuzbrukšanas līgums bija spēkā līdz 1941. gada 22. jūnijam, kad Vācija uzbruka PSRS.

Kaut gan oficiāli tas bija savstarpējās neuzbrukšanas līgums, pakts saturēja trīs slepenus papildprotokolus, kuri sadalīja Somiju, Igauniju, Latviju, Lietuvu, Poliju un Rumāniju PSRS un Vācijas interešu sfērās.

(Turpināts 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Lielbritānijā uzsākts iebrāucēju integrācijas projekts

Lielbritānijā ir uzsākts projekts, lai palīdzētu iebrāucējiem integrēties vietējā sabiedrībā. Bieži vien iebrāucēji nezina angļu valodu un likumus, kas rada problēmas ne tikai vietējiem iedzīvotājiem, jo arī imigrantiem nav iespējams kontaktēties, bet arī pašus imigrantus padara par dažādu krāpšanu upuriem, izmantojot viņu nezināšanu darba likumdošanā un nespēju meklēt palīdzību attiecīgajās valsts institūcijās.

Spaldinga ir neliela pilsētiņa Linkolnšīras grāfistē netālu no Bostonas un Visbičas. Šis trīs pilsētas tikušas atzītas par vietām ar vislielākajām integrācijas problēmām Lielbritānijā. Spaldingā 10 gadu laikā iedzīvotāju skaits pieaudzis no 22 tūkstošiem līdz 30, un 20% no iedzīvotāju skaita ir iebrāucēji, pārsvarā latvieši, lietuvieši un poļi.

Viena no pilsētas problēmām ir jauno iemītnieku vājās angļu valodas zināšanas, tādēļ Spaldingas Svētās Marijas un Svētā Nikolasa baznīca ir uzsākusi jaunu projektu *Community Connectors*, ko latviski varētu tulkot kā "diasporu starpnieki". Šo starpnieku mērķis sākotnēji būs identificēt problēmas dažādās kopienās, kā arī informēt iebrāucējus par britu likumdošanu.

Izcina zeltu pasaules informātikas olimpiādā

Krievijas pilsētā Kazanā notika 28. pasaules informātikas olimpiāda. Piedaloties 308 programētājiem no 80 valstīm, Rīgas Valsts 1. ģimnazijas absolvents

Aleksejs Popovs izcīnījis zelta medaļu.

Augstvērtīgu sniegumu demonstrējis arī cits Rīgas Valsts 1. ģimnazijas skolēns Ingus Jānis Pretkalniņš, kurš izcīnīja bronzas godalgu.

Latvijas komanda informātikas olimpiādā. Vidū laureāti – Aleksejs Popovs un Ingus Jānis Pretkalniņš

Popovs olimpiādā piedalījās jau sesto gadu un ar izcīnīto zelta godalgu nodrošināja sev pilnu medaļu komplektu: zelts šogad, bet sudrabs un trīs bronzas godalgas iepriekšējās sacensībās. Līdz ar to viņš ir kļuvis par medaļām bagātāko Latvijas dalībnieku pasaules informātikas olimpiādās. Ingus Jānim Pretkalniņam, piedaloties olimpiādā trešo gadu, izcīnītā bronzas godalga bija pirmā medaļa.

Nākamais diasporas vēstnieks-diplomāts būs Atis Sjanīts

Ārlietu ministrijā 24. augustā speciālo uzdevumu vēstnieks dia-

Atis Sjanīts

sporas jautājumos Pēteris Elferts nodeva amata pienākumus nākamajam diasporas vēstniekam-diplomātam Atim Sjanītam.

Sjanīts līdz šim bijis Latvijas vēstnieks Turcijā, Ukrainā, Kanādā, Lietuvā, nerezidējošais vēstnieks Moldovā, Ministru prezidenta padomnieks ārlietu jautājumos, AM valsts sekretāra vietnieks juridiskajās un konsulārajās lietās un šobrīd turpina pildīt arī nerezidējošā vēstnieka Irānā un Irākā amata pienākumus.

Baltijas un Ziemeļvalstu spikeru apspriedē

Lai apliecinātu solidaritāti Gruzijai, Baltijas valstu un Ziemeļvalstu (NB8) parlamentu priekšsēžī, pēc Gruzijas spikera aicinājuma, kopīgā vizītē apmeklēs šo valsti. Par to 22. augustā vienojās Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Dānijas, Islandes, Norvēģijas, Somijas un Zviedrijas parlamentu spikeri gadskārtējā NB8 valstu parlamentu priekšsēžu konferencē Rīgā. Plānots, ka viens no darba kārtības jautājumiem, tiekoties NB8 valstu un Gruzijas amatpersonām, būs progress ceļā uz bezvīzu režīmu starp Eiropas Savienību un Gruziju. NB8 valstu parlamentu augstākās amatpersonas jau iepriekš devušās kopīgās vizītēs. Šī gada februārī NB8 parlamentu augstākās amatpersonas vizītē apmeklēja Ukrainu. Tā tika organizēta pēc Latvijas kā NB8 prezidējošās valsts ierosinājuma.

Filmas *Paradīze 89* vajadzībām rekonstruē Baltijas ceļa fragmentu

Cēsu apkaimē notika Baltijas ceļa fragmenta rekonstrukcija topošās filmas *Paradīze 89* vajadzībām, pulcējot apmēram 700 filmēšanas dalībnieku, kuri ar savu klātbūtni radīja iespēju nofilmēt epizodes ar lielāko masu skatu dalībnieku skaitu Latvijas jauno laiku kino vēsturē.

Filmēšanā piedalījās vairāk nekā 700 masu skatu dalībnieku, ģērbušies 80. gadu tērpos, arī padomju laika automašīnās un to šoferi. Pateicoties negaidītajai cilvēku atsaucībai, filmēšanas vajadzībām izdevās pilnībā rekonstruēt un ar Baltijas ceļa dalībniekiem piepildīt filmas kadrā redzamo ceļa posmu no Cēsīm uz Valmieru, Bušu gravā.

Baltijas ceļš 28 atmiņās

11. novembrī Dizaina Fabrikā (D.FAB, Slokas ielā 52, Rīgā) tiks atklāta izstāde *Balta lapa*, kurā piedalīsies 28 mākslinieki no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas. Izstāde veltīta *Baltijas ceļa* 25 gadu jubilejai, kuŗa ir nozīmīga visām Baltijas valstīm. Izstāde *Balta lapa* apvieno jaunus māksliniekus kā "kreatīvas baltas lapas" no Baltijas valstīm. Mākslinieki ir gandrīz vienā vecumā ar *Baltijas ceļu*. Iz-

stādes dalībnieki atceras sevi kā mazus bērnus, kas bija *Baltijas ceļa* neatņemama sastāvdaļa. Izstādē ir iesaistīti jauni (vecumā līdz 35 gadiem), perspektīvi un profesionāli mākslinieki, kuŗiem ir dota iespēja izpausties un prezentēt savus darbus oriģinālā un mūsdienīgā redzējumā.

IZM politikas iniciatīvas latviešu valodas apguves atbalstam

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) jaunajās politikas iniciatīvās nākamajam gadam ieguvusi finansējumu tikai latviešu valodas apguves atbalstam Latvijā un ārzemēs – piešķirti 186 183 eiro.

Vēl atbalstīts arī 4,521 miljons eiro pedagogu darba samaksas jaunā modeļa ieviešanai, tomēr, kā skaidroja IZM, par finansējumu minētajai reformai tiks lemts septembrī. Kopumā IZM 2017. gadam un turpmākajiem diviem gadiem bija iesniegusi 26 jaunas politikas iniciatīvas, kuŗu kopējā vērtība sasniedz 139,808 miljonus eiro. Pārskatot izdevumus, IZM bija radusi iespēju sešas prioritātes daļēji financēt no saviem iekšējiem resursiem, šiem mērķiem plānojamā pārdalīt nepilnus 17 miljonus eiro. IZM turpmāko gadu prioritāte ir darba samaksas paaugstināšana visās izglītības pakāpēs un jomās, veicot arī reformas, lai paaugstinātu izglītības kvalitāti, pieejamību un modernu, mūsdienīgu prasībām atbilstošu mācību bāzi. Jaunajās politikas iniciatīvās bija plānots atbalstīt pedagogiem, kuŗi zaudēs darbu izglītības iestāžu reorganizācijas procesā – šim mērķim pieprasīti 1,4 miljoni eiro.

Balvu novadā viesojas latviešu bērni no visas pasaules

Jau 20 gadu Latvijā viesojas latviešu ģimeņu bērni no Amerikas, Kanadas un Austrālijas. Braucienus rīko un atbalsta Amerikas Latviešu apvienība. Neser Rīgā ieradās kārtējā ārzemju latviešu grupa.

Viesis no Sietlas – Alnis Šmidchens

Notikusi vizīte pie Valsts prezidenta, iepazīts Saeimas nams un rasts laiks arī kultūrvēsturisko reģionu izziņai. Balvu novada Tilžas vidusskolā viesi kopā ar līdzaudzēm devās ekskursijā uz novada interesantākajiem tūrisma objektiem, kā arī papildināja savas latviešu valodas zināšanas.

Rīga piedalās Tallinas starptautiskajā ziedu festivālā

Kaimiņvalsts Igaunijas galvaspilsētā risinājās ikgadējais Tallinas starptautiskais ziedu festivāls (*Tallin International Flower Festival*), kuŗu šogad Torņa laukumā (*Tower Square*) varēja apskatīt līdz 26. augustam. Festivālā ar savu

stendū pēc dažu gadu pārtraukuma atkal piedalījās Rīgas pilsētas pašvaldība. Festivālā piedalās 31 dalībnieks no dažādām valstīm. Festivāla dalībnieki varēja izbūvēt un ierīkot nelielus dārzus elementus par divām atšķirīgām tēmām: "Terases dārzs" vai "Kaislības dārzs".

SIA "Rīgas meži" Dārzu un parku daļas dārznieku izvēlētā tema bija "Kaislības dārzs", kas materializējās interaktīvā vides objektā "Kaislību deja", kuŗā vispirms jāizsprauca starp zariem, jāšķērso koka blūku josla, kas simbolizē grūtu deju soļu apguvi, pēc tam ir iespēja "piedot savu ritmu" uz stabulēm un nobeigumā "uzgriezt virpuli".

Rebekai piedāvā dziedāt Zalcburgas festivālā

Operdziedātāja Marina Rebeka saņēma piedāvājumu no slavenā tenora Plásido Domingo uzstāties prestižajā Zalcburgas festivālā, un jau nākamās dienas vakarā viņai bija jāatveido Taīdas loma Žīla Masnē operas koncertuzvedumā *Taīda*.

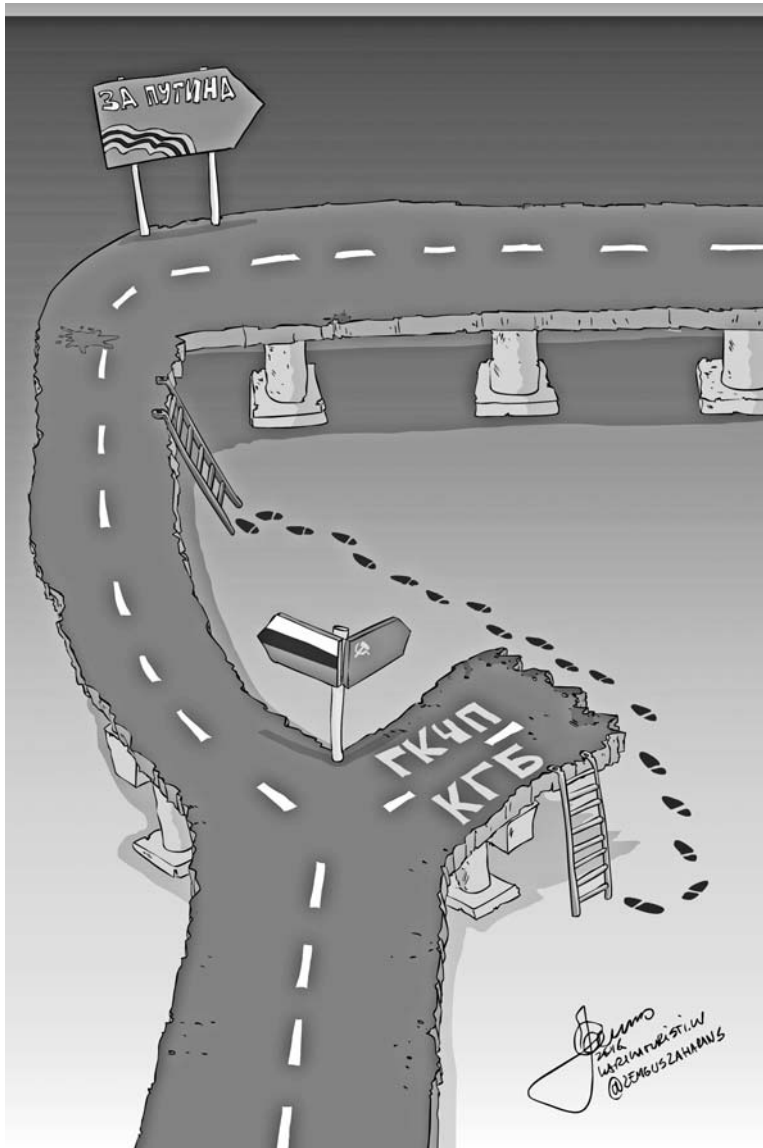
Intervijā LTV raidījumam *Rīta Panorāma* Rebeka sacīja, ka piedāvājumu izteicis gan Domingo, gan Zalcburgas festivāla rīkotāji. Rebeka tobrīd atpūties Latvijā, jo pagājuši sezona bijusi gana spraiga – lomas izrādēs "Bohēma", "Ariodante", "Norma" un "Tita žēlsirdība". Taču tad negaidīti saņēmusi piedāvājumu uzstāties Zalcburgā. Sākotnēji bija domāts, ka Taīdas lomu atveidos bulgāru soprāns Soņa Jončeva, tomēr viņa saslimusi. Tāpēc kopā ar Domingo, kuŗš atveidos priesteru Atanaela lomu, vajadzēja dziedāt Rebekai.

13. Kremerata Baltica festivālā uzstāsies arī ārzemju zvazņnes

13. *Kremerata Baltica* festivālā no 8. līdz 11. septembrim līdzās vijolniekam Gidonam Krēmeram uzstāsies korejiešu izcelsmes vācu vijolniece Klāra-Jumi Kanga, talantīgais pianists Georgins Osokins un klarinetists Mate Bekavačs. Pirmajā festivāla atklāšanas koncertā 8. septembrī kopā ar Krēmeru uzstāsies Klāra-Jumi Kanga. Koncertā izskanēs Sergeja Prokofjeva, Luidži Nono un Mečislava Veinberga skaņdarbi, kā arī Ežēna Izai sonāte Klāras-Jumi Kangas atskaņojumā un Igora Lobodas "Rekviēms brīvībai" Krēmera vijoles solo skanējumā.

Gidons Krēmers // Foto: LETA
Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

Lasiet Kārļa Streipa politisko komentāru 11. lpp. // Zīmējums: Zemgus Zaharāns

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

21. augustā apritēja ceturtdaļgadsimts kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas *de facto*. Pa šiem 25 gadiem uzaugusi pirmā paaudze, kas nepazīst dzīvi no ārpusaules nogrieztā, Maskavai pakļautā padomju imperijas nostūrī. Paaudze, kam visi ceļi vāļā, un pārvietošanās brīvība šai paaudzei ir neapšaubāms ieguvums, paplašinot tās apvārsni. Diemžēl tam ir arī negatīvas sekas – cilvēku noplūde, diaspora teju tautas trešdaļas apjomā, taču jāceļ, ka tēvzemē radīsies jaunas darbavietas, īpaši IT sektorā, un algu līmenis tuvosies vismaz "relatīvi apmierinošam".

Zemā dzimstība tagad, tuvojoties Latvijas simtgadei, ir tāds kā likteņa lāsts, un Otto Ozols, manuprāt, bargākais un redzī-

gākais Latvijas publicists, nebeidz celt trauksmi, prasot vismaz palielināt pabalstus māmiņām.

Viņš arī nebeidz celt trauksmi bažās par Latvijas drošību un dusmās par lieņošo "divkopienu".

Laikrakstos un portālos lasāmi arī citi viedokļi, kas vedina gan uz pārdomām, gan uz iebildumiem.

"Neatkarīgās" jeb NRA galvenās redaktora vietniece Elita Veidemane intervējusi Aivaru Borovkovu, viņas vārdiem runājot – juristu, fotogrāfu, politisko norišu vērotāju un laikzīmju vācēju.

Aivars Borovkovs velk līdzinājuma zīmi starp ASV un PSRS, respektīvi, Putina Krieviju: "Reāli mēs dzīvojam kaņā (...) Šī nemi-

tīgā cīņa (kopš 1945. gada. – F.G.) nav pārtrūkusi ne mirkli – divi (!) pasaules žandarmi, kuņi arī vienlaikus sekoja un skatījās viens otram uz pirkstiem".

Interesanta ir šāda Borovkova atziņa: "Daudzi krievi nerunā latviski nevis tāpēc, ka nezinātu valodu, bet gan tāpēc, ka nerunāšana ir viena no protesta formām: ja mēs esam nedraugi, tad mēs ar jums arī nerunāsim latviski". Borovkovs pārmet Valsts valodas centram (!) "aprobežotu politiku", un "šīs aprobežotās politikas dēļ valstī tiek veidota divvalodība un divkopienu sabiedrība".

Man jau gadījās norādīt, ka ārņemju ceļvežos par Latviju rakstīts, ka šajā valstī "runā latviski un krieviski" – kā pats par

sevi saprotams fakts, kas tikai, paldies Dievam, vēl nav – un, cerams, netiks – juridiski nostiprināts. Jo divkopienu valsts kā tāda nozīmētu, ka Latvija vairs nav latviešu tautas nacionāla valsts.

NATO statūtu 5. pants, kas zināmā mērā ir Latvijas drošības atslēga, Borovkovam izraisa sarkastisku smīnu: "Mums ir fantastiski zinātnieki, mākslinieki, mediķi, mūziķi, bet mēs visi sajūsmā stāstām, ka te ir NATO. Faktiski mēs esam atdevuši valsti kaņā poligonam (...) Ko valstij nozīmē 5. pants? Tas nozīmē: mēs esam gatavi ierasties jūsu valstī un karot ar to, kas nāks priekšā".

Un kas tad "nāks priekšā"? Borovkovam šķiet, ka "tā nemi-

tīgā nerrošanās ar kaimiņvalsti ir traģikomiska".

Par ko, kas tad nu varētu "nākt priekšā", DELFI portālā raksta Ivars Ījabs no *Rīgas Laika*: "Daugavpils patiesībā nav Latgale. Attieksme pret iespējamu Krievijas intervenci "tautiešu aizstāvībai" pret "fašisma atdzimšanu" un diskrimināciju Latvijā (...) Daugavpili ir būtiski pozitīvāka nekā pārējā Latgale". Ivaram Ījābam "vieglu drebuli uzdzen tie 50,5% visu tautību daugavpīliešu, kas apstiprināši atbild uz jautājumu "Vai Latvijas krievvalodīgo iedzīvotāju intereses un tiesības tiek pārkāptas tādā mērā, lai Krievijas iejaukšanās būtu nepieciešama un pamatota?"

Tāpēc nav ko ņirt par 5. pantu!

KĀRLIS STREIPS

Rakstu šo komentāru 19. augusta vakarā. Pirms 25 gadiem minētajā datumā biju Amerikā, konkrēti, vasaras nometnē Gaņezerā, kur notika saruna par politiku Latvijā kopš suverēnitātes pasludināšanas iepriekšējā gada maijā. Ja atmiņa neviļ, tur bija arī Aleksandrs Kiršteins, kuņš gandrīz visu šo laiku ir piedalījies mūsu valsts politikā, arī tagad viņš ir Saeimas deputāts. Katrā gadījumā, kad mēs Mičiganā no rīta piecēlāmies, Latvijā jau bija vakars, un visas dienas gaņumā tautieši bija sadzīvojuši ar faktu, ka tajā rītā, 1991. gada 19. augustā, **Maskavā bija noticis pučs** – varu bija pārņēmusi tā devētā Valsts ārkārtas stāvokļa komiteja, kuņā bija astoņi savērnieki, arī PSRS iekšlietu ministrs un kādreizējais Latvijas PSR Kompartijas pirmais sekretārs Boriss Pugo. PSRS radio un televīzijā skanēja sērīga mūzika, kārtējo reizi rādīja baletu "Gulbju ezers", kas Padomju Savienībā bija raksturīgi tajos brīžos, kad bija noticis kaut kas nopietns un smags. Ik pa brīdim kāds nolāsija paziņojumu no pučistiem. Vara tagad piederot viņiem. Punkts un āmen.

Protams, tā tas nenotika. Fatāla pučistu kļūda bija nearestēt Krievijas federācijas ļoti populāro prezidentu Borisu Jeļcinu, kuņš 19. datumā deviņos no rīta bija pie Baltā nama (tā Maskavā sauc parlamenta ēku) skaļi paziņojis, ka apvērsums ir nelikumīgs, aicināja zaldātus nepaklausīt pavēlēm, ja viņiem liks šaut, un vispār mudināja ļaudis pretoties. Visa pasaule redzēja Jeļcinu rāpjamies uz tanka, lai uzrunātu savus cilvēkus.

PSRS prezidents Michails Gorbačovs puča dienā bija Krimā, savā vasaras atpūtas mājā. Iepriekšējā dienā delegācija no minētās Ārkārtas stāvokļa komitejas bija ieradies ar ultimātu – vai nu Gorbačovs ļauj pasludināt ārkārtas stāvokli un ļaut bruņotajiem spēkiem, it īpaši čekai, atkal piegriezt skrūves (vēlāk kļuva zināms, ka savērnieku vadonis, KGB priekšnieks Vladimirs Kruičkovs, jau bija parūpējies par 200 tūkstošu rokdzelžu nosūtīšanu no fabrikas Pleskavā, kur tos ražo, uz Maskavu), vai arī atkāpties no amata un prezidentūru atdot PSRS viceprezidentam Genādijam Janajevam. Gorbačovs būtībā pučistus pasūtīja "trīs mājas tālāk", tā rezultātā viņam Krimā tika noteikts mājas arests, tika atslēgtas visas iespējamās komunikācijas, un PSRS prezidents nonāca izolācijā.

Savukārt Maskavā pučisti bija slēguši visas radio un televīzijas programmas, kuņas nebija tiešā Komunistu partijas pakļautībā, tāpat aizliegtas visas avīzes, kuņas nebija partijas kontrolē. Krjučkovs atsauc visus KGB aģentus, kuņi bija atvaļinājumā, divkāršoja viņiem algas, lika būt kaujas gatavībā. Tika iztukšots bēdīgi slavenais Ļefortovas cietums, lai būtu vieta jauniem cietumniekiem. Taču pagāja pirmā diena un pirmā nakts, un nebija noticis vēl nekas. Pienāca 20. augusta rīts, tapa paziņots, ka tajā naktī no plkst. 23 līdz 5 nākamajā rītā būs komandanta stunda, tātad – nevienam nebūs atļauts atrasties uz ielas. Tas plaši tika interpretēts kā brīdinājums, ka naktī notiks uzbrukums Balta-

jam namam. Pučisti nosūtīja vienu no savējiem "izzondēt", kāds ir puļa noskaņojums, vērtēt, kādi varētu būt uzbrukuma rezultāti. Savērnieku lokā bija arī tādi cilvēki, kuņi brīdināja, ka tā varētu būt milzīga asinspirts, bet pučistus tas īpaši netraucēja. Turpinājās plāni uzbrukumam.

Pienāca nākamais rīts, un joprojām nebija noticis nekas. Tagad mēs zinām, ka PSRS Bruņoto spēku cilvēki atteicās piedalīties civiliedzīvotāju slaktēšanā, tās tanka divīzijas komandieris, kuņas uzdevums bija apsargāt Balto namu, jau pirmajā dienā paziņoja par savu uzticību Borisam Jeļcinam. Kādā Maskavā tunelī tankus bloķēja trolejbusi un lauksaimniecības tehnika, gāja bojā trīs cilvēki, kuņiem pēc tam, kad pučs bija beidzies, Gorbačovs piešķīra PSRS Tautas varoņa titulu. Pelnīti! Jeļcins personīgi atvainojās bojāgājušo vīru ģimenēm par to, ka nebija spējis viņus pasargāt.

21. augusta rītā puča rīkotāji bija panikā. Igaunijas parlaments jau iepriekšējā naktī bija pasludinājis valsts neatkarību, un jau tajā pašā rītā PSRS aizsardzības ministrs Dmitrijs Jazovs lika visām Sarkanarmijas vienībām izvākties no Maskavas. Pučisti nosūtīja vēl vienu delegāciju uz Krimu apelēt pie Gorbačova. Viņš atteicās vispār atvērt mājas durvis. Tika atjaunotas komunikācijas, PSRS prezidents tūdaļ paziņoja, ka Ārkārtas stāvokļa komitejas lēmumi bijuši nelikumīgi, ka tās dalībnieki tiks atbrīvoti no darba, un viņš, Gorbačovs, dosies atpakaļ uz Maskavu. Viņš lidoja kopā ar tiem komitejas locekļiem, kuņi pie viņa

bija ieradušies, tos arestēja, kolīdz viņi izkāpa no lidmašīnas Maskavā. Visi pārējie tika savākti nākamo 24 stundu laikā, vienīgais izņēmums bija minētais Boriss Pugo, kuņš nošāva savu sievu un nošāvas arī pats.

Latvijā 21. augusts bija satraukuma pilna diena. Augstākā padome pulcējās savā namā, kur deputāti bija dežūrējuši visa puča gaņumā. Doma laukumā rūca tanki. Kolīdz no Maskavas pienāca ziņa, ka apvērsums ir izgāzies, Augstākās padomes deputāti nobalsoja par pārejas posma, kāds bija turpinājies kopš suverēnitātes deklarācijas pieņemšanas iepriekšējā gada 4. maijā, beigām, un Latvijas Republika pirmo reizi pusgadsimta laikā bija neatkarīga un suverēna valsts.

Arī pēc 25 gadiem nedrīkstam aizmirst, cik tas viss notika piepeši. Pusotru gadu Latvijā bija bijusi sava veida divvaldība – vienā pusē Augstākā padome un Ivara Godmaņa vadītā Ministru padome, otrā – milzīgais PSRS aparāts ar Kompartiju, Sarkanarmiju, čekū u. c. Bija noticis barikāžu laiks, bija referendum 1991. gada martā, kur PSRS ļaudīm tika jautāts, vai viņi ir par Padomju Sociālistisko Republiku Savienības saglabāšanu citā formātā (tās būtu formāli neatkarīgas republikas, tomēr ar centru Maskavā). Latvija oficiāli referendumu boikotēja, bet vienalga mūsu valstī teju pusmiljons cilvēku – neatkarības pretinieki, kā arī šeit dislocētie PSRS kaņšpēka pārstāvji – tajā piedalījās, vairākums nobalsoja „jā”.

Taču pienāca liktenīgais augusts, un Latvija nūdien bija kļuvusi neatkarīga valsts!

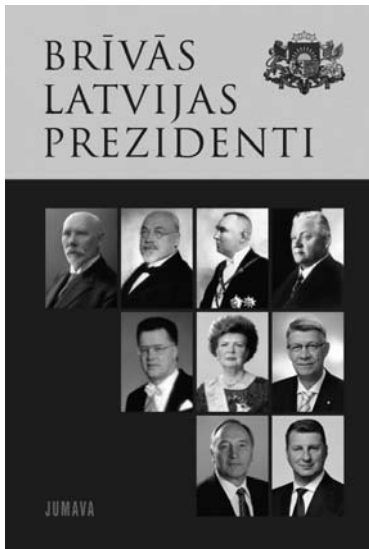
Lieki teikt, ka viegli tas nenāca. PSRS sabrukums arī nozīmēja centralizētās industriālās sistēmas sabrukumu, uzņēmumiem Latvijā pēkšņi vairs nebija tirgus, arī slavenais VEF neražojo neko tādu, kas varētu konkurēt citur pasaulē. Bija ļoti nopietni pārtikas un citu preču deficīti, bēdīgi slavenā OMON vienība turpināja marodēt, bija sprādzieni Latvijas robežpunktos un citur. Veidojās organizētā noziedzība, kuņa turpināja terorizēt Latviju vēl nākamo 10 gadu gaņumā. Nācās visu pārvaldes sistēmu izgudrot no jauna, pirmais premjērministrs Godmanis pēc izglītības bija fiziķis, ne politiķis. Bija vajadzīga jauna nauda, vispirms tā devētie Latvijas rubļi jeb "rep-siši" (jo uz tiem bija toreizējā Latvijas bankas vadītāja Einara Repšes paraksts), un tad nāca lats.

Pučs Maskavā bija Padomju Savienības gals ar visu no tā izrietošo. Tā pašā gada 31. decembrī pēdējo reizi Maskavā tika nolaists PSRS karogs un pacelts Krievijas triskrāsu karogs. Padomju imperijas vairs nebija. Daudz ūdeņu kopš tā laika aiztecējās, joprojām Latvijā ar sabiedrības labklājību ir tā kā ir. Absurdi, bet pučistiem mēs īstenībā varam būt pateicīgi, jo viņi pasteidzināja brīdi, kas būtu varējis nepienākt vēl ilgi, ilgi. Vienu gan vēlos teikt – nekad nesmu sapratis un nesaprotu arī tagad, kāpēc 21. augusts Latvijā nav svētku diena. 4. maijs ir svētku diena, bet todien pieņemtā deklarācija tomēr vēl nenodrošināja neatkarību. 21. augusts bija liela diena, un tai jābūt valsts svētku dienai.

Pirms gadsimta ceturtdaļas

EDUARDS SILKALNS

Septiņi, astoņi, deviņi, / Ārē, kur viņi, bērniem reiz dzejoli rakstījis dižais Rainis. Viņš labprāt būtu redzējis šos deviņus papildinām pats sevi, un tad iznāktu visi desmit akurāt, bet tāds liktenis viņam nebija lemts.

Lielais devītnieks, kuŗa fotoattēli skatāmi jau uz nesen izdotas grāmatas vāka, ir visas Latvijas augstākās amatpersonas, visi Valsts prezidenti kā pirmajā brīvības periodā no 1922. līdz 1940. gadam, tā neatkarību atguvušajā valstī no 1993. gada līdz Raimondam Vējonim šobrīd.

Kā grāmatas pasītēs var noprast, ka prezidentu īsbiografijas, viņu ievēlēšanas gaitu un apstākļus (par Kārli Ulmani gan būtu jāizsakās citādi!) un katra prezidentūras galvenās iezīmes un notikumus viegli lasāmos stāstījumos ietvēruši seši autori, tomēr lasītājs atstāts neziņā, par kuŗu prezidentu katrs rakstījis. Paliek nezināms arī katra raksta

tapšanas laiks un pirmpublicējuma vieta. Ir norādes, kas liek domāt, ka dažs raksts vairs nav pirmā svaiguma, šobrīd rakstnieku Gunaru Janovski vairs nevar dēvēt par tikai nesen aizsaulē aizgājušu (28. lpp.), bet rakstā par Vairu Viķi-Freibergu ņemts vērā tikai viņas pirmais prezidentūras periods līdz pārvēlēšanas brīdim, kamēr ignorēts otrs (119. – 121.).

Uz grāmatas aizmugurējā vāka politologs Ivars Iļabs izdevumu uzslavē kā tādu, kas, pretēji dažai citai grāmatai par mūsu valstsvīriem, prezidentus nedz hēroizē, nedz demonizē, bet "cenšas parādīt Latvijas valsts galvas kā dzīvus cilvēkus, kuŗi dzīvojuši un darbojušies mūsu vidū". Jāteic tomēr, ka grāmatas pamatnoskaņa ir pozitīva, celsmīga, bet, arī iestarpināto dzejoļu dēļ, pat svinīga. Šī ir tāda grāmata, ko Latvijas simtgades gaidās citu citam dāvinām var iedomāties kārtīgus patriotus.

Negatīvus spriedumus par vienu vai otru prezidentu autori centušies līdzsvarot ar pozitīviem. Kad 50. lappusē pateikts, ka Alberts Kviesis esot bijis "visnepopulārākais no četriem pirmskaŗa valsts prezidentiem", tad jau nākamajā atzīmēta viņa nosvērtība, ar kuŗu viņš ieguvis autoritāti Saeimā. Bet tā paša miļā balansa labad raksts par Kviesi beidzas ar ziņu, ka mūža novakarē bijušais prezidents labprātīgi sadarbojies ar vācu okupantu varas iestādēm.

Kā pats gaišākais tēls rakstu krājumā parādās pirmais prezidents Jānis Čakste. Ja nu kas, tad kāds zinātnieks Arvīds Kalniņš

atceroties reiz viņu redzējis sadusmotu, tomēr dusmām bijis labs pamats. Nāk prātā, ka vienā vienīgā vietā Jaunajā Derībā pat Jēzus sadusmojās, kad nesaderīgam nolūkam tika izmantota Dieva nama apkaime!

Drusku amizē, ka negatīvi izteikumi vai mājieni par vienu vai otru prezidentu grāmatā iemānīti it kā pa pakalduŗtiņām, t.i., rakstot par gluŗi citu prezidentu. Rakstā par Čaksti teikts, ka viņa pēctecim Gustavam Zemgalam esot trūcis "Čakstes vēriena, politiskās drosmes un cilvēciskās pievilcības". (30.) Rakstā par Gunti Ulmani pakritizēta viņa pēctece Vaira Viķe-Freiberga, jo pretēji Ulmanim viņa nesot pietiekami izmantojusi "prezidentam dotos varas instrumentus." (97.) Rakstā par Valdi Zatlēru ietverts viņa paša citātais: politiķis Mareks Segliņš, lūks, esot viņam teicis, ka "beidzot varot just, ka valstī ir prezidents". (134.) Glaimi jau patīk ikvienam, tomēr šī te glaimošana taču ir uz Zatlēra priekšteces Vairas Viķes-Freibergas rēķina! Amizē arī viena vai otra prezidenta nostādīšana tādā situācijā, kādu ikviens laikmeta liecinieks jau pa lielu gabalu saskata kā falšu. Andris Bērziņš neesot ļāvis pierunāties kandidēt uz vēl vienu termiņu. Burvīgi, nudien! Bērziņš taču bija realists un būs apzinājies, cik necīgas bija viņa izredzes Saeimā tikt ievēlētām no jauna.

Raksts, kas īstēni slikti iederas pārējo vidū, ir Vairai Viķei-Freibergai veltītais. Tas lielā mērā sastīķēts no eksprezidentes rakstu un referātu fragmentiem par

tautasdziesmām, latvisko kultūru u.c., bet minimāli kas pateikts par VVF kā prezidentu un par viņas prezidentūru. Nekas nav pateikts par viņas pakalpojumiem Latvijas ārpolitikas interesēm, dodoties daudzos ārzemju ceļojumos, nav atzīmēta Latvijas ieešana NATO un ES tieši viņas laikā, ne ar puŗplēstu vārdu nav pieminētas viņas abas tikšanās ar Putinu, nav atzīmēts viņas tautas atmiņā labi iegūtais mēģinājums celt latvisko pašapziņu Dziesmu svētkos. VVF bija viena no spilgtākajiem mūsu prezidentiem un bija pelnījusi precīzāk notēmētu sava darba raksturojumu.

Kaut gan sen pagājuši tie laiki, kad "vecā trimda" itin kaislīgi dalījās ulmanieŗos un parlamentārieŗos, liekas, ka mūsu lasītāju kodolam, vecākajai paaudzei ārpus Latvijas, Latvijā paustā atieksme pret Kārli Ulmani vēl arvien tiek pierēģistrēta ar zināmu jūtīgumu. Šiem lasītājiem par mierinājumu var teikt, ka izlīdzinātā pieeja, kas tipiska rakstu vairumam, attiecas arī uz K. Ulmaņa rakstu. Viņš nosaukts par "vispretrunīgāk vērtēto Latvijas politiķi". (57.) Noraidīta Ulmanim bieŗi piedēvētā godkāre. Goda vārtu celšanā un puŗu kaisīšanā ceļā vainojami esot bijuŗi tautieŗi, kas "diemŗēl nevēlējās atturēties no glaimošanas un iztapības". (73.) Citēts gan arī trimdas vēsturnieks Edgars Andersons, kuŗš rakstījis, ka „Ulmanim trūka spējas sevi kritizēt”. (77.) Krasi kontrastē Kirhenšteina uzrunā Ulmanim veltītie glaimīgie vārdi īsi pēc tam, kad padomju spēki bija

pārņēmuŗi varu, ar Viļa Lāča daudz agresīvāko nostāju nedaudz vēlāk. (75.-76.)

Ļoti trāpīga ir pēdējā rindkopa rakstā par Valdi Zatlēru: "Cīlvēku atmiņā par amatpersonu darbību paliek kaut kas tikai viņam vien raksturīgs, pateikts vai izdarīts. Jau folklorizējuŗies ir jēdzieni – Godmaņa **krāsniņas**, Kriŗtopana **muŗķu zeme**, reņģēdāŗi, Œķeles **bīķŗu buķtēšana** un **zobu tīriŗana**, Kalviŗa **kvankŗķi**. Ar Zatlēru, visticamāk, saistās apzīmējumi **zoodārzs**, **aploksnes**, "kas es esmu?" un **Rīkojums Nr. 2**. Katrs no Œiem vārdiem ir metafora un atsauc atmiņā konkrētu laiku..." (138.)

Acimredzot ministru prezidentu īpatnības un dīvainības vārdos un darbos ir vai nu vairāk pamanāmas, vai arī viņi tiek mazāk cienīti par valsts prezidentiem, tādēļ par viņiem var arī pasmaidīt. Valdis Zatlērs visā grāmata ir vienīgais, kas ir drusku "paķerts" kaut vai vienā pašā teikumā iepriekŗšminētajā citātā. Vai tad viņš bija vienīgais prezidents, kam Œis un tas nevilŗus sanāca NE TĀ? Vai neviens cits savā vai sveŗā valodā nekad nepārteicās, nesastomījās, neizvēlējās kādu Œestu, nepadomāŗot, kāds varētu būt tā efekts. Pat ja prezidentu portretu autori, atgrieŗoties pie Ivara Iļaba vārdiem, centušies parādīt dzīvus cilvēkus, jāatzīŗst, ka Latvijas iedzīvotāju kolektīvajā atmiņā jaunākā laika piecī prezidentu saglabājuŗies vēl kādu tiesu dzīvāki.

Grāmata bagātīgs melnbaltu un krāŗu foto klāsts.

JURIS GRĪŅEVIČS

Turpina locīt latvieŗu kamer-mūzikas pūru

Pēterŗa Vaska fondam 5 gadi

Beidzot arī Latvijā plaŗāk sākuŗi darboties tādi kultūras modeŗi, kādi jau gadu desmitiem pastāvē Rietumeiropā un citur pasaulē. Daudzviet tiek rīkoti vasaras festivāli vai arī atseviŗķi koncerti, kas notiek baznīcās, pilis, muŗzās. Un visa tā vidū vienam ir sava, unikāla seja ar izteikti latvisku māksliniecisko ievirzi, kas konsekventi tiek reālizēta jau piecus gadus – tie ir koncerti Mazajā Meŗotnes pilī, Pēterŗa Vaska fonda galvenajā norises vietā. Œā fonda darbība vēŗsta visai elitārā mūzikas laukā – kamer-mūzikā, kas Latvijā diemŗēl ir pabērna lomā, jo mūsu tautai daudz tuvāka ir freska, nevis miniatūra, proti, Dziesmu svētki, lielkoncerti, plaŗi atskaņotāju sastāvi utt. Fonda darbība norit divos virzienos: jaunu mūziķu snieguma popularizēŗšana un jaundarbu radīŗšana, tā bagātinot Latvijas kamer-mūzikas ainu. Piecos gados tapuŗi aptuveni 20 jaundarbi, no kuŗiem ne viens vien ieņēms paliekoŗu vietu koncertu program-

mās. Savu māksliniecisko varēŗšanu apliecinājuŗi daudzi jauni talanti: pianisti Vestards Œimkus, Georgs Kurdiŗans, Andrejs Osokins, vijolniece Magdalēna Geka u. c.

Fonda vadītāja māksliniece Reģina Deičmane Mazajā Meŗotnes pilī spēŗusi radīt unikālu gaisotni, gan mākslu sintēzē (jēbŗu Œis pasākums izauga no gleznotāju plenēŗiem), gan personības Œarma gaisotnē, kādu spēŗ radīt vien inteligenta dāma. Elitāri un tomēr intimi, jo katram klausītājam ir sajūta, ka tieŗi viņŗš tiek uzrunāts personīgi. Protams, liela nozīme ir pils izvietojumam brīnumskaistā vietā pašā Lielupes krastā, arī telpu interjeram. Ikgadējo festivālu Œeit noslēdz ar mākslinieķu plenēŗa noslēguma izstādi. Arī te piedalās jaunie mākslinieķi, Œogad četras ļoti atŗķirīgas personības: Alvīne Bautra, Sandra Strēle, Ansis Rozentāls (klasiķa mazmāzēds) un kāds kubieŗu gleznotāŗis. Bet ne jau man vērtēt gleznotāju sniegumu.

Tātad – par noslēguma koncertu 21. augustā. Tajā skanēja

vienīgi latvieŗu mūzika, ietverot daŗādu paaudŗu komponistu darbus – gan klasiķus Jāzepu Mediņu, Tālvāldi Keņiņu, vecmeistaros Maiju Einfeldi, Pēterŗi Vasku, Pēterŗi Plakidi, bet arī 1977. gadā dzimuŗās, tātad 21. gs. pārstāves Māŗiti Dombrovsku un Rutu Paideri.

Emocionāli koncertu vienoja romantiskā gaisotne, kuŗas fonā krasi izcēlās Rutas Paideres jaunadarbs. Pārfrazēŗot apustuli Pāvilu – romantisms nekad nebeidzas. To seviŗķi spilgti apliecināja Pēterŗa Vaska fonda Œigada pasūtīnājums – Māŗites Dombrovskas dziļi izjustais cikls ar Œigada jubilarā Knuta Skujenieķa vārdiem. Œis koncerts patiesi aizritēja ievērojamā dzejnieķa zīmē: gan Pēterŗa Plakida un Pēterŗa Vaska, gan jauno komponistu mūzika, gan vairāki Knuta Skujenieķa dzejoŗi, kuŗus izteiksmīgi nolāsīja soliste Ieva Parŗa.

Māŗites Dombrovskas cikla mūzika ir vienkāŗŗa, bet emocionāli seviŗķi tieŗa, patiesa un brīŗiem, iespējams, balansēŗot uz

bistamās robeŗas, tomēr nekļūŗt sentimentāla. Par viņas talantu liecina fakts, ka skaņradei izdevies izvairīties no banalitātes. Smalkjūtīgi instrumentālo skaņēŗumu papildina čells (Ēriķs Kirŗfelds), taču nekad neizvirzoties priekŗplānā, jo galvenais satūra paudēŗŗ Œajā kompozīcijā tomēr ir balss.

Rutas Paideres kompozīcijas "Kāpnes" postŗtokhauzenisko stilistiku vistieŗāk rakturo paŗas komponistes atziņa programmas lapiņā:

"Viss, kas dārd, džinkst, grab, Œic, vibrē, gaudo vai arī tikai dažādi klusē, var tikt uztverts, saŗasts vai tulkots kā mūzika." Jāpiebilst, ka Œis darbs, iespējams, palieķtu nepamanīts, ja nebūtu tik lieliskas interpretācijas, ko sniedza mecosoprāns Ieva Parŗa ar pianisti Hertu Hansenu.

Visi trīs atskaņotāŗmākslinieķi demonstrēja ļoti augstu tehnisko meistarību mūzikālo smalkumu, īpaŗi fraŗu veidojumos, tomēr nezaudēŗot kopējo drāmatuŗģisko virzību. Turklāt

visi ir arī lieliski ansamblisti – īsti kamer-mūziķi, kuŗi saprot partnerus. Nemazinot pianistes un čellista sniegumu (pēdēŗam gan nedaudz jāpilnveido svilpoŗanas prasme! Joks! – J.G.), tomēr galvenā varone bija dziedātāja. Ievas Parŗas sniegumā valdzināja gan teicami izlīdzinātā plaŗā balss, dinamisko un tembrālo krāŗu bagātība, vokālajā mākslā pat tās Olimpā seviŗķi reti sastopamā skaidrā dikcija, ka programmas lapiņa ar Knuta Skujenieķa tekstiem kļuva gluŗi vai par lieķu greznību.

Koncertu pabeidza tās nedēļas pilnīgi negaidīts jaundarbs – Pēterŗa Vaska nelielā, ļoti latviskā dziesma ar Knuta Skujenieķa dzeju – īsts Œedevrs, kādu spēŗ radīt vienīgi īpaŗi izredzētie. (Dzejoŗi lasiet Œā avīzes nr. 1. lpp.! – Red.)

Rezumēŗot: izcilis notikums Latvijas mūzikas dzīvē. Par laimi, programma tiks atkārtota arī citur Latvijā, bet... bez Meŗotnes burvīguma. Latvijas radio "Klāsika" veikusi ieskaņojumu.

SIBIRIJA

AIVARS JERUMANIS

2006. gadā Ilmārs Knaģis ierosināja, ka jābrauc uz izsūtījuma vietām, kur 1941. gada deportācijā uz Sibīriju aizveda mātes ar bērniem, vecvecākus. Daudzi no viņiem Latvijā neatgriezās, palika mūžīgajā sasulumā, purvos un taigā.

Mūsu pienākums ir viņus apmeklēt, aizvest krustus un piemiņas zīmes, atstāt piemiņas plāksnes mūzejos, kur vietējā vara to atļauj. Esam bijuši tālajos Ziemeļos, kur Jeņisejas klinšainajos krastos un bezgalīgajā tundrā izdzīvojuši dzīvības, Tālajos Austrumos, kur Amūras apgabalā 1949. gadā aiz-

veda tūkstošiem ģimeņu, arī 10 mēnešus veco Kasparu Pūci ar māti, Kolimas apgabalā un Magadanā, kur piedzima aktieri brāļi Vilsoni, Krasnojarskas apgabalā, kur Taišetas leģeros mira tēvi, bet sādžās mātes ar bērniem parakstījās par izsūtījumu uz mūžu. Mēs bijām arī Vjatlagā un Solikamskā, no kurienes atgriezās vien katrs desmitais.

Esam veidojuši filmas, kuŗas rādītas Latvijas televīzijā, dāvātas skolām un pašvaldībām, tulkotas angļu, krievu, vācu valodā, izrādītas Eiropā, Amerikā, Kanadā, Krievijā.

Pa šiem 10 gadiem braukt gribētāju kļūst arvien vairāk. Šogad maršrutā Rīga – Maskava – Tomskā – Asino – Turuntajeva – Romanovka – Baturino – Belij Jar – Kolpaševa – Togura – Inkino – Kargasoka – Novokorotkino – Kolbinka – Kņazevka – Tomskā – Miski-Meždurečenska – Bijska – Barnaula – Maskava – Rīga devās 35 cilvēki. Gan tie, kuŗi kā bērni bijuši izsūtījumā 1941. un 1949. gadā, gan viņu bērni un mazbērni. Katrs nokļuva savā sādžā, sameklējām tuvīnieku atdusas vietas, mācītājs Guntis Kalme tās

iesvētīja. Kņazevkā tas bija gājieni pa taigu un purvu trīs stundu garumā, līdz Jānis Ābele atrada vecmāmiņas kapu.

Braucienā līdzī bija operatori Aivars Lubānietis, kuŗš filmēja materiālus daudzām filmām pa Sibīriju, un Viktors Gribermans, kuŗš strādā pie filmas par mākslinieku Kurtu Fridrichsonu – viņš izsūtījumā 1951. gadā nokļuva Kemerovas apgabalā, kur būvēja šachtas.

Meždurečenskas pilsētas galva bijis oļgracis, strādājis kopā ar izsūtītajiem, te izveidota piemiņas vieta represētajiem. Neraugoties

uz Krievijas plašsaziņas līdzekļu nemītīgo propagandu, lai veidotu negatīvu noskaņu par Baltiju, vietējie iedzīvotāji mūs uzņēma ļoti draudzīgi. Meždurečenskas pilsētā visi četri televīzijas kanāli veidoja plašas reportāžas par mūsu viesošanos. Apmeklējām arī pieminēkli represiju upuriem Barnaulā.

Mēs neesam aizmirsuši...

Un vēl – šā raksta autors Aivars Jerumanis no Kalifornijas kopā ar mums uz Sibīriju šogad devās jau desmito reizi.

Dzintra Geka

Sibīrija, zeme kas vaid, kur daba vēl raud, kur debesis sēro un saule vēl apspīd mocekļus, kas izcieta šīs zemes pekles pārbaudījumus.

Sibīrijas auglīgā daba ar savu zaļo apmetni aizsedz baismīgās varmācības darbus – ar nātrēm, sūnām un aso tundras zāli. Skarbās ziemas salā, vējā un sniegā tā apēd katru sauso koku, arī kapu koka krustus, pārvēršot tos trūdu segumā. Kapi bez krustiem atteic dot liecību par mocekļu ciešanām, par viņu izlietiem sviedriem, asarām un asinīm. Par to gan vēl liecina ceļi uz ogļu raktuvēm, kas ar kauliem bruģēti, saulē tie vēl rēgojas, nespējīgi sevi apsegt miera dusai, un tos bradā vienaldzīgi, neapzinīgi ļaudis. Ar katru gadu daba nosedz vairāk un vairāk, tostarp arī kādreizējos leģerus un vergu nometnes.

Sibīrijā lielpilsētas ir kā pērles – stiklā, granītā un marmorā kaltas. Netrūkst operas, teātru un koncertzāļu. Izraktenū un naftas bagātību īpašnieki dod savu "atdevu" pašu iedzīvei. Bet Sibīrijas ainavā paveras mazapdzīvotas sādžas, pussabrukūšu māju jumti, kas nevar panest 60 gadu bezrūpi. Mājas sapūst, sagrūst un padodas dabai. Ciematos redz tikai bērnus un vecākus cilvēkus; darbspējīgie ļaudis dzīvo lielpilsētās.

Ziemeļu, mūžīgais sasulums vasaras atkušņos lauž mājām pamatus, un augstceltnes ceļas, grimst un plaisā kā Lieldienu olas bērnu rokās. Mūžīgais sasulums izloka dzelzceļa sliedes un pataisa viļņainas kādreiz lidzeni lietās šosejas. Kapsētās sasulums splauj zārkus augšā virs zemes, un pavasara saule balina kaulus, kas gaida atkusni un varbūt jaunu zemes segu. Daba parādā savu riebumu un, žēlojot nomicotus upurus, vēl reizi tos rāda citai paaudzei, pirms apskauj tos savā klēpī...

Izsūtīto skaits no Latvijas uz Sibīriju:

1941. gada 14. jūnijā – 15 425 tūkstoši

1949. gada 25. martā – 42 125 tūkstoši

Sibīrija izbraukāta krustām šķērsām nu jau desmito reizi. Lidmašīna paceļas no Rīgas lidostā uz Maskavu, kas vēl joprojām atspīd pret asins sarkani iekrāsotām debesīm. No Latvijas mūsu Sibīrijas bērnu svētceļojuma vārti uz Krievzemi parasti ved caur Maskavu vai St. Pēterburgu, lai tālāk nokļūtu Sibīrijas iekšzemē.

Toguras sādža, kur dzimusi Sandra Kalniete. Mājiņa, kuŗa redzama attēlā, varētu būt Sandras tēva būvēta, tā esot bijusi viena balķa garumā.

Krasnojarska, kas sasniedzama pēc piecu stundu lidojuma no Maskavas, ir gandrīz Sibīrijas platumu gradu centrā, un no turienes izvēršas satiksmes tīkls – gan dzelzceļš, lidojumu reisi, šosejas starp lielākajām pilsētām, bet vasaras divos mēnešos – kuŗu transports pa Jeņisejas upi uz ziemeļiem vēl aiz Polārā loka.

Mans pirmais ceļojums 2006. gadā notika ar kuteri pa Jeņisejas upi uz ziemeļiem; jūlija mēnesī upē vēl peldēja ledus. Ceļojums turpinājās vēl aiz Polārā loka uz bezdibeņa pekli Igarku, kur kādreiz izsūtītie vilka balķus upes krastā uz zāgētāvu, apstrādāja un krāva kuŗos eksportam. Šodien Igarka ir izmirusi pilsēta, kur rēgojas grausti, klejo izbadējušies suņi, un vairākums iedzīvotāju ir veci, bezcerīgi cilvēki.

Attālākie soda lēģeri ir tālos ziemeļaustrumos, Vorkuta un Kolima-Magadāna. Toreiz, 1941. un 1949. gadā, attālumā bija baismīgs, izsūtījuma ceļojums ilga mēnešiem, un tomēr mūžīgais sasulums neatņēma cerību vēl kādreiz atgriezties dzimtenē. Magadanā liecinieki stāsta, ka saulainā dienā no trīs stāvu mājas jumta varot saskatīt Aļasku! Urālu kalni, kas nošķir Eiropu, paver Sibīrijas plašumu ar deviņām laika zonām, trīs reizes platāku par Ameriku.

Sibīrijas austrumos uz dienvidiem, Amūras upes krastā ir Blagoveščenska – pierobežas pilsēta iepretim Ķīnai. Šis apgabals kādreiz bija Krievijas graudu klēts, bet bende Staļins pazudināja šejienes centīgos saimniekus kā kulkus, rezultātā atstājot auglīgo zemi atmatā.

Raksta autors Aivars Jerumanis Kolpaševas mūzejā. Plakātā zausaukums "Vai tu esi iestājies brīvprātīgajos?" Aivars katru gadu brīvprātīgi dodas ceļā. Šogad runājām, cik ilgi vēl? Nolēmām, ka Aivara 80 gadu jubileja jānosvin Sibīrijā, pēc tam jau redzēs...

No Krasnojarskas uz dienvidrietumiem ir Omska un Tomskā, kas paver ceļu uz Astanu, Kazachstanā. Kazachstanā izsūtītie latvieši vergoja ogļu raktuvēs, turklāt izciešot 40 gradu pēc Celsija karsto vasaru un – 50 gradu pēc Celsija salu ziemā. Daudzi to neizturēja.

Mūsu, Sibīrijas bērnu, šā gada maršruts: Rīga – Maskava – Tomskā – Turuntajeva – Romanovka – Asino – Belij Jar – Kolpaševa – Tomskā – Kemerova – Miski –

Arnis Eriņš, jauns, sportisks puisis, ieradās pie mums televīzijā un braši pateica, ka viņam jābrauc līdzī uz Sibīriju. Grupa jau pilna, bet ģimenes stāsts tik traģisks un aizkustinošs, ka atradām Arnim vietu. Arņa tēvs Jānis Eriņš dzimis 1941. gadā Stirnienā, Viļānu novadā. 1949. gada martā viņu kopā ar ģimeni – tēvs, māte, tēva brālis, Jāņa divi brāļi un māsa – izsūtīja uz Sibīriju, Romanovkas sādžu. Sibīrijā piedzima vēl divi brāļi. Latvijā ģimene atgriezās 1957. gadā. Viņi parakstījās, ka nedzīvos dzimtajā Stirnienā. Jānis sen jau miris, bet palikušās Romanovkas sādžas kartes un fotografijas, kā arī Arņa ciešā apņemšanās aizbraukt uz ģimenes izsūtījuma vietu. Laikabiedri sen jau miruši, jo Krievijā dzīves ilgums īsāks, bet kāds vietējais vīrs fotografija atpazīna Vaņku (tā viņi bija saukuši Jāni) un parādīja mājas vietu, tālumā taigu, kur puikas skrējusi. Atlikušās brauciena dienas Arnis bieži smaidīja, viņam būs ko izstāstīt radniekiem un atcerēties tēvu

Kuzbass – Meždurečenska – Bijska – Barnaula – Maskava – Rīga.

Šī gada ceļojumā devās 35 droširdīgie, no 21. līdz 29. jūlijam, ar lidojumu no Rīgas uz Maskavu, tad uz Tomsku. Pirmais posms ietvēra trīs dienu braucieni ar diviem autobusiem uz ziemeļiem, apkārt purvainam apvidum ap Obas upi. Nobraucām gandrīz 500 km katru dienu.

Pirmais ciemats – Turuntajeva, kur līdzbraucējs, Sibīrijas bērns, Jānis Stjadja dzimis un vēlējas apskatīt sava tēva kādreizējo māju. Viņa tēvs Jāzeps tika izsūtīts 1949. gadā, un ģimene atgriezās Latvijā desmit gadus vēlāk, 1959. gadā. Arnis Eriņš bija ceļojumā, lai apskatītu sava tēva Jāņa izsūtījuma vietu – sādžu Romanovku. Arņa tēvs ar ģimeni tika izsūtīti uz Sibīriju 1949. gadā un atgriezās Latvijā 1957. gadā. Andrejs Kļaviņš ar meitu Lauru bija iecerējuši atrast Andreja mātes kapu Asino pilsētiņā. Andreja tēvs Juris tika izsūtīts 1949. gadā. Andrejs piedzima netālu no Asino, Muškino sādžā. Tēvs ar ģimeni atgriezās Latvijā tikai 1967. gadā. Kapsēta tika atrasta, arī mātes Marijas pieminēklis. Līdzbraucējs māci-

tājs Guntis Kalme teica aizlūgumu un iesvētīja Marijas kapa vietu.

Uzzinājuši, ka tālākais ceļš no Asino uz ziemeļiem ir pavasari izskalots, devāmies trīs stundu braucienā ar vilcienu uz Belij Jar. Pa ceļam vilciens izbrauca cauri ugunsgrēkam – abās pusēs dzelzceļam dega mežs. Tā bija elle virs zemes! Laimīgā kārtā vilciena vagoni netika skarti, tikai slaucījām pelnus no drēbēm, kāsējām dūmus un skalojām kaklus ar krievu graudu destilēto šķidrumu. Pusnaktī ieradāmies Belij Jar viesnīcā un nākamajā dienā dāvinājām līdzvesto piemiņas plāksni "Mūžīga piemiņa Latvijas bērniem – deportētiem upuriem 1941-1949" Kolpaševas novadpētniecības muzejam, tad pa citu ceļu devāmies atpakaļ uz Tomsku.

Tomskā mūs sagaidīja profesors Pēteris Kraujiņš ar meitu Margaritu. Pēteris, vēl būdams bērns, tika izsūtīts 1949. gadā, un šobrīd vēl ir profesors Tomskas Tehniskajā universitātē, kā arī vada Tomskas latviešu biedrību.

(Turpinājums 14. lpp.)

(Turpināts no 13. lpp.)

Ceļinieki Kolpaševs muzejā

Profesors Kraujiņš sniedza plašāku interviju *Latvijas Avīzei*, ko pārstāvēja mūsu līdzbraucēja žurnāliste Ilze Pētersone.

25. jūlija rītā abi autobusi dodas uz Kemerovu. Tālāk ceļš ved uz dienvidiem, uz 520 km attālo Meždurečensku, kur pilsētas muzejam dāvinām *Sibīrijas bērnu* grāmatas un I. Knaģa grāmatu Šajā pilsētā ieslodzītie būvēja lielo ogļu raktuves kompleksu Kuzbass. Starp ieslodzītajiem bija arī latviešu mākslinieks Kurts Fridrichsons, kurš 1952. gadā būvēja 6. šachtu. Apciemotajam ogļu raktuves administrācijas ēku, kur mūs laipni sagaidīja kompleksa vadība un stāstīja par jaunākajām tehnoloģijām, kas tiek pielietotas raktuvē. Bet tālāk par pieņemšanas zāli mūs nelaida, jo pārējais viss esot "valsts noslēpums". Vadība izteica piemiņas vārdus un līdzjutību par 2010. gada traģēdiju, eksploziju šachtā, kur bojā gāja 137 ogļračī. Uz jautājumu, cik ir to, kas gājuši bojā kopš atklāta ogļu raktuve un cik no izsūtītajiem miruši šachtās, palika neatbildēts... Devāmies uz kādreizējo ogļraču nometnes vietu, kur mitinājušies izsūtītie. Tā bijusi kalna nogāzē, kas tagad apaugusi ar kokiem un krūmiem. Tagad vienīgā liecība ir nesen uzstādītais pareizticīgo koka krusts. Vietējie liecinieki stāsta, ka viss kalns ir kapsēta, bet tūkstošu atdusas vietas zinot tikai Dievs. Kalnā esot bijušas vairāk nekā simt barakas un mirušie aprakti turpat, kur nu kurais. Kalnā pie krusta notika aizlūgums, ko vadīja vietējais pareizticīgo mācītājs. Lūgšanas un piemiņas vārdus atkal teica līdzbraucējs mācītājs Guntis Kalme. Mūsu ceļojuma vadītāja Dzintra Geka atgādināja klātesošajiem par mūsu tautas traģēdiju, par nežēlīgo izrīcību ar izsūtītajiem 1941. un 1949. gadā. Jānis Baškers, Latvijas Aizsardzības ministrijas militāro attiecību padomnieks, iepazīstināja ar saviem uzdevuma pienākumiem – rūpēties, lai tiktu apzinātas latviešu karavīru, latviešu gūstekņu un izsūtīto kapavietas. Bet šeit diemžēl var tikai norādīt uz vairāku simtu metru augsto kalnu...

Ceļš tālāk ved uz Bijsku, krievu

Jānis Stjadja piedzima 1959. gada 1. janvārī Krievijā, Turuntajevā. Vietējā kolchoza kantorī puiku atteicās reģistrēt kā Jāni, un tā viņš divu gadu vecumā atgriezās Latvijā kā Ivans Stjadja. Kad puikam apritēja divi gadiņi, ģimene atgriezās Latvijā, tikai 1991. gadā Ivanam bija iespējams saņemt pasi ar vārdu Jānis. Fotografijās redzams Jānis pie vecāteva celtnes Turuntajevā. Kāds vietējais atceras Jāņa mammu un vedomāti. Jānim bija ļoti svarīgi tur nokļūt. Pateicamies ziedotājiem un atbalstītājiem! Jānis atceras, ka vecāstēvs bija ļoti noslēgts, nerunīgs. Vienmēr, kad nācis mājās, vispirms paskatījies pa istabas logu, vai tur nav sveši cilvēki. Lēģerī piedzīvotais, bailes, ka tas varētu atkārtoties, bija padarījušas viņu slimīgi piesardzīgu

rakstnieka un režisora Vasilija Šukšina dzimto sādžu. Skaists, liels piemineklis rotā pakalnes virsotni šim izcilajam kultūras darbiniekam un sirdsapziņas saucējam, kas "pēkšņi" mira pašos ziedu gados?! Vietējie nerāda ar pirkstu uz vainīgajiem, bet godina un piemin viņu kā varmācības upuri.

Vasaras garā diena vēl atļauj mērot ceļu tālāk uz Barnaulu. Arī šīs pilsētas parkā ir liels piemineklis izsūtītajiem, tajā reljefs, kur dēls apskauj tēvu, tēvam jau rokas aiz muguras, iekaltas dzelžos. Noskaitām piemiņas lūgšanas pie pieminekļa, un vairāki no ceļojuma dalībniekiem dalās atmiņās un pārdomājums. Veicam īsu pilsētas apskati un ar tramvaju atgriežamies viesnīcā, lai vēl paspētu dažas stundas pagulēt pirms agrā rīta stundas lidojuma uz Maskavu un tad uz Rīgu. Ne visi spēja gūt iecerēto atpūtu. Mums dažiem bija ierādītas istabas, kas dekorētas pēc Padomju Savienības Tēvijas uzvaras gaumes. Griesti krāsoti melni un aplīmēti ar lielām krievu lidmašīnu afišām, sienas krāsotas sarkanas, uz tām

tapešu uzlīmes ar kara laika propagandas saukļiem, sirpis un āmurs, sarkanas zvaigznes, karavīri ar durkļiem, tanki un lielgabali. Apzinājos, ka bez miega zālēm vai vodikas būšu pakļauts murgiem. Bezmiegā sagaidīju rīta ausmu un savu žulti savaldīju, zinot, ka vārda brīvību varēšu īstenot vien tad, kad būšu viņpus Zilupes.

...Šis Zilupes uzsaukums ir bieži atgādināts ceļotājiem, īpaši rietumniekiem, – nekritizēt Krieviju vai tās iekārtu. Ir bijuši ceļotāji, kas mēģinājuši pārliecināt sibiriešus, lepojoties par savām patvēruma zemēm, norādot uz trūkumiem Sibīrijā. Nav jābūt naiviem, lai neredzētu, ka mūs ceļotājus pavada, novēro un izseko, visu zem saukļa: "Maskava rūpējas par jūsu drošību". Neslavas celšana, pat atgādinot Staļina varmācību, ir iegansts pret turpmākiem ceļojumiem uz Sibīriju. Staļinisms Krievijā vēl ir dzīvs!

Mums bija laimīgs sagādājums, jeb pareizāk teikt viss priekšlaicīgi izkārtots, līdzbraucējos bija garīgais tēvs, mācītājs Guntis Kalme, ārste Marija Krūmiņa, advokāts

Jānis Ābele – Sibīrijas bērns, 1949. gadā izsūtīts uz Tomskas apgabala Molčanovas rajona Kņazevas sādžu. Ģimenē bija septiņi cilvēki, divi palika Kņazevas kapos. Sādžā Jānis satika savu bērnības draugu ar sievu, kaimiņš pa telefonu stāstīja, ka atbraukuši "banderovci" no Ukrainas, katrā ziņā ienaidnieki

Pie mūsu ceļabiedra Andreja Kļaviņa mātes kapa vietas Asino, Tomskas apgabalā. Attēlā Andrejs Kļaviņš, viņa meita Laura, māsiņa, kas dzīvo Sibīrijā un Dzintra Geka. 1949. gadā izsūtīja Andreja tēvu Juri Kļaviņu, viņš Sibīrijā aprecējās ar krievieti, piedzima puika un 1957. gadā ģimene atgriezās Latvijā. Andreja māte pēc kāda laika gribēja kopā ar dēlu atgriezties Sibīrijā, bet puika paslēpās jasminkrūmā un kopā ar tēvu palika Latvijā. Māti viņš bija saticis tikai reizi dzīvē. Andrejs uzzināja, kur māte apglabāta un aizveda piemiņas plāksnīti

Andrejs Strautiņš un žurnāliste Ilze Pētersone. Bijām nodrošināti, kā ceļojuma vadītāja Dzintra Geka teica, "gadījumam, ja Dieva plāns nesakrīt ar mūsējo". Paldies Dievam, mēs visi atgriežamies Rīgā gandarīti par paveikto, sveiki

un veseli.

Aicinu visus būt lieciniekiem par mūsu tautas traģēdiju un vēstīt to nākamajam paaudzēm!"

Dzintras Gekas
foto un komentāri

VALDA
LIEPIŅA

21. augusts – šogad atzīmējam Latvijas Republikas *de facto* atjaunošanas 25. gadadienu. Atšķirībā no gandrīz visiem šiem 25 gadiem šogad tā tiks pienācīgi atzīmēta. Par to ir prieks. Pirmo reizi to Latvijā atzīmēja 2011. gadā, taču kopš tā laika nozīmīgās dienas atzīmēšana palikusi novārtā. Par to esmu bieži jautājis, iebildusi, runājis. Lielākoties atbilde skan, ka šī diena mums esot tikusi "uzdāvināta", ka tā esot bijusi diena, kad zvaigznes visas sastājušās mums labvēlīgā sakārtotībā, bet pašiem nebija teikšanas. 1990. gada 4. maijs ir diena, kad mūsu tā laika Augstākā Padome uzdrošinājās izteikt vēlmi par Latvijas neatkarību un tapusi Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas deklarācija. Tiesa, tā bija liela uzdrošināšanās un visa tauta gaidīja rezultātus ar aiztūrētu elpu. Taču bez 21. augusta mēs šodien nebūtu starptautiski atzīta valsts. Manuprāt, 1990. gada 4. maijs un 1991. gada 21. augusts būtu skatāmi un atzīmējami kā kopums, nevis vieni izceļot vienu no dienām, kas bija ceļš uz Neatkarību.

Kad kādam, manuprāt, erudītam cilvēkam jautāju, kādēļ tas tā, ka šī diena gandrīz vai ignorēta, jo ar 21. augusta faktisko atjaunošanu viss notika – mēs atkal atgriezāmies starptautiskajā apritē un varējām sākt savu tālāko ceļu uz valsts patieso neatkarību un celšanu, man atbildēja, ka tas esot tieši, kā es teicu – "viss notika", mums pašiem tur nepiedaloties, to neizcīnot. Tiesa, Igaunijas un Latvijas parlamentu izmantoja chaosu saistībā ar Gorbačova aizturēšanu un izrietošo apvērsumu un pieņēma lēmumu par pilnīgu neatkarību (Lietuva to bija izdarījusi jau 1990. gada 11. martā). Latvija to izdarīja pēdējā – 1991. gada 21. augustā. Neaizmirsīsim, ka tajā pašā laikā Latvijā vēl atradās padomju kaņķis un bija izskanējis brīdījums tautai pat nedomāt par izešanu barikādēs, jo citādi to sašķaidīšot. Lēmums nebūt nebija vienkāršs, jo neviens nezina, ar ko beigsies pučš Maskavā. Kā zināms, tas mums beidzās labvēlīgi, un jau pāris dienu vēlāk Latvijas atjaunoto faktisko neatkarības statusu apstiprināja daudzas valstis. Pirmā bija Islande, bet Austrālija 27. augustā bija piektā valsts.

Ja runājam par to, kas "viss notika", tad ir lietderīgi mazliet ieskatīties vēsturē. Zinu, ka visās valstīs, kur dzīvoja trimdas latvieši, t.s. lobēšana nebeidzās 1990. gada 4. maijā, jo apzinājāmies, ka pasaules acīs Latvija bija tikai spērusi soli uz neatkarību. Ieskatījies Austrālijas valdības pārskatā par atjaunotu neatkarību atzīšanu (tajā skaitā arī par Horvātiju, Slovēniju un Ukrainu). Te var skaidri redzēt, ka ārvalstīs Latvijas Republikas atjaunotās neatkarības atjaunošana nebija tik pašsaprotama. Atgādinu arī, ka 1974. – 1975. gada Austrālijas baltiešu aktivitāte nodrošināja, ka neviena Austrālijas valdība nekad vairs nemēģināja

atvērt jautājumu par Baltijas valstu *de jure* statusu. Man šķiet, ka, ja Austrālijas baltieši toreiz nebūtu bijuši tik aktīvi, vēlākais pasaules skatījums uz Baltijas valstu jautājumu varēja būt pavisam cits...

Dienu pēc Lietuvas neatkarības atjaunošanas deklarācijas 1990. gada 11. martā Austrālijas senators Garets Evanss (*Gareth Evans*) preses ziņojumā teica, ka "Austrālijas valdība pieņem Lietuvas parlamenta rezolūciju par Lietuvas neatkarību. Mēs priecājamies par jebkādiem notikumiem, kas pavērs durvis uz reālu Lietuvas neatkarību, ko mēs jau šobrīd juridiski atzīstam. /.../

Latvijas un Igaunijas juridiskās tiesības eksistēt kā neatkarīgām valstīm. /.../ Valdība uzskata, ka nesenās brīvi ievēlēto parlamentu neatkarības deklarācijas atspoguļo Baltijas tautu tiekšanos panākt ekonomisku un politisku neatkarību, izmantojot mierīgus un demokratiskus procesus. Tāpat apzināmies, ka līdz šim nepieredzētais reformu process Padomju savienībā ir tas, kas devis iespēju jaunievēlētajiem Baltijas valstu parlamentiem izteikt šīs vēlmes. Aicinām – un vēlreiz izmantoju izdevību to pateikt – Padomju valdību respektēt šīs deklarācijas un izvairīties no abu pušu nelabvēlīgām darbībām."

tājumu atbildēja: "Man jāteic, ka esam izteikuši savas raizes par puča ietekmi uz Padomju ārlietu politikas tālāku īstenošanu /.../. Austrālijas prakse nav darīt neko vairāk nekā atzīst valstis. Mēs neatzīstam un neatsaucam atzīšanu (*recognise or de-recognise*) valdībām. Tādēļ man uzdotais jautājums par mūsu reakciju uz šo grupu, kuŗa tagad ir pie varas – Valsts ārkārtas komiteju (*State Emergency Committee*) un vai mēs to atzīstam kā Padomju savienības valdību, vienkārši nav izskatāms."

Kā zināms, nākamajā dienā Latvijas parlaments pieņēma lēmumu par Latvijas pilnīgu ne-

Igaunijai. Mēs tūlīt uzsāksim pārrunas ar Baltijas valstu valdībām par vajadzīgajiem praktiskajiem jautājumiem."

Tajā pašā dienā Opozīcijas vadītājs Džons Hjūsons (*John Hewson*) preses ziņojumā pavēstīja: "Valdības opozīcija silti sveic Austrālijas valdības šodienas lēmumu formāli atzīt Igauniju, Latviju un Lietuvu kā neatkarīgas un suverēnas valstis. /.../ Esam pārliecināti, ka visi priekšnoteikumi Baltijas valstu neatkarībai ir izpildīti. Mēs esam nemitīgi teikuši, ka Maskavas notikumu rezultātā Baltijas valstu neatkarības starptautiskā atzīšana ir tagad nepieciešama, lai tās varētu izpildīt savas pamatotās cerības."

Taču tie, kas atceras šīs traucsmainās 1991. gada augusta dienas, negulētās naktis un eiforiju par neatkarības pasludināšanu, zina, ka līdz Austrālijas valdības atzīšanai nonākt nemaz nebija tik vienkārši. Visā Austrālijā tautieši mobilizējās un sāka "faksu akciju". Melburnā tajā iesaistījās goda konsuls Emils Dēlīņš, senators Viktors Pertons un Latvijas Tautas frontes Austrālijas nodaļa (LTF-AN) un Baltiešu padome Viktorijā (BPV). Nezinu, cik mēs toreiz izsūtījām faksu. Tā īstībā bija bombardēšana. Hōkam tuvāk stāvošas personas zinājušas teikt, ka ārlietu ministrs Evanss neesot gribējis sasteigt lēmumu, gribējis nogaidīt ASV rīcību, bet Bobs Hōks, īpaši atsaucoties baltiešu spiedienam, nolēmis tomēr pieņemt, manuprāt, godprātīgu un pareizo lēmumu.

Kad tūlīt pēc paziņojuma pie manis (kā LTF-AN un BPV priekšsēdei) birojā ieradās televīzijas žurnālisti un jautāja, kā es tagad jūtos, atbildēju, ka šodien esmu lepna būt austrālietei. Tālāk risinājās sarunas par tālāko atbalstu Latvijai. Jā, tajā brīdī biju lepna par Austrālijas valdības lēmumu, bet vēl jo vairāk bija neizsakāms lepnums un gandarījums par mūsu trimdas sabiedrību. Pateicoties tās ticībai Latvijas neatkarībai (kas brīžiem šķita tikai sapnis) un tās neizsīkstošam darbam, Austrālijas valdībām neļaut aizmirst par Baltijas jautājumu, latvieši Latvijā un trimdā bija saņieguši ilgi gaidīto neatkarību.

Un tādēļ – ja man saka, ka 1991. gada 21. augustā "viss notika", ka mums pašiem nebija nekādas īpašas lomas, man ir jāatgādina, ka tā bija cīņa piecdesmit gadu garumā, kuŗas spriedze pieauga astoņdesmitajos gados, bet kulminācija bija ļoti intensīvā un neatlaidīgā darbā līdz savu mītnu zemju Baltijas valstu atzīšanai. Nē, nekas nenokrita no debesīm. Visi kopā – Latvijā un trimdā – sasniedzām daudziem šķietamo neiespējamo. Trimdā tie piecpadsmit mēneši starp 1990. gada 4. maiju un 1991. gada augustu nepagāja, gaidot zvaigžņu sakārtošanos, bet neatlaidīgā darbā. Ticu, ka arī Latvijā tā bija. Ļoti ceru, ka ar Latvijas Republikas *de facto* deklarācijas 25. gadadienu Latvijā sāksies laiks, kad tā katru gadu būs svinama diena!

Senators Viktors Pertons, apsveicot austrālijas latviešus Melburnas latviešu namā divas dienas pēc Austrālijas Baltijas valstu *de facto* atzīšanas

Austrālija jau daudzus gadus atzīst Lietuvas, Latvijas un Igaunijas tiesības pastāvēt kā neatkarīgām valstīm. Kā daudzas citas Rietumu valdības neesam starptautiskajās tiesībās pieņēmuši triju Baltijas valstu inkorporāciju Padomju savienībā 1940. gadā, noraidot pašizsludināto padomju varas noteikšanu pār tām. Tādējādi Austrālija atzīst, ka deklarācija ir Lietuvas tautas tiekšanās (*aspirations*) pēc ekonomiskas un politiskas neatkarības, izmantojot mierīgus un demokratiskus procesus. /.../ Mudinu Padomju savienību atzīt un respektēt šo deklarāciju un tai izvairīties no abu pušu nelabvēlīgām darbībām."

Nākamo mēnešu gaitā Austrālijas premjerministram Bobam Hōkam (*Bob Hawke*) un senatoram Evansam nācās vairākkārt atbildēt uz jautājumiem par Lietuvas neatkarības atzīšanu. Atbildes atkal un atkal atgriezās pie 12. martā Evansa izteiktajiem vārdiem – nekad neesam atzinuši Baltijas valstu inkorporāciju Padomju savienībā. Pēc Latvijas 1990. gada 4. maija neatkarības atjaunošanas deklarācijas Evanss 9. maijā teica: "Austrālija jau daudzus gadus ir atzinusi Lietuvas,

Te nu saprotam, ka pēc 1990. gada 4. maija neatkarības atjaunošanas deklarācijas vēl būs garš ceļš ejams, iekams citas valstis atzītu Baltijas valstu *de facto* neatkarību un ar tām sāktu divpusējas diplomātiskas, tirdzniecības un ekonomiskas attiecības. Protams, pirmais lielais un nozīmīgais solis bija sperts!

1991. gada 14. janvārī pēc Padomju tanku uzbrukumiem miermīlīgiem Lietuvas iedzīvotājiem premjerministrs Hōks paziņoja, ka "Austrālijas valdība nožēlo Padomju valdības pēdējo dienu agresīvo rīcību Lietuvas galvaspilsētā Viļņā. /.../ Šāda bruņotu spēku izmantošana nav saskaņā ar prezidenta Gorbačova līdzšinējiem uzskatiem par mierīgu un uz sarunām balstītu Baltijas valstu neatkarības jautājuma risināšanu." Vēlreiz uzsvērot Austrālijas vēsturisko nostāju pret Baltijas valstu inkorporāciju, Hōks teica: "Baltijas valstu statusa risināšana ir sarežģīts jautājums, bet bruņoto spēku pielietošana neveicinās dzīvotspējīgu risinājumu."

Tā pašā gada 20. augustā, pēc Gorbačova aresta, Ārlietu un tirdzniecības ministrs senators Garets Evanss uz nepieteiktu jau-

atkarību, tādējādi atgriežoties brīvo un neatkarīgo valstu saimē. 22. augustā Islande bija pirmā valsts, kas atzina Latvijas neatkarību. 27. augustā Austrālija kļuva par piekto valsti, kas atzina Latvijas neatkarību, premjerministram Bobam Hōkam paziņojot: "Valdība ir nolēmusi izveidot pilnas diplomātiskas attiecības ar Baltijas valstīm – Igauniju, Latviju un Lietuvu. Austrālija neatzina Baltijas valstu inkorporāciju Padomju savienībā 1940. gadā, bet līdz šai dienai mēs bijām pieņēmuši realitāti par padomju varas *de facto* kontroli.

Tagad, pēc pēdējās nedēļas notikumiem, Baltijas valstis pirmo reizi kopš 1940. gada ir atguvušas noteikšanu pār saviem procesiem. Mūsaprāt, katra Baltijas valsts ir tagad izveidojusi pietiekamu kontroli pār savu noteikto teritoriju un ir pietiekami stabila, lai uzsāktu diplomātiskas attiecības ar citām valstīm, tādējādi izpildot starptautiski pieņemtos kritērijus valsts neatkarībai.

Ar prieku veidosim tuvākas attiecības un stiprāku sadarbību ar Baltijas valstīm. Austrālijas valdība akreditēs savu vēstnieku Kopenhāgenā Lietuvai un Latvijai, un vēstnieku Stokholmā –

“Šobrīd čigānu pasaulē valda satraukums..”

INESE RAUBIŠKE

Pagājušās nedēļas ceturtdienas vakars, Rīgas centrs, Dzirnauvu ielā restorānā “Tex-Mex” iekšpagalms ar stipri skanīgās čigānu mūzikas ritmiem piesaista garāmgājēju, jo īpaši tūristu uzmanību. Šeit notiek Starptautiskā romu kultūras festivāla ieskaņas sarīkojums ar tā organizētāju uzrunām, čigānu mūziķu kolektīva AME ROMA koncertu un romu tradicionālo ēdienu un dzērienu degustāciju.

Starptautiskās Romu apvienības prezidents Normunds Rudevičs dalījās atmiņās par pērn notikušajiem svētkiem: “Pagājušajā gadā mēs iešūpojām pirmo Starptautisko romu festivālu (un kā iešūpo, tā arī iet). Laikam jau labi izdevās, jo šogad no 18. līdz 20. augustam Jūrmalā risināsies jau otrs šāds festivāls. Un mums ir liela cerība, ka turpmāk tāds notiks katru gadu. Tas ir liels notikums romiem un mūsu valstij, jo sabrauc mākslinieki no daudzām pasaules valstīm – patlaban, domājams, no 15 vai 16. Pagājušajā gadā paralēli šim kultūras sarīkojumam mūsu Latvijā notika vēl viens svarīgs notikums – 9. Starptautiskais romu kongress – uz kuru sabrauca delegāti no 30 valstīm un kur tika pieņemti lēmumi, kas deva stimulu strādāt Starptautiskajai Romu apvienībai (es tiku ievēlēts par apvienības prezidentu uz 4 gadiem, un tādejādi Latvija kļuva par Starptautiskās Romu apvienības prezidējošo valsti). Šī organizācija, kas dibināta 1971. gadā, pirmā pasaulei parādīja romu karogu, šajā gadā tika pieņemta arī romu himna, bet 1993. gadā romiem tika noteikts (panākts) nācijas statuss...

... Šogad mēs nolēmām godināt savus vecākā gadagājuma cilvē-

kus – tas ir svarīgi, jo katru gadu viņu kļūst arvien mazāk, un, ja pasaule zina par ebrēju holokaustu, tad par romu holokaustu neviens tā īsti nerunā, ja nu kādi atsevišķi vēsturnieki vai intereenti. Bet Otrā pasaules kara laikā tika nogalināti aptuveni 2 miljoni romu. Pagājušajā gadā, veicot pētījumu Latvijā, tika dokumentāli apstiprināts, ka Latvijā tikuši nogalināti 8000 romu no tolaik šeit dzīvojošajiem 12 000. Un tādēļ mēs vēlamies saaicināt uz festivālu ne tikai mūziķus, bet arī savu – kā mēs to dēvējam – dzīvo arhīvu, kas spēs dot vērtīgu (aculiecinieku) informāciju jaunajai paaudzei...

... Ar šo festivālu vēlamies arī mainīt attieksmi pret romiem. Pēdējā laikā sabiedrībā vārds *čigāns* nereti ir apzīmējums kādam negatīvam, eksotiskam elementam vai zaglim, vai narkotiku tirgotājam, bet mums taču ir tik daudz radošu un talantīgu cilvēku. Mana vēlme, ja kāds runā par čigānu, tad lai pirmā doma viņa apziņā saistītos ar mūzikantu, jo mūzikalitāte nenoliedzami mūsu tautai ir no Dieva dota īpašība, kas visos laikos, arī ļoti smagos, spēj atvērt dvēseli un ienest tajā prieku...”

Festivāla līdzorganizators (te-

Normunds Rudevičs

nors, mākslinieks, aktieris) Telmans Guževskis savukārt pastāstīja par festivāla pirmssākumiem un tapšanu no sava skatpunkta, ka “.. ideja par festivālu radās pavisam nejauši, negaidīti, vienkārši sarunas laikā draugu lokā, izmetot frāzi, ka tik daudzskaitlīgai minoritātei kā romiem nav pasaules mēroga festivāla. Bet čigāni taču uzstājas visur, arī uz pasaules labāko koncertzāļu skatuvēm... Un vienmēr viņu mūzika ir tik harizmātiska! Notiek daži lokāli festivāli Eiropā, bet vajag kaut ko vērienīgāku, kas piesaistītu ne tikai talantīgos un apdāvinātos čigānus, bet arī

tos cilvēkus, kuriem patīk čigānu ritmi. Nu, sakiet, kurp lai aiziet ciemos pie čigāniem paklausīties mūziku un arī padejot? Un ja par starptautiskiem festivāliem tiek saukti tādi, kuros piedalās 4 – 5 valstu pārstāvji, tad šis Jūrmalā pulcēs šogad māksliniekus no 15, iespējams, 16 valstīm (tai skaitā Krievijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Spānijas, Francijas, Lietuvas, Zviedrijas, Itālijas, Rumānijas)...

Šobrīd čigānu pasaulē valda satraukums – jo informācija par festivālu izplatās neiedomājami ātri. Vēlme uzstāties vai vienkārši vērot visu klātienē ir milzīga. Mēs bijām spiesti rīkot festivālam rūpīgu dalībnieku atlasī. Un jautājumam – kur ir tāda valsts Latvija – uzdod ļoti daudzi romi pasaulē...

Mani sajūsmina romu kultūra

un tās vēsture (pats esmu ebrējs). Es redzu un jūtu, kā cilvēki sazinās ar tās kultūras starpniecību, kas skar viņu dvēseles stigas. Papēties vēsturi un jūs sapratīsiet, kur “aug kājas” flamenko un krievu romancēm... no čigānu kultūras... Mēs zinām no vēstures liecībām, ka krievu imperatori dāvāja ģitāras čigānu māksliniekiem, un krievu bagātnieku jautrība uz Volgas tvaikoņiem nebija domājama bez čigānu uzstāšanās...”

Telmans Guževskis īpaši izcēla šī festivāla ciešo sadarbību ar TV kanālu MEZZO.

Un vēl, un vēl sarīkojuma organizatori – Romu Kultūras centrs un Starptautiskā Romu apvienība – uzsvēra, ka festivāla mērķis ir mainīt attieksmi pret romiem, laužot ilgstoši izveidojušos stereotipus.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Krāslavas rūpnīcai SIA “NEMO” – 45 gadi! Tā ir lielākais sieviešu virsdrēbju darinātājs Latvijā – līdz 150 000 izstrādājumu (mēteļi, kostīmi, kleitas) gadā. Strādā 250 darbinieku. Veic apģērbu konstruēšanu, šūšanu un izšūšanu. Šovasar Starptautiskā izstādē Londonā prezentēja savu mēteļu kolekciju. Produkciju 100% eksportē uz Eiropu. Nesen Dānijas karaliene Margrēte, apmeklējot ikgadējo pasaules skautu vasaras nometni, bija izvēlējusies krāsaino “NEMO” šūto mēteļi, kuram dizainu veidojusi Dānijas firma “Eva & Claudi”. Abām pusēm izveidojusies ilggadēja sadarbība.

Latvijā 13. augustā atklāja ūdensputnu medību sezonu. Tā sāka ar Medību noteikumiem notiek līdz 14. septembrim – trešdienās, sestdienās un svētdienās, bet no 15. septembra līdz 30. novembrim katru dienu. Tāpēc jābūt īpaši piesardzīgiem ezeru un upju tuvumā, ievērojot drošības noteikumus.

Kuldīgas apkārtnē tiek uzņemta režisora Vara Braslas kinofilma “Vectēvs, kas bīstamāks par datoru” (Alvja Lapiņa scenārijs), kas top studijā “F.O.R.M.A.” Tā ir iekļauta Latvijas simtgadei veltītajā programmā. Filmēšana notiek privātmājā “Šalkas”, kuru savulaik cēlis Nacionālā teātra aktiera Oļģerta Šalkoņa tēvs. Scenārija autors ir Alvis Lapiņš, producentis Gatis Upmalis, kuru pazīstam arī kā “Mazo laupītāju” ierosinātāju, un radošās komandas kontā ir tādas iemīlotas filmas kā “Ūdensbumba resnajam runcim”, “Emīla nedarbi” un citas. Stāsts par bīstamo vectēvu kopš jūlija tiek uzņemts Kuldīgas apkārtnē.

Saldus novada uzņēmumam “Druvas saldējums” – 30 gadu! Tas dibināts 1986. gadā. Saldējums tiek ražots no svaiga govju piena, kurš nopērkams lielo veikalu tīklos visā Latvijā, kā arī gardēži to var nobaudīt restorānos un kafējnicās. Latvijā vidēji viens iedzīvotājs apēd 6,5 litrus saldējuma gadā, bet ASV – ap 20 l.

Latgalē 16. augustā taktiskā maršā pēkšņi ieradās militārie spēki no Sauszemes spēku kājnieku brigādes, sabiedrota rota un 2. Zemessardzes novada. Kā informēja Aizsardzības ministrijā, tas bija ar mērķi, lai pārbaudītu kaujas gatavību, militāro spēku savstarpējo sadarbību un spēju veikt noteiktos valsts aizsardzības uzdevumus. Pa Latvijas ceļiem pārvietojās militārā tehnika, bet gaisa telpā lidmašīnas un helikopteri.

Vjetnamā, Hanojā, notikušajā 27. Starptautiskajā bioloģijas olimpiādā, kur par medaļām cīnījās 252 skolēni no 68 valstīm, sudraba medaļu ieguva Rīgas Valsts 1. ģimnazijas 12. klases skolnieks N. Trojanskis, bronzas medaļu – Siguldas Valsts ģimnazijas 12. klases skolnieks V. Krūmiņš, bet atzinību saņēma Rīgas Valsts 1. ģimnazijas 12. klases skolniece Aleksandra Boikova. Lai pierādītu savu izcilību bioloģijā, skolēniem bija jāveic 4 laboratorijas darbi un 2 apjomīgi teorētisko uzdevumu bloki – katrs ilga 3 stundas. Praktiskajos darbos skolēni noteica vietējo tauriņu un augu sugas, veica DNS molekulārās analīzes, kas ļāva noteikt pacienta vielmaiņai atbilstošās zāļu devas, kā arī pētīja Vjetnamas kafijas antioksidatīvās īpašības.

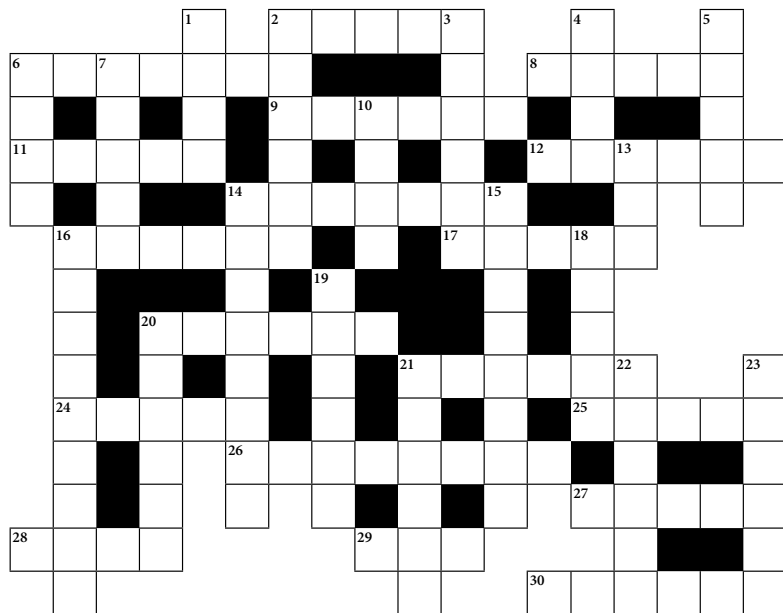
Jelgavā 27. augustā tiks svinēti gadskārtējie Piena, maizes un medus svētki ar plašu kultūras un izklaides programmu. Lielupē norisināsies Eiropā lielākā Piena paku laivu regate. Jelgavas reģionālais tūrisma centrs aicina svinēt svētkus kopā un doties izzinošā ekskursijā kājam pa pilsētu, izbaudīt piedāvātās aktīvās atpūtas iespējas un īpašo piedāvājumu gardēžiem, kā arī iegūt unikālu pilsētas suvenīru, apmeklējot apskates objektus.

Daugavpils novada dome līdz 1. septembrim izsludinājusi stipendiju konkursu 2016./2017. mācību gadam. Uz to var pretendēt studenti, kuri studē lauksaimniecības inženierzinātņu, pārtikas tehnoloģiju, veterinārmedicīnu, kā arī medicīnu kā topošais ārsts. Stipendiju piešķirs bāreņiem, trūcīgo vai daudz bērnu ģimeņu bērniem.

Īsziņas sagatavoja Valija Berkina

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

rādāmais vietniekvārds. 14. Rožu dzimtas augs. 15. Pilnīgs, galīgs; neierobežots. 16. Dievkalpojuma sastāvdaļa. 18. Abējāds. 19. Īpašs šokolādes konfekšu maisījums. 20. Dārgakmeņu masas mērvienība. 21. Dzērvjveidīgo dzimtas putns. 22. Salaku dzimtas zivs. 23. Vēsturiska vieta Latvijā, saistīta ar Baigo gadu.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 31) atrisinājums.

Limēniski. 7. Katmandu. 8. Ažiotāža. 10. Grodņa. 11. Ostas. 13. Katete. 14. Tisa. 15. Seda. 16. Kastas. 18. Satīra. 20. Skats. 23. Tīks. 25. Tibo. 27. Tacis. 28. Tallina. 29. Atoss. 30. Store. 33. Pienene. 34. Svāri. 36. Atis. 37. Sika. 38. Peles. 40. Asakas. 43. Stokss. 45. Lors. 47. Sēde. 48. Psalmi. 49. Skaut. 50. Kaijas. 51. Samaksāt. 52. Katalpas.

Stateniski. 1. Stādīt. 2. Pamats. 3. Kurša. 4. Sakas. 5. Sopkas. 6. Kārtot. 7. Kārtaina. 9. Antares. 11. Osis. 12. Sets. 17. Asis. 19. Alba. 21. Kaltene. 22. Tāizeme. 23. Tiāra. 24. Steps. 25. Tases. 26. Otava. 31. Toksisks. 32. Etna. 34. Skat! 35. Reostats. 38. Pūrs. 39. Spēt. 41. Kalims. 42. Sliēka. 43. Sektas. 44. Olimps. 46. Skots. 47. Sutka.

Limēniski. 2. Vasaras saulgrīzu centrālais tēls latviešu mītos. 6. Reliģiska ceremonija. 8. Personāžs brāļu Kaudziņu romānā “Mērnieku laikā”. 9. Uzplīkēt, uzbelzt. 11. Sena daudzuma mērvienība (lielais ducis). 12. Audums ar spožu, gludu virsmu. 14. Pilsēta Polijā. 16. Pilsēta Rietumamerikā, Vašingtonas pavalstī. 17. Muldas. 20. Ģeometriskis ķermenis. 21. Krass, ekstrēms. 24. Upe Kurzemē. 25.

Ģermāņu cilšu grupa. 26. Katrā ziņā, par katru cenu. 27. Veiksme, laimība. 28. Priežu mežs. 29. Sievietes vārds (*sept.*). 30. Abavas kreisā pieteka.

Stateniski. 1. Bijusī naudas vienība kādā Austrumeiropas valstī. 2. Draiska, priecīga. 3. Pagasts Jelgavas novadā. 4. Tāss. 5. Somu pirts. 6. Dziedāšanas un dziedniecības aizgādne latviešu mītos. 7. Akas sienas nostiprinājums. 10. Ievadīt, iesākt. 13. No-

RIODEŽANEIRO 31. OLIMPISKAJĀS SPĒLĒS

Šķēpiem nebija spārnu

Mūsu slavenākais šķēpmetējs Jānis Lūsis pirms Rio Olimpiādas sniedza „ceļamaizi” mūsu sportistiem: “Potenciāls jau mums ir. Olimpiskajās spēlēs ir jābūt gatavam sasniegt personīgos rezultātus, tad var cerēt uz panākumiem. Rezultāti ir atkarīgi no tā, kā ir noticis sagatavošanās process, vai tiešām uzmanība tika veltīta sezonas galvenajam startam – olimpiskajām spēlēm, nevis tērēta lieka enerģija starptautiskajās vai komercsacensībās.” Diemžēl vērtīgie padomi laikam paslīdējuši garām mūsu šķēpmetēju ausīm.

Vispirms risinājās kvalifikācijas A grupas sacensības, kuŗās piedalījās **Rolands Štrobenders**. Viņš vispirms šķēpu aizmeta 76,76 metrus, bet otrajā piegājienā viņa rezultāts netika ieskaitīts. Trešajā metienā Rolands rezultātu uzlaboja, sasniedzot 77,73 metrus, taču ar to bija krietni par maz, lai iekļūtu finālā.

Zigismunds Sirmis
// FOTO: LETA

Zigismundu Sirmo cerējām ieraudzīt uz goda pjedestala, jo viņš Eiropas meistarsacīkstēs kļuva par čempionu, sasniedzot lieliski rezultātu – 86,66 m. Rio kvalifikācijas norma bija 83 metri, iekļūšanai finālā pietika ar 81,96 m. Pirmajā metienā Zigismunds sasniedza 76,87, otrajā – 80,65 un trešajā – 75,95 metrus, netiekot finālā. Pietrūka 1, 31 metra. Šajā grupā jau pirmajā metienu sērijā iespaidīgus 88,68 m sasniedza Kešorns Volkots (Trinidadā un Tobago), tāpat kvalifikācijas normu izpildīja vācietis Johaness Veters (85,96) un japānis Riohei Arai (84,16). Līdz ar to Sirmis olimpiskās spēles beidza 14., Štrobenders – 28. vietā.

Zigismunda Sirmā treneris jau otro gadu ir somis Kimmo Kinnunens, taču viņš nebija ieradies Rio, tādēļ pēdējos treniņos Zigismundam asistēja Latvijas delegācijas fizioterapeits Arnis Noveičuks ar videokameru, kuŗas ierakstus nosūtīja trenerim analizēm.

Madara Palameika kvalifikācijas B grupā pirmajā mēģinājumā šķēpu meta 63,03 m tālumā, par trim centimetriem izpildot fināla normatīvu.

Madara Palameika

Sinta Ozoliņa kvalifikācijas sacensības iesāka ar 60,92 m tālu metienu, otrajā sasniedza 58,08 m, trešais mēģinājums Sintai netika ieskaitīts. Ar savu sasniegto re-

zultātu Palameika ierindojās astotajā, bet Ozoliņa – 14. vietā.

Finālā Palameikai sekmīgs bija tikai viens metiens – 60,14 m, kas deva 10. vietu. Pēc sacensībām Palameika sacīja: “Uzliktas pārāk lielas cerības arī nav labi. Jāpriecājas par to, kas ir, un es novērtēju vietu finālā. Bija nedaudz “mikstās” kājas, kas traucēja, un bija grūti, apzinoties to, iet un darīt. Bet prieks, ka saņēmos, un rezultāts bija pāri 60 metriem, tomēr kaut kā nedaudz pietrūka.” Atceroties izdarītos divus pirmos neveiksmīgos mēģinājumus, Palameika norādīja, ka abi nav izdevušies, kā gribējās. Pirmajā sportiste nav “piecēlusī” metienu, tāpēc šķēps izlidojis nedaudz ārpus sektora. Palameika pieļauj, ka ar to metienu būtu nodrošināta vieta labāko astoņniekā un vēl trīs metieni, bet to vairs nevar zināt. Savukārt otrajā metienā ieskrējieni neiznācis, un sportiste neapstādināja metiena brīdi, kļūdaini izmetot pirms laika. “Cerēju uz trijnieku. Neslēpšu. Nebija neiespējami. Es biju tam gatava un esmu joprojām. Bet uzvarētāju ir tik, cik ir. Nedaudz nenostrādāju, kā vajadzēja,” kritiski saka Palameika. “Mēs neesam roboti, mēs katru dienu neesam tādi, kāds mūs redz televizorā. Mēs katru dienu esam citādi. Ja cilvēks ir emocionālāks vai tāds, kāds ir, tad izmaiņas var būt sniegtā. Gribēju būt mierīgāka, koncentrēties saviem metieniem, kas varētu lidot ļoti tālu. Jutu, ka varētu būt grūti, bet negatavojos šādam iznākumam.”

Dagnim Iljinam – 13. un 21. vieta

Kanoe airētājs Dagnis Iljins 1000 metru distancē izcīnīja 13. vietu. Viņš airēja B finālā, kuŗā viņš ilgi turējās ap septīto astoto vietu, bet finišēja sestajā pozīcijā, kas viņam sākotnēji summā ļāva izcīnīt 14. vietu.

Tomēr uzreiz pēc finiša diskvalifikāciju saņēma Ungārijas pārstāvis Henriks Vasbanja, kuŗš finišēja pirms Iljina. Līdz ar to Dagnis savu pozīciju nobeigumā uzlaboja par vienu vietu.

200 m distancē Iljins savā priekšsacīkšu braucienā ierindojās piektajā vietā, kas viņam ļāva iekļūt pusfinālā. Pusfināla braucienā Iljins bija pārliecinoši pēdējais no septiņiem dalībniekiem, turklāt viņa rezultāts – 45,082 sekundes – bija sliktāks nekā visiem dalībniekiem. Tādējādi Dagnis neiekļuva ne A, ne B finālā un sacensības šajā distancē beidza 21. vietā.

Līdz bronzas medaļai pietrūka 0,2 sekundes!

Latvijas labākais smailotājs **Aleksejs Rumjancevs** 200 m sprintā priekšbraucienā ieguva ceturto vietu un iekļuva pusfinālā, kur izcīnīja ceļazīmi uz A finālu.

Lai iekļūtu elites finālā, savā pusfinālā bija jātiek četriniekā.

Pirmā pusfināla sastāvs izskatījās krietni draudīgāks, mūsējais bija iekļuvis otrajā pusfinālā, līdz ar to Rumjancevam radās lieliska iespēja kvalificēties A finālam. Latvijas sportists šo iespēju garām nelaida, savā pusfinālā izcīnīja ceturto vietu (34,722) un tika elites finālā, kur astoņi spēcīgākie sportisti cīnījās par medaļām.

Distances sākumā Rumjancevs bija ceturtajā vietā, no līdera atpaliekot aptuveni četrus metrus, taču iespraukties labāko trijniekā viņam neizdevās. Sacensības Aleksejs beidza piektajā vietā. Līdz bronzas medaļai pietrūka 0,2 sekundes

Par saviem startiem Aleksejs teica: “Ir grūti. Šeit ir smags ūdens, kuŗā ar katru braucieni ritmu sajūst arvien vieglāk. It kā no malas nevar redzēt, bet ir lieli vilņi, kas nāk pāri laivai un tajā iekšā. Astoņnieks, protams, ir labs rezultāts. Vairākiem konkurentiem bija labi starti, bet zināju, ka man otrā puse ir labāka, tāpēc nestresoju un braucu savā tempā. Šķiet, no fināla dalībniekiem nekad neesmu uzvarējis vienīgi britu Laiemu Hitu, turklāt tā bijis gan divniekos, gan vieniniekos – šogad bijām dalītā trešajā vietā Pasaulē kausa izcīņas posmā, bet apsteigt viņu tā arī neizdevās. Hitam jau viena medaļa ir (divniekos), varbūt tagad ļaus man uzvarēt.”

Pēc fināla Rumjancevs nedaudz iedunkājis laivu, jo bijis sarūgtināts, ka beigās nedaudz nav saņācis plānotais. “Palaidu spāni garām (Saulu Kraviotu, kuŗš izcīnīja dalītu bronzu kopā ar vācieti Ronaldu Rauhi). Zināju, ka viņš pēdējos 30 metrus brauks (straujāk) uz priekšu, tāpēc man nepatika, ka palaidu garām. Cerēju, ka noturēšu to pārsvaru. Neredzēju, kuŗš tobrīd biju, ja jau biju priekšā spānim, tad kaut kur trijniekā vajadzēja būt. Viss sanāca un neko nevaru pārmet sev. Labs starts, labs ritms. Viss notika tā, kā vajadzēja. Nedaudz beigās spēka pietrūka. Zināju, ka finālā varu cīnīties par jebkuŗu vietu. Jā, astotais celiņš šodien nebija sevišķi izdevīgs, jo sānu pretvējš bija. Bet negribu teikt, ka pirmajā vai otrajā celiņā man būtu medaļa. Es zināju, ka būs astotais celiņš un tam noskaņojos.”

Rumjancevs šovasar izcīnīja trešo vietu Eiropas meistarsacīkstēs 200 m distancē. 2012. gada Londonas Olimpiskajās spēlēs no Latvijas piedalījās Rumjancevs un Kristis Straume, kuŗi vienā divniekā startēja 200 m distancē, ierindojoties 11. vietā.

Latvijai kanoe airēšanā ir divas sudraba medaļas, ko 1992. un 1996. gada olimpiskajās spēlēs 1000 m distancē izcīnīja Ivans Klementjevs. Savukārt 1988. gadā Seulā Klementjevs zem Padomju Savienības karoga tika kronēts par olimpisko čempionu.

BMX braucēji apstājās ceturtdaļfinālā

BMX sacensībās vispirms notiek individuālie braucieni, pēc kuŗu rezultātiem tiek sadalīti ceturtdaļfināla pāri. Māris Štrombergs izcīnīja septīto vietu, bet Edžus Treimanis piedzīvoja kritienu.

Pamata sacensībās Māris Štrombergs un Edžus Treimanis startēja neveiksmīgi un nespēja iekļūt pusfinālā. Lai iekļūtu pusfinālā, vajadzēja trīs ceturtdaļfināla braucieni summā ieņemt vietu labāko četriniekā. Štrombergam pirmajā ceturtdaļfinālā izdevās labs starts, bet pēc pirmā pagrieziena viņš zaudēja vadošo pozīciju. Tad pirms viņam krita divi braucēji, un Māris nespēja izvairīties no sadursmes, finišu sasniedzot sestajā vietā. Otrā brauciena startā divkārtējais olimpiskais čempions bija ātrs, taču pēc tam samazināja ātrumu, lai droši veiktu pirmo līkumu. Turpinājumā kritienus piedzīvoja konkurenti, Štrombergs tika garām vairākiem braucējiem un finišēja ceturtais. Izšķirīgajā ceturtdaļfināla braucienā Štrombergs startā atkal atpalika no konkurentiem starta taisnē. Pēc tam viņš spēja uzlabot savas pozīcijas, taču ar finišā iegūto ceturto vietu viņam nepietika, lai iekļūtu pusfinālā. Štrombergam bija vienāds punktu skaits ar ceturtajā vietā esošo Davidu Grafu no Šveices, bet papildu rādītāji Latvijas sportistam bija sliktāki.

Māris Štrombergs (vidū) cīnās

Edžus Treimanis savā pirmajā ceturtdaļfinālā startā uz brīdi bija ceturtajā vietā, bet pēc pirmā līkuma noslidēja uz septīto vietu, kuŗā arī sasniedza finišu. Otrajā startā Treimanis bija piesardzīgs, bet tad smagus kritienus piedzīvoja vairāki braucēji, un Treimanis finišu sasniedza trešajā vietā. Pēdējā braucienā Treimanis neizdevās veiksmīgi startēt, un viņš brauciena vidū bija sestajā vietā, bet finišā ierindojās piektajā vietā. Trīs braucieni summā Treimanis bija 15 punkti, kas bija vienu punktu par daudz, lai iekļūtu pusfinālā.

Latvijas BMX ritenbraukšanas komandas treneris Ivo Lakuča ieskatā notikumi Rio atgādinot četrus gadus senu vēsturi: “Arī pirms četriem gadiem Londonas Olimpiskajās spēlēs Treimanis piedzīvoja kritienu, bet pēc tam sacensības turpināja. Štrombergam gāja labāk nekā Londonā, kad bija devītais, bet visiem te bija kļūdas. Māris nobrauca ātrāk par 35 sekundēm, ko arī gribējās. Ir vēl, ko pielikt. Štrombergs paņēma savu, bet Treimanis neizturēja spriedzi.”

Anastasija Grigorjeva pateicas visiem, kuŗi viņu atbalstīja

Brīvā stila cikstone Anastasija Grigorjeva (svara kategorijā līdz

63 kg) pirmajā cīņā pārliecinoši uzvarēja tunisieti Heli Rjabi. Pirmajā minūtē mūsu cikstone izvirzījās vadībā – 2:0, nākamajā minūtē savu pārsvaru dubultoja – 4:0, otrā perioda sākumā pievienoja vēl divus punktus – 6:0, bet piektajā minūtē saķēra pretinieces kāju un veica četrpunktiģo uzbrukumu, sasniedzot uzvarai nepieciešamo punktu starpību – 10:0.

Uzvara...

Ceturtdaļfinālā pretī nāca 2015. gada pasaules vicečempione japāniete Risako Kawai, kuŗa iepriekš bija pārspējusi pieredzējušo polieti Moniku Mihaliku. Cīņā par pusfinālu veiklā japāniete bija krietni pārāka – 8:2.

un... zaudējums

Tā kā Kawai iekļuva finālā, Grigorjevai bija iespēja vēl cīnīties gandarījuma turnīrā par bronzas medaļām. Pirmā pretiniece bija poliete Monika Eva Mihalika. Sāncense pirmā guva punktu, bet Grigorjevai izdevās rezultātu izlīdzināt. Polijas cikstone turpinājumā bija veiksmīgāka, gūstot divus punktus, bet Latvijas pārstāvē vienu atguva. Izskaņā mēģinājumi izraut uzvaru Grigorjevai nebija veiksmīgi, līdz ar to viņa piedzīvoja zaudējumu.

Pirms četriem gadiem Londonas Olimpiskajās spēlēs Grigorjeva izcīnīja devīto vietu svara kategorijā līdz 63 kilogramiem.

Anastasija Grigorjeva pārdzīvo piedzīvoto zaudējumu gandarījuma turnīra pirmajā kārtā, taču sportiste savā sociālā tīklā Facebook profilā izteikusi pateicību visiem cilvēkiem, kuŗi olimpiskajā ciklā bijuši ar viņu. “Grūti atrast vārdus, lai izteiktu visu, ko gribētos. Šie četri gadi nebija viegli, bet tomēr tie bija labākie. Man sāp. Protams, man sāp par nepaveikto. Par to, ka mūsu kopīgais sapnis diemžēl nepiepildījās. Es ar vārdiem nevaru izteikt, cik ļoti esmu pateicīga visiem tiem cilvēkiem, kuri kopā ar mani izgāja šo ceļu. Un kopā ar mani gāja cauri gan labiem, gan sliktiem laikiem. Es zinu, ka katra diena tika nostrādāta par visiem 100% un katrs lēmums, kas tika pieņemts šajā ceļā, bija pareizs. Sirsnīgs paldies katram, kuŗš juta man līdzī un atbalstīja pēc zaudējuma. To ir grūti pieņemt, bet ar jūsu atbalstu tomēr sāp mazāk.

(Turpināts 20. lpp.)

PĒRK

Latviešu uzņēmums pērk meža un zemes īpašumus par augstām cenām, izskatīs visus piedāvājumus, pērk cirsmas, apmaksā tūlītēja.
Tāl.: 25637120

Pērku mežu īpašumā. Samaksa darījuma dienā.
Tāl.: 22312237

Latvijas un ASV kopuzņēmums **BALTINAMI** piedāvā

apsaimniekot vai pirkt Jūsu daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Latvijā
A. Padegs 845-462-3317 (NY)
apadegs@optonline.net

Galerija "Livonija" pērk
Ludolfa Liberta darbus.
info@livonija.lv,
+371 22999000

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

DENVERA (CO)
Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koņa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)
Filadelfijas Brīvo Latviešu biedrība (531 North 7th Str, Philadelphia PA 19123).

26.augustā 20:00 bāra telpās Dziesmu vakars **IMANTADIMANTA & DRAUGI- Imanta Nīgale un Katrīna Dimanta**. Ieeja par ziedojumiem. Viegla uzskoda pie letes un galdiņiem uzveduma laikā. Darbosies bārs. Visi laipni aicināti, īpaši jaunieši!

6.septembrī 11:00 pensioņāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un pārrunas par notikumiem pasaulē. Saiets beigsies ar dzimunddienu svinēšanu pie kafijas galda. Viesi arvien laipni

gaidīti!

KANADA
Kanasas latviešu centrs Toronto.

11.septembrī 11:30 Kapu svētku azajds. Pieteikties pa tālr.: 416-759-4900.

17.septembrī 8:30- 13:00 **utēnis/mantu tirgus**.

20.septembrī 19:00 Dāmu komitejas pilnsapulce.

21.septembrī 19:30 Biedru pilnsapulce. Reģistrācija no 18:00.

ŅUJORKA

17.septembrī 15:00 DV namā (115 W 183 Str, Bronx NY 10453) visi laipni aicināti uz DV Apvienības Ņujorkā sezonas atklāšanas pasākumu! Improvizējošās kameramūzikas koncertā skanēs **Ādolfas Skultes, Emīla Melngaiļa, Aleksandra Okolo-Kulaka, Oskara Stroka, Viktora Ritova, Ilonas Kudiņas** un citu pasaules komponistu mūzika. Izpildītājmākslinieki **Ilona Kudiņa** (flauta), **Aleksandrs Vassins** (akordeons un klavieres),

Līga Balode (dziesmu tekstu lasījums). Ieejas maksa pret ziedojumiem, sākot ar \$15. Bērniem līdz 16 gadiem par brīvu.

PRIEDAINE (NJ)

27.augustā Priedaines pikniks un Zaļumballe, kuŗa vēlītā Ņudžersijas Latviešu biedrības 66. dzimšanas dienai! Mūs iepriecinās Liepājas māksliniece **Agnese Kuplēna**. Par latvisko deju mūziku rūpēsies didžejs **Andris Litavnieks** no Latvijas. Sadziedāsimies kopīgās latvju šlagerdziesmās ar akordeonistu **Jāni Studentu**. Laipni aicināti biedri, draugi, labvēļi un apsveicēji! Pasākumā piedalās arī sporta kopa "Kursa". Ieeja pret ziedojumiem. Lūdzam ņemt līdzī **piknika** groziņus. Info: www.priedaine.com.

10.septembrī 14:00 Ņudžersijas Latviešu biedrība „Priedaine” aicina apkārtnes latviešus un draugus baudīt **Losandželosas latviešu mākslinieku populārās mūzikas koncertu/multimediju uzvedumu „Te nu mēs esam”!** Ieejas maksa \$30. Info: www.priedaine.com un www.facebook.com/tenumesam/

SAGINAVA (MI)

10.septembrī 15:00 Saginavas Latviešu kluba gadskārtējais „Ruksīšamielasts” Jaņa Skābarža lauku īpašumā (3630 Curtis Rd, Birch Run, MI). Būs ruksīša cepetis ar visādām piedevām, kopdziedāšana un saviesīgs vakars. Atspirdzinoši dzērieni jāņem līdzī. Rikotāji priecāsies, ja tiks atnesti saldi cepumi kafijai. Maksa \$20 no personas vai porciju līdzī ņemšanai. Bērniem un vidusskolniekiem ieeja par brīvu. Pieteikšanās līdz 3.septembrim pie J.Skābardis: 989-293-7898 vai R. Martinsons: 989-792-9716, jeb DainisRita@aol.com Čekus rakstīt uz "Latvian Club of Saginaw" vārda.

SIETLA (WA)

Sietlas latv. sab. centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattlatviancenter.com

3.-5.septembrī Mežu dienas Rietumkrasta Latviešu izglītības centrā.

10.septembrī 11:30 golfa sacikstes **Jackson Park** golfa klubā. Vakariņas 18:00 Latviešu centrā. Dalības maksa ar pusdienām \$100. Lūdzu pieteikties un samaksāt līdz 22.augustam. Info: zvanīt Ed Leitim – 425-369-0401, vai Rolandam Abermanim- 425-398-9145.

14.septembrī 7:30 teātra viesizrāde no Latvijas „**Kauja četras sienās**”.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St.Petersburg FL 33713).

Bibliotēka pārtrauc savu darbību un grāmatu ziedojumus vairs nepieņem. Par vēlmi izņemt grāmatas lasīšanai, lūdzu, zvanīt **Mārai Prāvs**, tālr.: 727-851-9414.

1.septembrī 10:00 Biedrības valdes sēde.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:00 Centrā. Info: 514-992-9700.

VILLAMSTOVNA (MA)

Williamstown Theatre (1000

Main Str, Williamstown MA 01267), Info: www.wtfestival.org, tālr.: 413-597-3400.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving St, Brookline, MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com. Māc.Juris Cālītis. Māc.pers.tālr.: 617-584-4535. Dievk. notiek 10:00.

• **Čikāgas latv.ev.lut.Ciānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Ciānasdraudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr.birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Dievk. notiek svētdienās 9:30. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:

(30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Māc. Biruta Puiķe Wilson. **28.augustā** dievk. ar dievg.

• **Dienviņštatijas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

• **Dienviņštatijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **28.augustā** 11:00 dievk. Māc. Aivars Ozoliņš.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00 dievk. ar dievg.** Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Dievk. notiek 10:00. Māc. Ieva Dzelgalvis. **28.augustā** dievk. brīvā dabā ar Sv.vak. Seko pusgada informācijas sapulce. **Pikniks. Dievk. notiek 11:00. 4.septembrī dievk. nenotiks. 11.septembrī dievk. ar Sv.vak. 18.septembrī laju vadīts dievk. 25.septembrī dievk. Plkst.15:00**

Vilmingtonā Good Shepherd baznīcā(1530 Foulk Rd- Rt.261 dievk. ar Sv.vak. Kafijas galds. (Turpināts 19. lpp.)

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS Simtgades Testamentāro novēlējumu fonds THE AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION CENTURY BEQUEST FUND

Novēlot kaut mazu daļu savā testamentā šim ALAs nākotnes fondam, mēs liksim stipru un paliekošu pamatu latvietības uzturēšanai ASV, mēs celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru.

ALA dara daudz, un mums visiem jāgādā, lai tā savu darbu turpinātu vēl ilgus gadus nākotnē mūsu nākamajām paaudzēm!

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850.
Tāl.: 301-340-1914, e-pasts: alainfo@alausa.org

Amerikas latviešu apvienības valde

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārceļšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

2.oktobrī dievk. ar Sv. vak. Pļaujas svētki, bazārs, pusdienas.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. Graham. Pēc dievk. kafijas galds. **28.augustā** 10:00 dievk. ar dievg. **4.septembrī** 10:00 dievk. **9.septembrī** 11:00 lūgšanas grupa „Aka” bazn. Lejas telpās. **11.septembrī** 10:00 dievk. ar dievg. Kafija. Atsākas latv. skolas darbība. **18.septembrī** 10:00 dievk. latviešu un angļu valodā. Kafija. **21.septembrī** 11:00 Bībeles stunda ciemā Latvija. **25.septembrī** 10:00 dievk. ar dievg. Kafija. **28.septembrī** 11:00 Bībeles stunda Kalamazū, bazn. lejas telpās.

• **Klivlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu dr. dievk. notiek svētdienās 14:30. Bībeles stundas notiek 10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1.un 4.svētdienā 10:00. 2.svētdienā dievk. angļu val.** Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **10.septembrī** 11:00 dievk. ar dievg. Māc. Daina Salnīte.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

• **Mineapoles – St. Paulas latv.ev.lut.dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). **Dievk. notiek 10:00.** Pēc dievk. sadraudzība. **28.augustā** Kapu svētku dievk. *Crystal Lake* kapsētā (3816 Penn Ave N, Minneapolis MN 55412). **4. septembrī** dievk. **11.septembrī** 11:00 brīvdabas svētki ar bērnu uzrunu, bērnu svētki un pikniks groziņu veidā kopā ar Latviešu skolu. *Moir Park "Shelter 1"* (10320 Morgan Ave S, Bloomington). Mācītājs Dāgs līdz 26.augustam būs Latvijā. Sazināties var pa mob.telefonu: 371-2-629-9778, e-pasts: dagdemandt@hotmail.com

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-

481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **Dievk. notiek 14:00. Mācītāja vieta vakanta!**

• **Nubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com **28.augustā** 13:30 dievk. ar dievg.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ).

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Priedaine (1017 state rte 33, Freehold NJ).

St. Stephen Lutheran Church (873 Dewitt Str, Syracuse NY).

Katskiļu nometne (231 Greehill Rd, Elka Park NY)

• **Ročesteras ev.lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14450). **11.septembrī** 14:00 dievk. ar dievg. Diakone Linda Sniedze-Taggart.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Māc. Roberts Franklins. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnīs: 989-781-1163, e-pasts: dzirnīs@chartermi.net **18.septembrī, 16.oktobrī** 13:00 dievk. Kafija.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00. 24.septembrī** dievk. Māc. Mārtiņš Rubenis. Kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). **Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00.** Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **Dievk. notiek 10:30.** Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org **27. augustā** 17:00 Kapu svētki Takomā, *New Tacoma* kapsētā.

• **Skenktedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308).

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** **Dievk. notiek 14:00** *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). **Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00.** Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katras 1. svētdienas dievk. notiek Biedrības namā plkst. 14:00. 28.augustā** Bībeles stunda. **4. septembrī** Bībeles stunda. **11. septembrī** dievk. Biedrības namā. **25.septembrī** Bībeles stunda. **30.septembrī** 11:00 Draudzes valdes sēde Biedrības namā. **2.oktobrī** 11:00 Pļaujas svētki ar pašu nestām brokastīm. Visi mīļi gaidīti!

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķiši. **Dievk.notiek 10:00.** Kafijas galds. Grāmatu galds. **28. augustā** Sv. vak. dievk. **31.augustā** 19:30 Padomes sēde. **4.septembrī** dievk.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268.

• **Ziemeļkalifornijas latv.ev. lut.dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt

SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU

ziņas uz e-pastu:

rasma@laiks.us,

vēlākais –

SVĒTDIENĀS!

Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju

tiek nosūtītas

PIRMDIENĀS.

Mūžībā aizsauktas

fil! ILZE SALNĀJS, 23.c.

Dzimusi 1916. gada 5. oktobrī Valmierā, Latvijā, mirusi 2015. gada 31. martā St. Pētersburgā, Floridā

fil! VIZMA TREPĪŅŠ, 48.c.

Dzimusi 1942. gada 23. februārī Rīgā, Latvijā, mirusi 2015. gada 13. jūnijā, Kanberā

fil! RUTA GULBIS - KĻAVIŅŠ, 89.c.

Dzimusi 1937. gada 2. februārī Latvijā, mirusi 2015. gada 22. jūnijā Toledo, Ohaio

fil! RUTA PRAUDIŅŠ - KEISTERS, 51.c.

Dzimusi 1942. gada 23. maijā Latvijā, mirusi 2015. gada 30. augustā Vašingtonā

fil! MARUTA RUDZIS - KĀRKLIS, 43.c.

Dzimusi 1940. gada 11. janvārī Rīgā, Latvijā, mirusi 2015. gada 3. septembrī Vašingtonā

fil! VELTA GRAUZE (DZ. PUKĪTE), 43.c.

Dzimusi 1938. gada 5. janvārī Valkā, Latvijā, mirusi 2015. gada 29. septembrī Edina, Minesotā

fil! EDĪTE ĀBOLIŅA, 52.c.

Dzimusi 1945. gada 28. maijā Tīringā, Vācijā, mirusi 2015. gada 7. novembrī Manteo, Ziemeļkarolinā

fil! MIRDZA GALVIŅA, 26.c.

Dzimusi 1913. gada 19. aprīlī Rīgā, Latvijā, mirusi 2016. gada 31. janvārī Ogrē, Latvijā

Sit tibi terra levis

Miļā atmiņā paturēs
STUDENŠU KORPORĀCIJAS DZINTRA LOČEKLES

Mūžībā aizgājis mūsu valdes loceklis un mūža biedrs

GUNĀRS RICHTERS

Dzimis 1936. gada 7. decembrī Jelgavā, Latvijā, miris 2016. gada 4. augustā Westborough, Massachusetts

Miļā piemiņā paturot,
ALTS SAIME BOSTONĀ

Mūžībā aizgājis

SAMUĒLS KNOCHS, Jr.

Dzimis 1926. gada 17. decembrī Aizputē, Latvijā, miris 2016. gada 15. augustā Grandrapidā, MI, ASV

*Tais tālajās pļavās,
Kur atmiņas zied,
Tur mani vienmēr jūs satiksiet.*

Sērās viņu piemin
DĒLS SĀMUELS AR ĢIMENI

RIODEŽANEIRO 31. OLIMPISKAJĀS SPĒLĒS

(Turpināts no 17. lpp.)

Arnis Rumbenieks: Tas ir sasniegums – būt olimpietim

Soļotājs Arnis Rumbenieks sasniedza finišu 50 kilometru distancē. Sacensību sākumā distancē devās 80 soļotāji, bet 19 sportisti izstājās un finišu nesasniedza. Vēl 12 sportisti tika diskvalificēti par nepareizu soļošanas tehniku.

Rumbenieka rezultāts – četras stundas, astoņas minūtes un 28 sekundes, kas viņu ierindoja 37. vietā.

“Ceļš līdz olimpiskajām spēlēm nav viegls. Jebkurš sportists, kurš ticis līdz olimpiskajām spēlēm, jau ir paveicis sasniegumu,” pēc finiša teica Rumbenieks. “Katrs no mūsu komandas, kas šeit ir nonācis, ir pelnījis cieņu. Cilvēki nemaz nenojauš, kam iziet cauri olimpieši. Tas nav tik vienkārši. Un gatavoties 50 kilometriem valstī, kur trīs mēnešus gadā ir sniegs, nav tik viegli. Tas jau ir sasniegums, būt olimpietim.”

Pirms četriem gadiem viņš startēja Londonā, 20 kilometru distancē ierindojoties 45. vietā.

Agnese Pastare 20 kilometros

Latvijas soļotājai Agnesei Pastarei sasniegt labāku rezultātu 20 kilometru distancē liedza ātri saņemtie brīdinājumi, pēc finiša teica sportiste. Viņas rezultāts – viena stunda, 40 minūtes un 15 sekundes (1:40:53), izcīnot 53. vietu.

“Plāns izdevās – finišēt. Bija smagi, jo pirmajā pusē saņēmu divas piezīmes, tāpēc otrā pusē centos tikt līdz finišam. Nācās labot kļūdas, lai viss izdotos,” stāstīja sportiste. “Ķermenis nedaudz pievīla. It kā treniņi bija labi paveikti, labas sajūtas startā, bet kaut kā distancē gaita... Vajadzēja tikai savākties, lai finišētu, jo tāds bija mērķis.” Pastare sacīja, ka šoreiz tiesneši daudz sodījuši sportistes, tas ietekmējis soļojumu. Latvijas sportiste jokojot norāda, ka laikam 50 kilometru distancē vīriešiem soģi nebija izpildījuši plānu, tāpēc dāmas vairāk brīdinātas.

Piecciņnieks Nakoņečņijs – 28. vietā

Modernās piecciņas sacensību dalībnieki sāka ar paukošanu.

Latvijas pārstāvis Ruslans Nakoņečņijs ierindojās 31. vietā un 36 dalībnieku konkurencē iekrāja 178 punktus. Vēlāk risinājās papildu sacensības paukošanā, kur varēja nopelnīt starta handicapu skriešanas un šaušanas kombinācijā.

Otrajā disciplīnā – peldēšanā – Ruslans ierindojās 16. vietā. 200 metrus viņš nopeldēja divās minūtēs un 3,83 sekundēs, kas viņam nodrošināja 329 punktus. Savukārt labākā rezultāta īpašnieks brits Džeimss Kuks ar rezultātu 1:55,60 iekrāja 354 punktus.

// FOTO: Reuters/Scanpix

Trešajā disciplīnā – jāšanā – Latvijas piecciņniekam izdevās tikt galā ar zirgu un trasi atšķirībā no vairākiem sportistiem, kuŗi piedzīvoja kritienus, zirgu atteikšanos lēkt pāri šķēršļiem un palika bez rezultāta. Nakoņečņijs sasniedza 26. rezultātu un kopvērtējumā pakāpās uz 28. vietu.

Pēdējā – kombinētajā skriešanas/šaušanas disciplīnā Nakoņečņijs sacensības iesāka ar precīzi sašautiem visiem pieciem mērķiem pirmajā šautuvē, bet otrajā un trešajā jau vajadzēja septiņus šāvienus, ceturtajā – sešus. Disciplīnas kopvērtējumā Latvijas sportists sasniedza 22. rezultātu, bet kopvērtējumā ar 1386 punktiem saglabāja 28. vietu.

Maratona skrējienā Valerijs Žolnerovičs nestartēja, jo bija guvis savainojumu.

Ieskats sasniegumu bilancē

Latvijas sportistus startus Rio vērtēs speciālisti un noteiks, kāpēc iznāca šādi un kāpēc nevarēja būt citādi. 2016. gada Riodežaneiro Olimpiskās spēles ir kļuvas par pirmo Vasaras olimpiādu kopš neatkarības atgūšanas, kad Latvija ir palikusi bez medaļām. Vistuvāk medaļām Rio bija septiņcīniece Laura Ikauniece-Admiđiņa, kuŗai pietrūka 36 punkti līdz bronžai, un 18 gadus vecā svarcēlāja Rebeka Kocha, viņa savā debijā olimpiādā negaidīti arī palika soli aiz pjedestāla. Nākamo augstāko rezultātu – piekto vietu – Rio izcīnīja smaiļotājs Aleksejs Rumjancevs 200 m sprintā. Vēl Latvijas cikstone Anastasija Grigorjeva zaudēja ceturtdaļfinālā, bet gandarījuma turnīrā nespēja pacīnīties par bronzu.

Sportisti, kuŗus visbiežāk pirms šīm spēlēm minēja favorītu pulkā, neattaisnoja arī paši savas cerības – plūdmales volejbolisti Aleksandrs Samoilovs un Jānis Šmēdiņš nepārvarēja grupu turnīru, šķēpmetēji Rolands Strobinders un šāgada Eiropas čempions Zigismunds Sirmāis neiekļuva finālsacensībās, IAAF Dimanta līgas lidere Madara Palameika šķēpmešanā sievietēm palika 10. vietā, bet divkārtējais olimpiskais BMX

čempions Māris Štrombergs Rio neiekļuva sacensību pusfinālā.

LOK prezidents: Mums nav par ko uztraukties un kaunēties

Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) prezidenta Aldons Vrubļevska ieskatā pēc četriem gadiem Tokijas Olimpiskajās spēlēs būs jau pavisam cita Latvijas komanda, un, iespējams, Olimpiādā startēs arī kāda sporta spēļu izlase.

Aldons Vrubļevskis

Latvijas komanda Riodežaneiro aizvadīja vienas no neveiksmīgākajām olimpiskajām spēlēm, jo netika izcīnīta neviena augstākā kaluma godalga. Deleģācija šogad pirmo reizi kopš valstiskās neatkarības atgūšanas palika bez medaļām Vasaras olimpiskajās spēlēs.

“Mani priecēja, kā cīnījās jaunie atlēti, kuŗi pirmo reizi ir atbraukuši uz olimpiskajām spēlēm. Viņi neapmuls un parādīja sevi un savu raksturu, sportisko līmeni un emocijas. Kā svarcēlāja Rebeka Koha pārdzīvoja, ka viņai tikai divi kilogrami pietrūka līdz bronžai! Viņai tikai maijā palika 18 gadu, tāpēc viņai priekšā vismaz vēl divas, ja ne trīs olimpiskās spēles. Arī burātājai Ketijai Birzulei, kuŗa sacensību pēdējā dienā iekļuva labāko 20 skaitā, kas viņai pašai sagādāja ļoti lielu gandarījumu un deva iespēju novērtēt savas perspektīvas. Vairāk nekā 15 sportisti ir jaunāki par 25 gadiem, un viņiem šīs noteikti nebija pēdējās spēles. Mums nav par ko uztraukties un kaunēties, ka Latvijas sportisti olimpiskajās spēlēs izcīnīja ceturto, piekto, sesto, septīto vai astoto vietu,” žurnālistiem sacīja Vrubļevskis.

Lietuvas sportisti Rio Olimpiādā izcīnīja vienu sudraba un trīs bronzas medaļas, Igaunijai tika pie vienas bronzas godalgas. Kopumā medaļas izcīnīja 87 valstu sportisti

Uz redzēšanos Tokijā!

Četrus gadus gaidītais lielākais vasaras sporta notikums – 2016. gada Riodežaneiro Olimpiskās spēles – ir galā. Vēl tikai pēdējais svētku mirklis, nobeiguma ceremonija, kuŗā sportisti baudīja savus svētkus, nedomājot par sekundēm un punktiem, lai sāktu gatavoties nākamajai olimpiādei.

Nododot olimpisko karogu 2020. gada Olimpisko spēļu mājvietai Tokijai, Riodežaneiro tika svinīgi pabeigtas 31. Vasaras olimpiskās spēles. Olimpisko spēļu nobeiguma ceremonija sākās ar Brazīlijai raksturīgiem priekšnesumiem un mūziku, bet pēc tam bērnu koris nodziedāja Brazīlijas

himnu, un tika pacelts riktājvalsts karogs. Vietējai mūzikai skanot sākās valstu karogu parāde, kuŗā sarkanbaltsarkano ar airētājam raksturīgu plašu vēzienu ienesa Latvijas smaiļotājs Aleksejs Rumjancevs. Karognesējiem sekoja valstu sportisti, kuŗi jautrā noskaņojumā iegāja stadionā. Atlēti iemūžināja parādi, medaļnieki dižojās ar izcīnītajām godalgām, sportisti uzņēma *selfijus* un mēģināja sevi atrādīt kameru priekšā.

Tika sveikti arī Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) Spor-

stadiona arī olimpiskais karogs. Riodežaneiro mērs Eduardu Paiss nodeva simbolisko olimpisko karogu SOK prezidentam Tomasam Bacham, kuŗš savukārt to tālāk nodeva Tokijas pašvaldības vadītājas Juriko Koikes rokās. Pēc tam sekoja Tokijas priekšnesumi un pašā nobeigumā arī SOK prezidenta uzruna, kuŗā Bachs atzina, ka šīs bijušas brīnišķīgas olimpiskās spēles brīnišķīgā pilsētā.

“Paziņoju 31. Vasaras olimpiskās spēles par pabeigtām. Saskaņā ar tradīcijām, aicinu visu pasaules jaunatni pulcēties, lai pēc četriem

Atkal visi kopā draudzīgā pulkā, kad nav jādomā par punktiem, sekundēm un metriem

tistu komisijā ievēlēt atlēti. Sportistu komisijā tika ievēlota vācu paukotāja Brita Heidemane, ungāru peldētājs Daniels Gjurta, Krievijas kārtslēcēja Jeļena Isinbajeva un Dienvidkorejas galda tenisists Rju Sinmins. Pēc tam tika atskaņota olimpisko spēļu dzimtenes Grieķijas himna, bet turpinājumā, atskatot olimpiskajai himnai, tika nolaists un iznests no

gadiem Tokijā svinētu 32. Vasaras olimpiskās spēles. Uz redzēšanos, Riodežaneiro!” uzrunu pabeidza Bachs. Pēc Bacha atvadu vārdiem mierīgas mūzikas ritmos tika nodzēsta olimpiskā uguns, bet pēc skumjā mirkļa sekoja uguņošana un karnevāls.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS

Olimpiskā mozaīka

- Riodežaneiro Olimpiskajās spēlēs tika laboti 22 **pasaules rekordi** piecos sporta veidos. Visaktīvākie planētas rekordu labotāji izrādījās svarcēlāji, kuŗi astoņas reizes pārspēja iepriekšējo rekordu, kamēr septiņus pasaules rekordus laboja peldētāji.

- Trim Latvijas olimpiešiem, viņu treneriem un apkalpojošajam personālam par sasniegumiem Riodežaneiro Olimpiskajās spēlēs no valsts budžeta naudas balvā pienākas gandrīz 120 000 eiro. Atbilstoši noteikumiem par kārtību, kādā piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru, prēmijas pienākas svarcēlāji Rebekai Kochai un septiņcīniecei Laurai Ikaunieci-Admiđiņai, kuŗas izcīnīja ceturtais vietas, kā arī smaiļotājam Aleksejam Rumjancevam, kuŗš olimpiādā palicis piektais. Kochai un Ikaunieci-Admiđiņai par izcīnītajām ceturtajām vietām katrai pienākas naudas balva līdz 30 734 eiro, savukārt abu sportistu treneri un apkalpojošais personāls var pretendēt uz prēmiju līdz 15 367 eiro. Rumjancevs varētu saņemt prēmiju līdz 18 440 eiro, bet viņa treneri un apkalpojošais personāls – līdz 9220 eiro.

- Fenomenālais Jamaikas sprinteris **Useins Bolts**, kuŗš Riodežaneiro tika pie savas devītas olimpiskās zelta medaļas karjērā, uzskata, ka viņa olimpiskos sasniegumus neviens cits vieglatlēts atkārtot nespēs. Bolts kopā ar komandas biedriem uzvarēja 4x100 m stafetē. Pasaules sprinta karalis, kuŗam šī bija pēdējā Olimpiāde karjērā, pārliecinoši veica stafetes pēdējo posmu, nodrošinot Jamaikai uzvaru. Bolts līdz ar to kļuvis par pirmo vieglatlētu, kuŗš trīs olimpiskajās spēlēs pēc kārtas spējis uzvarēt trīs dažādās disciplīnās, jo viņš trīskārtējais olimpiskais čempions 100 un 200 m distancēs, kā arī 4x100 m stafetē.

- Pēc Starptautiskās Olimpiskās komitejas informācijas Krievijas sprinterei Jūlijai Čermošanskai atkārtotās Pekinas olimpisko spēļu dopinga analizēs atrastas aizliegtas vielas, tādējādi krievietēm tiks atņemts izcīnītais zelts 4x100 m stafetē.

- Vīriešu basketbola turnīrā Rio Lietuvas izlase ar rezultātu 64:90 (17:26, 13:22, 12:22, 21:20) piedzīvoja sagrāvi pret Austrālijas valstsvienību, ko vada latviešu izcelsmes treneris Andrejs Lēmanis.